

2022 Vilnius

**PROJEKTO „BENDROJO UGDYMO TURINIO IR ORGANIZAVIMO
MODELIŲ SUKŪRIMAS IR IŠBANDYMAS BENDRAJAME UGDYME“
PROJEKTO 1.1. VEIKLĄ „NAUJŲ UGDYMO ORGANIZAVIMO
MODELIŲ VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRUOSE PARENGIMAS IR
ĮGYVENDINIMAS“**

UGDYMO ORGANIZAVIMO MODELIO

PRAKTINIS VADOVAS

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Ugdymo organizavimo modelio praktinio vadovo rengėjai:

Vitalija Grigaitienė
dr. Ramutė Gaučaitė
Indrė Valančienė
Gražina Plekavičienė

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Turinys

Įvadas	5
1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS VPP/APP KONTEKSTE	6
1.1. VPP/APP VYKDYMO IR PLANAVIMO DOKUMENTAI	6
1.2. VAIKO PRIĖMIMAS Į VSC.....	35
1.3. GRUPIŲ SUDARYMAS.....	74
1.4. VPP/APP ORGANIZAVIMO LAIKOTARPIAI	74
2. UGDYMO TURINIO STRUKTŪRA IR ĮGYVENDINIMAS	87
2.1. UGDYMO TURINIO STRUKTŪRA.....	87
2.2. PAGRINDINĖS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO VSC STRATEGIJOS	89
2.3. UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS PAGAL VPP/APP LAIKOTARPIUS	91
2.4. ADAPTACINIS LAIKOTARPIS	94
2.5. SOCIALIZACIJOS LAIKOTARPIS	111
2.6. PASIRENGIMO SOCIALINEI INTEGRACIJAI LAIKOTARPIS	123
3. UGDYMO PROCESO VSC DALYVIAI. VSC PERSONALO STRUKTŪRA	124
4. EDUKACINĖ APLINKA	130
4.1 . ĮTRAUKIOJO UGDYMO KULTŪRA	130
4.1.1. ESMINĖS NUOSTATOS	130
4.1.2. VIDINĘ MOTYVACIJĄ SKATINANTI APLINKA.....	132
4.1.3. ĮTRAUKIANTI DALYVAUTI APLINKA	132
4.2. FIZINĖ APLINKA.....	135
5. ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS	137
5.1. MOKYMOSI PAGALBA.....	141
5.2. SPECIALIZUOTA PAGALBA.....	146
5.3. KASDIENINĖS MOKINIŲ RESOCIALIZACIJOS PRIELAIDOS	149
6. POZITYVAUS ELGESIO PUOSELĖJIMAS IR SKATINIMAS	157
7. BENDRADARBIAVIMAS SU ĮSTATYMINIAIS ATSTOVAIS IR KITOMIS INSTITUCIJOMIS	162

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

7.1. ĮSTATYMINIAI ATSTOVAI	162
7.2. VAIKO GYVENAMOJI SAVIVALDYBĖ	163
LITERATŪRA	164

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Įvadas

Šis leidinys yra Vaikų socializacijos centrų (toliau – VSC) ugdymo organizavimo modelio (toliau -Modelis), praktinis vadovas (toliau – Vadovas), Lietuvoje veikiančioms ir pradantioms veikti vaikų socializacijos centrams. Ugdymo organizavimo praktinio vadovo rengimas įgyvendinamas Nacionalinės švietimo agentūros, Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos (toliau – SFMIS) projekto Nr. 09.2.1 -ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“, 1.1 veiklą „Naujų ugdymo organizavimo modelių vaikų socializacijos centruose parengimas ir įgyvendinimas“. Uždavinys – parengti ugdymo organizavimo praktinį vadovą, pritaikant parengtą ugdymo organizavimo modelį, bei atnaujintą ugdymo turinį specifinių grupių poreikiams.

Ugdymo organizavimo modelio realizavimo VSC Vadovas remiasi Modeliu, todėl jį realizuojant praktikoje svarbu laikytis modelyje pristatytų metodologinių nuostatų, modelio struktūrinių dalių bei jų realizavimo VPP/APP įgyvendinimo kontekste nuoseklumo. Šiame leidinyje pateikti pavyzdžiai atliepia Modelio struktūrą, kurie suteiks skaitytojui galimybę geriau susipažinti su parengtu Modeliu, aprašomo turinio pritaikymu kasdienėje veikloje.

Vaikų socializacijos centrų struktūra ir veiklą įvairovė centruose yra didelė, skiriasi tiek konkreči bendruomeninė aplinka, tiek nusistovėjusios praktikos, tiek ir vaikų poreikiai, į kuriuos orientuojasi centrai. Todėl vienas sunkiausių iššūkių, su kuriuo susidūrė šio darbo autoriai, – surasti galimybes suvienodinti centrų darbą, patirtys ir galimybes, siekiant geriausio Vadovo sukūrimo.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS VPP/APP KONTEKSTE

1.1. VPP/APP VYKDYMO IR PLANAVIMO DOKUMENTAI

Atvykus vaikui į VSC, adaptacija, resocializacija ir socialinė integracija fiksuojama tam tikruose dokumentuose (1 lentelė). Visi planavimo dokumentai (išskyrus statistiniai dokumentai ir VPP eigą) rengiami VSC specialistų komandos, drauge su vaiku, vaiko įstatymiais atstovais. VSC skyriuose laikomasi siūlomų pavyzdinių formų, jos apbruojamos aukščiausiam VSC savivaldos organe ir patvirtinamos įstaigos direktoriaus įsakymu.

1 lentelė. Pagrindiniai VPP/APP vykdymo dokumentai

Dokumentas	Rengėjai	Pagrindinė informacija
Individualus vaiko vidutinės priežiūros priemonės (arba auklėjamojo poveikio priemonės) vykdymo planas (toliau – Individualus planas) <i>Rekomenduojama forma Nr. 1</i>	Pagal nustatytą ir vienodą visiems VSC formą pildoma vaiko, kuriojančio auklėtojo/atvejo vadybininko, kitų VSC specialistų.	Individualus planas pradedamas adaptacijos laikotarpiu ir pildomas visą VPP vykdymo laikotarpį. Individualus planas yra nuolat peržiūrimas, koreguojamas pagal pasiektus mokinio rezultatus ir aplinkos pokyčius. Individualiame plane atspindi atlikti vaiko pedagoginiai, psichologiniai, nusikalstamo elgesio rizikos ir kt. vertinimai, kita informacija, paties vaiko keliami kas savaitiniai tikslai, įsivertinama. Peržiūra vykdoma pagal poreikį. Su Individualiu planu supažindinamas vaikas, įstatyminis atstovas, vaiko gyvenamosios vietos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius ir atvejo vadybininkas. Individualus planas pildomas kompiuteriu, pabaigtas dokumentas įrašomas į VSC paskirtą laikmeną. Į Individualų planą papildantį segtuvą rekomenduojama segti vaiko diplomus (jų kopijas), paskatinimus, kitus jo asmenybinius pokyčius ir pasiektus laimėjimus į iliustruojančius dokumentus.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

<p>Individualus Vaiko atostogų planai</p> <p><i>Rekomenduojama forma Nr.2</i></p>	<p>Auklėtojas/atvejo vadybininkas</p>	<p>Rengiami prieš vaiko atostogas, siekiant išlaikyti pagalbos tęstinumą ir socialinių įgūdžių palaikymą vaiko įprastoje aplinkoje. Rekomenduojama, atostogų planą pateikti pildymui tiek ilgų (vasaros), tiek mokslo metų eigoje (rudens, žiemos, pavasario) planuojamoms atostogoms.</p> <p>Atostogų planą rengia vaiko kuriojantis auklėtojas/atvejo vadybininkas.</p> <p>Atostogų planas aptariamas su vaiku, derinamas su įstatyminiu atstovu (kokius momentus, sunkumus ir stiprybes būtina stebėti) ir vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės specialistais dėl susitikimų (tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, atvejo vadybininkas). Paruošas atostogų planas perduodamas įstatyminiam atstovui, kuris jį pildo atostogų laikotarpiu (1 savaitė – 1 forma) ir po atostogų gražina VSC. Susitikimai su specialistais derinami savivaldybėje iš anksto, kad vaikas galėtų pas juos apsilankyti, aptarti VPP/APP procesą, socialinę integraciją, galėtų fiksuoti pokytį.</p> <p>*Pastaba. Pateikiamą informaciją rekomenduojama vertinti kritiškai, objektyviai, įvertinti galimą subjektyvumo riziką. Tikslinga informaciją naudoti atostogų laikotarpio aptarimui.</p> <p>**Pastaba. Planuojant vaiko atostogas, rekomenduojama bendradarbiauti su vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės atstovais, tikslinant atostogų planą su galimomis papildomomis veiklomis ir pagalba: lankymasis pas konkrečius pagalbos specialistus, konkrečios prosocialios veiklos suderinimas (pagal vaiko poreikius), socialinių paslaugų teikimo suaktyvinimas šeimai (tuo atveju, kai įstatyminiai atstovai yra tėvai).</p>
---	---------------------------------------	---

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

		esant poreikiui – teismo įpareigojimų įgyvendinimas, kiti individualūs veiksniai.
VPP eiga <i>Rekomenduojama forma Nr. 3</i>	Švietimo pagalbos specialistai, mokytojai, auklėtojas/atvejo vadybininkas	Teikiama VPP/APP eiga vaiko gyvenamosios vietos savivaldybei, įstatyminiams atstovams. Stebimas ir fiksuojamas elgesio pokytis, tikslinama teikiama pagalba, teikiamos rekomendacijos įstatyminiams atstovams, savivaldybei du kartus per VPP laikotarpį arba kas 6 mėnesiai. Pastaba* Likus ne mažiau kaip 1 mėnesiui iki vaiko VPP vykdymo termino pabaigos ir rengiant vaiko paskutinės VPP eigos dokumentą, papildomai yra rengiamos vaiko socialinės integracijos plano rekomendacijos ir pateikiamos vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos direktoriui, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui. Nurodomi vaiko siekiai, požiūris, poreikiai dėl asmeninės socialinės integracijos. Vaikas įtraukiamas į socialinės integracijos planavimą, VSC teikia rekomendacijas ir pastebėjimus dėl vaiko socialinės integracijos. Rekomendacijos rengiamos priemonės ir pagalbą aptariant su įstatyminiu atstovu ir vaiku.
Savaitės ir mėnesio statistiniai duomenys <i>Rekomenduojama forma Nr. 4</i>	Paskirtas darbuotojas VSC	Statistiniai savaitės ir mėnesio mokinių duomenys pagal nustatytą formą teikiami atitinkamai Nacionalinei švietimo agentūrai ir LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Duomenys atnaujinami ir teikiami nuolat.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 1

(ĮSTAIGOS PAVADINIMAS)

INDIVIDUALUS VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS/AUKLĖJAMOJO POVEIKIO PRIEMONĖS VYKDYMO PLANAS

<i>Ugdytinio vardas, pavardė</i>	
<i>Gimimo data</i>	
<i>Atvykimo data</i>	
<i>Istatyminiai atstovai</i>	
<i>Lankyta mokykla</i>	
<i>Patekimo į VSC pagrindas</i>	
<i>Klasė, grupė</i>	
<i>Kuruojantis auklėtojas/atvejo vadybininkas</i>	
<i>Patekimo į VSC aplinkybės (vaiko pozicija, požiūris, „patekimo į VSC istorija“ vaiko žodžiais)</i>	

I. PIRMINIS VAIKO ĮVERTINIMAS

Teikiama pagalba:

Specialusis pedagogas (situacija, pagalbos tikslas, metodai):

Socialinis pedagogas (situacija, pagalbos tikslas, metodai):

Psichologas (situacija, pagalbos tikslas, metodai):

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Vaiko gebėjimai, poreikiai, sunkumai	reikšmingi įgūdžiai,	<i>Trumpai apibūdinami vaiko turimi reikšmingi įgūdžiai, gebėjimai, išryškėję poreikiai</i>
Nusikalstamo rizikos įvertinimas	elgesio	<i>Pagal START:AV metodiką</i>

II. VAIKO SITUACIJOS ANALIZĖ *(nuolat pildoma, vertinamas pokytis)*

2.1. SPECIALIEJI UGDYMO SI POREIKIAI/ MOKYMO SI SUNKUMAI

(pildo specialusis pedagogas)

Specialieji ugdymosi poreikiai (SUP)				
SUP lygis	Sunkumai	Specialistų rekomendacijos	Laikotarpis	Atsakingi asmenys

2.2. SVEIKATOS BŪKLĖ

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

(pildo sveikatos specialistas)

Sunkumai	Priemonės	Laukiamas rezultatas	Laikotarpis	Atsakingi asmenys
	<i>Pvz.: paskirtų vaistų vartojimas. Psichinės sveikatos stebėjimas</i>			

<i>Data</i>	<i>Sveikatos būklė</i> Analizė, pokytis, apibendrinimas
	<i>Atliekama kas mėnesį, pvz.: tinkamai geria vaistus, neišsisukinėja, būtinos odontologinės paslaugos ir kt.</i>

2.3. PRIKLAUSOMYBĖS

(pildo socialinis pedagogas, psichologas, kuruojantis auklėtojas)

Priklausomybių rūšys	Situacija	Priemonės	Laukiamas rezultatas	Laikotarpis	Atsakingi asmenys
		<i>Pvz.: Ankstyvosios intervencijos programa, aktyvus fizinis užimtumas, individualios psichologo konsultacijos, sveikos gyvensenos programa</i>	<i>Pvz.: gilinti žinias apie fizinio aktyvumo naudą bei jo derinimą su pasyvia veikla. Įtraukti į organizuojamus sportinius renginius. Sudaryti sąlygas patirti sėkmę sporto srityje.</i>		

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

--	--	--	--	--	--

<i>Data</i>	<i>Priklausomybės</i> Analizė, pokytis, apibendrinimas
	<i>Atliekama kas mėnesį, pvz., mokosi sveikos mitybos principų, domisi apie bendrą sveikatą, labai patinka nagrinėti temas apie aplinkos žalos padarinius organizmui, daug laiko praleidžia gryname ore užsiimant sportinė veiklą ir kt.</i>

2.4. DELINKVENTINIS ELGESYS

(pildo socialinis pedagogas, psichologas, kuruojantis auklėtojas)

Ugdytinio teigiamos savybės	Sunkumai	Priemonės	Darbas su vaiku	Laukiamas rezultatas	Laikotarpis	Atsakingi asmenys
		<i>Pvz.: Stebėjimas bei teigiamo elgesio skatinimas, savitarpio pagalbos užsiėmimai, individualus darbas</i>	<i>Pvz.: Fiksuoti neigiamo elgesio apraiškas ir jas analizuoti, pagirti raštu ir žodžiu teigiamą elgesį, mokyti analizuoti konfliktines, gyvenimiškas situacijas. Mokyti kaip spręsti sunkumus socialiai priimtinais būdais. Mokyti atvirai kalbėti apie jam</i>	<i>Pvz.: išmoks analizuoti konfliktines situacijas, ieškoti būdų tinkamai jas išspręsti.</i>		

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

			<i>kylančius sunkumus, savo bei kitų jausmus.</i>			
--	--	--	---	--	--	--

<i>Data</i>	<i>Delinkventinis elgesys</i> Analizė, pokytis, apibendrinimas
	<i>Atliekama kas mėnesį, pvz.: mokosi spręsti kylančius sunkumus socialiai priimtinais būdais, teikti pagalbą ir bendrauti su bendraamžiais, stengiasi deramai vertinti savo problemas, išdrįsta būti savimi ir vertinti savo kasdienybę, jausmus bei emocijas, turi drąsos prisipažinti tai ką padarė negerai ir suvokia atsakomybę už savo veiksmus ir kt.</i>

2.5. PSICHOLOGINIAI SUNKUMAI

(pildo psichologas)

Ugdytinio teigiamos savybės	Sunkumai	Priemonės	Darbas su vaiku	Laukiamas rezultatas	Laikotarpis	Atsakingi asmenys
		<i>Pvz.: Individualios konsultacijos, savitarpio pagalbos užsiėmimai</i>	<i>Pvz.: Užmegzti empatišką santykį, išklausti šeimos istoriją, problemas. Geriau suprasti socialinių, emocinių ir psichologinių problemų priežastį. Išsiaiškinti mąstymo klaidas ir klaidingas nuostatas, kurios įtakoja netinkama elgesį. Padėti kurti ateities</i>	<i>Pvz.: Sumažėjęs neadekvataus ir neprognozuojamo elgesio pokyčiai</i>		

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

			<i>planus, atskleidžiant teigiamas asmens savybes.</i>			
--	--	--	--	--	--	--

<i>Data</i>	<i>Psichologiniai sunkumai</i> Analizė, taikytos priemonės, pokytis, apibendrinimas
	<i>Atliekama kas mėnesį, pvz.: konfliktai su bendraamžiais sumažėjo, dažnai atsitraukia ir nemato prasmės konfliktuoti, supranta, jog patenka į bėdą dėl to, jog bendrauja su problematiškais bendraamžiais, tačiau naujų draugų ieškoti neketina, nežino kaip, dėstomos mintys aiškesnės, niekuo nesidomi, hobių neturi ir kt.</i>

2.6. SOCIOPEDAGONIAI SUNKUMAI

(pildo socialinis pedagogas)

Ugdytinio teigiamos savybės	Sunkumai	Priemonės	Darbas su vaiku	Laukiamas rezultatas	Laikotarpis	Atsakingi asmenys
		<i>Pvz.: Stebėjimas bei tinkamo elgesio skatinimas, individualus darbas</i>	<i>Pvz.: Analizuoti konfliktines situacijas, aptarti galimas pasekmes jam pačiam bei kitiems, modeliuoti situacijas bei mokyti prisijungti prie bendrų veiklų</i>	<i>Pvz.: Išlaikytas tinkamas bendravimas su suaugusiais</i>		

<i>Data</i>	<i>Sociopedagoginiai sunkumai</i>
-------------	-----------------------------------

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Analizė, taikytos priemonės, pokytis, apibendrinimas	
	<i>Atliekama kas mėnesį, pvz.: į veiklas įsitraukia be didesnio entuziazmo, grupiniuose užsiėmimuose dalyvauja pasyviai, dažnai užsisvajoja, adaptavosi lengvai, greitai susirado draugų, stengiasi išvengti konfliktų su bendraamžiais, nelinkęs veltis į provokacijas, linkęs nuvertinti bendraamžius, bendrauti nori tik su tais, kuriuos laiko labiau subrendusiais, bendravimo su kitais privengia ir kt.</i>

2.7. ŠEIMYNINĖ SITUACIJA

(pildo socialinis pedagogas, psichologas, kuruojantis auklėtojas)

Stiprybės	Sunkumai	Darbas su situacija	Laukiamas rezultatas	Laikotarpis	Atsakingi asmenys

Data	Šeimyninė situacija Analizė, taikytos priemonės, pokytis, apibendrinimas
	<i>Atliekama kas mėnesį, pvz., gerai sutaria su mama, vyresniu broliu, mažiau pyksta ant patėvio, tikina, kad supranta jo poelgių priežastis, prisiima atsakomybę už savo netinkamą elgesį ir artimiesiems sukeltus rūpesčius, komplikuoti santykiai su kartu gyvenančia senele ir kt.</i>

2.8. GYVENIMIŠKI ĮGŪDŽIAI: ASMENINĖ HIGIENA, SAVITVARKA, MAISTO RUOŠA

(pildo kuruojantis auklėtojas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Ugdytinio teigiamos savybės	Sunkumai	Priemonės, darbas su vaiku	Laukiamas rezultatas	Laikotarpis	Atsakingi asmenys

<i>Data</i>	<i>Gyvenimiški įgūdžiai: asmeninė higiena, savitvarka, maisto ruošą</i> <i>Analizė, taikytos priemonės, pokytis, apibendrinimas</i>
	<i>Atliekama kas mėnesį, pvz.: pokyčiai minimalūs, paaugliui reikia priminti pasirūpinti savo higiena, nueiti į dušą ir išsivalyti dantis, rečiau reikia priminti pasirūpinti savo asmens higiena, tačiau dar reikalinga kontrolė ir kt.</i>

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

IV. MOKINIO ASMENINĖS PAŽANGOS ĮSIVERTINIMAS

(pildo kuruojantis auklėtojas)

Vertinimas:

1– niekada, 2 - retai, 3 – dažnai, 4 - labai dažnai

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijus	Mėnuo									
Mokymasis											
	Įdėmiai klausausi, aktyviai dalyvauju pamokose										
	Prireikus randu man reikalingą informaciją										
	Visada ir laiku atlieku namų darbus, į pamokas ateinu pasiruošęs										
	Esu drausmingas, netrukduo kitiems mokytis										
	Visada turiu reikiamas priemones										
	Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi										
	Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių										
	Laiku atsiskaitau už paskirtus darbus										
	Jei nesiseka mokytis, pagalbos kreipiuosi į mokytoją, auklėtoją ar draugus										
	Stengiuosi kuo geriau mokytis										
Neformalus švietimas											
	Laisvalaikiu lankausi edukaciniuose užsiėmimuose, bibliotekoje										
	Lankau būrelį										

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Sveikinuosi su visais Centro darbuotojais, svečiais, gerbiu juos														
Dalinuosi įspūdžiais apie Centrą su artimaisiais														
Esu aktyvus, mėgstu organizuoti veiklą klasėje, grupėje														
Laikausi mokinio elgesio taisyklių														

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

V. REFLEKSYVUS SIEKIAMO SAVAITINIO REZULTATO

PLANAVIMAS IR ĮSIVERTINIMAS

Data	Savaitės rezultatas	Iš ko suprasiu, kad jį pasiekiau	Kokiu būdu sieksiu numatyto rezultato	Įsivertinimas		Kuruojančio auklėtojo komentaras
				Ką pavyko pasiekti? Kodėl?	Ko nepavyko pasiekti? Kodėl?	

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

VI. INDIVIDUALUS VAIKO UGDYMO(SI) PLANAS

Siekiant detalesnio rezultato kiekviename dalyke galima siūlyti išplėstinį planą, kuomet išplečiamos pasiekimų sritys ir kiekvienoje jų numatomas dalinis rezultatas. Ypač tai rekomenduotina dirbant su pirmojo bloko dalykais. Be to, tai padidina galimybes identifikuoti esamas mokymosi spragas ir sukurti geresnes sąlygas jas šalinti. Atkreiptinas dėmesys, kad čia pateikiamas pavyzdys detalizuojant tik vieną dalyką – tokie planai parengiami atskirų pedagogų pagal jų dėstomus dalykus kiekvienam vaikui individualiai.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

MATEMATINIS UGDYMAS(IS)*				
Ugdymos(si) planai sudaromi kiekvienam dalykui atskirai arba dalykų grupei				
Pasiekimų srities pasiekimai ir lygmuo	Uždavinys ir daliniai pasiekimai (rezultatas), kaip bus vertinama	Idėjos individualiam ir grupiniam darbui, taikomoms strategijoms	Laikotarpis	Plėtojamos kompetencijos
Gilus supratimas ir argumentavimas.				
Lygmuo: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis				
A1. Tinkamai atlieka ir paaiškina matematinės procedūras.				
A2. Pastebi, nustato dėsningumus, panašumus ir analogijas, kelia hipotezes.				
A3. Argumentuoja ir vertina matematinės idėjas: sukuria nuoseklią, logiškai pagrįstą teiginių seką ar				

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

užduoties sprendimą, vertina pranešimo logiškumą.				
A4. Apmąsto, įsivertina matematikos mokymosi procesą ir rezultatus, planuoja mokymąsi.				
Matematinis komunikavimas				
Lygmuo: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis				
B1. Paaiškina, perfrazuoja įvairiomis formomis (tekstu, paveikslu, schema, formule, lentele, brėžiniu, grafiku, diagrama) pateiktą matematinį pranešimą.				
B2. Tiksliai ir tinkamai vartoja matematinę kalbą: terminus, simbolius, žymėjimus, formules.				

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

<p>B3. Kuria, pristato matematinį pranešimą: atsirenka reikiamą informaciją, naudoja tinkamas fizines ir skaitmenines priemones, atsižvelgia į adresatą ir komunikavimo situaciją.</p>				
<p>Problemų sprendimas</p> <p>Lygmuo: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis</p>				
<p>C1. Modeliuoja įvairaus konteksto suprantamas ir prasmingas situacijas: skaido problemą į dalis, nustato jų tarpusavio santykį, suformuluoja matematinį klausimą/užduotį.</p>				
<p>C2. Pasiūlo ir vertina alternatyvias probleminės užduoties sprendimo strategijas, sudaro</p>				

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

užduoties sprendimo planą ir jį įgyvendina.				
C3. Įvertina matematinės veiklos rezultatus, daro išvadas, jas interpretuoja nagrinėtos problemos kontekste.				

Planuojant pasiekimus, kurių siekiama antrojo ir trečiojo dalyko blokuose numatytais dalykais, veiklomis, programomis galima vadovautis bendresnio pobūdžio planavimo forma, kur nurodomos tik pasiekimų sritys, tačiau jos nedetalizuojamos.

GAMTAMOKSLINIS UGDYMAS(IS)						
Pasiekimų sritis	Mokymosi lygmuo	Plėtojamos kompetencijos	Uždaviniai, konkretaus dalyko pasiekimai/rezultatas	Kas ir kaip bus vertinama	Idėjos individualiam ir grupiniam darbui, taikomoms strategijoms	Laikotarpis
Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas						

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Gamtamokslinis komunikavimas						
Gamtamokslinis tyrinėjimas						
Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas						
Problemų sprendimas ir refleksija						
Žmogaus ir gamtos dermės pažinimas						

Aš, _____ su man sudarytu individualiu vidutinės priežiūros planu susipažinau

_____ (parašas)

Mano pastebėjimai ir pasiūlymai _____

Išstatyminis atstovas _____

.....miesto savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatarius _____

VSC socialinis pedagogas _____

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

VSC vaiko kuruojantis auklėtojas _____

SU VPP PLANU SUSIPAŽINO				
Vardas, Pavardė	Parašas		Vardas, Pavardė	Parašas

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 2

INDIVIDUALUS VAIKO..... ATOSTOGŲ PLANAS*

Laikotarpis nuo iki

I.

Vaikas	
Kuruojantis vadybininkas auklėtojas/atvejo	
Įstatyminis atstovas	

II.

ASMENINIAI VAIKO TIKSLAI IR ĮGŪDŽIAI ATOSTOGŲ METU

Vaiko tobulintini įgūdžiai, į kuriuos tikslinga atkreipti dėmesį atostogų laikotarpiu (pvz., *išreikšti savo jausmus, ramiai reaguoti į kaltinimus ir į kito asmens pyktį; užsiimti prosocialia veikla ir pan.*) ir/arba asmeniniai vaiko siekiai atostogų metu.

III.

PLANUOJAMI APSILANKYMAI PAS SPECIALSTUS

Specialistas	Data, pastabos
Savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius	
Psichologas/psichoterapeutas/meno terapeutas (pagal poreikį pildo įstatyminis atstovas)	
Sveikatos specialistai: šeimos gydytojas, odontologas, okulistas ir kt. (pagal poreikį pildo įstatyminis atstovas)	

IV.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

PAAUGLIO ELGESIO VERTINIMAS ATOSTOGŲ METU	
I savaitė	
Sritis	Pagal pateiktas sritis, aprašykite kaip vaikui sekėsi savaitės eigoje. Kokius teigiamus pokyčius pastebėjote vaiko elgesyje? Su kokiais sunkumais vaikas susidūrė? Kokios Jūsų išvalgos?
Kaip vaikui pavyko taikyti socialinius įgūdžius realiose situacijose?	
Vaiko elgesys ir bendravimas su suaugusiais (ar vaikas laikosi susitarimų, ar tinkamai sureaguoja į pastebėjimus, ar tinkamai išreiškia nepasitenkinimą, ar pastebimos žodinės ir fizinės agresijos apraiškos ir kt.)	
Vaiko bendravimas su bendraamžiais (ar vaikas padeda silpnesniems, ar pasiduoda stipresnių už save įtakai, ar naudoja verbalinę ar fizinę agresiją ir kt.)	
Priklausomybės (ar pasitaikė atkryčio atvejų? Jei taip, tai kas Jūsų manymu tai galėjo įtakoti? Kas buvo padaryta po to?)	
Gyvenimiški įgūdžiai (kaip vaikas laikosi higienos įgūdžių, tvarkosi savo kambarį, buitį, prisideda prie maisto ruošos, vykdo kitas pareigas)	
Užimtumas (kokiomis veiklomis užsiėmė vaikas šią savaitę? Kaip jam sekėsi?)	
Probacijos įpareigojimai Ar paauglys vykdo teismo įpareigojimus	
	Savaitės apibendrinimą pildė: (Vardas, pavardė, parašas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 3

VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS/AUKLĖJAMOJO POVEIKIO PRIEMONĖS EIGOS FORMA

PAGRINDINĖS CHARAKTERISTIKOS

Vaiko vardas, pavardė, gimimo data, įstatyminiai atstovai, lankyta ugdymo įstaiga, VPP/APP skyrimo pagrindas (teismo sprendimo data, bylos numeris, vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo data ir numeris).

ADAPTACIJOS LAIKOTARPIS

Pildoma pirmojo VPP/APP eigos teikimo metu. Apibūdinamas adaptacijos laikotarpis – teikta pagalba vaikui, įvertinama adaptacijos proceso sėkmė.

CHARAKTERISTIKA

Vaiko charakteristika – stipriosios asmenybės pusės (gebėjimai, įgūdžiai, interesai), silpnosios charakterio pusės (kiti galimi individualūs sunkumai). Apima vaiko elgesio apibūdinimą probleminių ir konfliktinių situacijų metu, prosocialaus ir pozityvaus elgesio demonstravimas, teigiamos atmosferos kūrimas, įsitraukimas į pavojingas situacijas, emocijų raišką, bendravimo ypatumai su suaugusiais, bendravimo ypatumai su bendraamžiais, bendravimo ypatumai su įstatyminiais atstovais, specialistų stebimi pokyčiai, reikšmingi resocializacijos procesui. Taip pat požiūris į mokslą, laisvalaikį (pozityvių ir prosocialių pomėgių realizavimas, įsitraukimas į juos), taisyklių laikymąsi (taisyklių reikalingumo suvokimas, bendradarbiavimas atliekant pareigas, įsipareigojimų laikymasis), psichoaktyvių medžiagų vartojimą, impulsų kontrolę (galimų pasekmių suvokimas, įsitraukimas į rizikingą elgesį, frustracijos tolerancija, elgesio kontrolė), savivoka (savo elgesio motyvų atpažinimas ir pasekmių suvokimas). Aktyvumas, įsitraukimas į veiklas (konkrečių, realių, socialiai priimtinių tikslų turėjimas, konkrečių veiksmų numatymas).

TEIKIAMA PAGALBA, DARBAS SU VAIKU

Vaikui teikiama pagalba – pedagoginė, specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė, psichologinė ir kt. pagalba. Taip pat: taikomi metodai, vaiko atsakas į intervencijas (dalyvavimas programose, asmeninis vaiko požiūris į teikiamas paslaugas, jų naudos išvelgimas, bendradarbiavimas ir motyvacija procese), stebimas rezultatas, veiksmingumas. Sveikatos paslaugų poreikis. VSC specialistų darbo su vaiku pobūdis (individualios konsultacijos, grupiniai užsiėmimai), specialios ugdymo programos (gyvenimo įgūdžių, socialinių įgūdžių ugdymo ir pan.).

MOKYMOŠI PROCESAS

Klasė/grupė, ugdymo programų tipas, specialiųjų ugdymosi poreikių lygis, įsitraukimas į ugdymo procesą, mokinio stipriosios akademinės pusės, kylantys sunkumai, esminiai kognityvinių procesų (atminties, dėmesio, ir kt.) niuansai. Taikomų metodų veiksmingumas. Mokinio asmeninis požiūris į mokslą, motyvacija siekti rezultatų.

KITI RESOCIALIZACIJOS ASPEKTAI

Vaiko santykis su įstatyminiais atstovais, jų įsitraukimas į VPP/APP procesą (atkreipti dėmesį į įstatyminių atstovų gebėjimą kurti ir įgyvendinti aiškias, nuoseklias taisykles, elgtis empatiškai ir

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

adekvačiai reaguoti į paauglio poreikius. Įstatyminių atstovų gebėjimas elgtis prosocialiai, palaikyti sveikus ir stabilius santykius). Elgesys atostogų metu, susitarimų laikymasis. VSC bendradarbiavimas su įstatyminiais atstovais, vaiko gyvenamosios vietos savivaldybe, kitomis institucijomis, jų įtaka vaiko resocializacijos sėkmei.

APIBENDRINIMAS, IŠVADOS

Vaiko pokyčių apibendrinimas. Tolimesnės veiklos, pagalbos jam planavimas. Rekomendacijos. Paskutinėje VPP/APP eigoje pateikiamos socialinės integracijos rekomendacijos planui.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 4

VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRAS

SAVAITĖS IR MĖNESIO STATISTINIAI DUOMENYS

SAVAITĖS STATISTINIAI DUOMENYS

VSC	Pagal nuostatus	Mokinių sk. pagal sąrašą	Mokinių sk. pagal faktą	Pasišalinusių iš VSC teritorijos ribų mokinių sk.	Pasišalinusių iš už VSC teritorijos ribų mokinių sk.	Mokinių, nesančių VSC dėl kt. priežasčių, sk.	LAISVŲ VIETŲ berniukų VSC/mergaičių VSC
IŠ VISO							

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

MĖNESIO STATISTINIAI DUOMENYS

VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRAS

Ištaigos pavadinimas	Bendras vaikų skaičius	Vaikų skaičius pagal amžių	Suderintų prašymų dėl vaiko atvykimo skaičius (įrašyti suderintų, bet dar neatvykusių mokinių vardus ir pavardes, klasę ir gyvenamą vietą)	Laisvų vietų skaičius	Mokinių skaičius pagal klases

Lentelė 1.

Nr.	Mokinio vardas ir pavardė	Gimimo metai	Klasė (2022-2023 m.m.)	Vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta (savivaldybė)	Vaiko mokykla	Vaiko lankymas	Bendradarbiavimas su savivaldybe, įstatyminiu atstovu	Vaikui skirta priemonė (VPP/ BK)	Atvykimo data	Planuojama išvykimo data	Faktinė vaiko vieta (jei vaiko nėra VSC, nurodykite nebuvimo priežastį ar kitas su išvykimu susijusias pastabas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

1.2. VAIKO PRIĖMIMAS Į VSC

Vaiko priėmimui VSC rekomenduojama ruošti visiems įstaigos darbuotojams. Rekomenduojama, kad vaiko priėmime dalyvautų direktorius/skyriaus vedėjas, pavaduotojas ugdymui, švietimo pagalbos specialistai (psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistas), auklėtojas. Vaiko priėmimas atvykus į VSC susideda iš keturių segmentų:

- Supažindinimo su VPP/APP eiga ir ugdymo organizavimu (informacijos gavėjai: vaikas, įstatyminiai atstovai, tarpinstitucinis bendradarbiavimo koordinatorius/atvejo vadybininkas, kiti suinteresuotieji asmenys);
- Dokumentų peržiūros ir reikalingų dokumentų pasirašymo;
- Supažindinimas su aplinka;
- Įvadinis pokalbis su vaiku.

Pasirašoma keturšalė apgyvendinimo sutartis – ją pasirašo VSC direktorius/skyriaus vedėjas, vaiko įstatyminis atstovas, vaikas, lydintis atvejo vadybininkas arba tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius (rekomenduojama forma Nr. 5). Sutartyje atsispindi sutarties objektas, aiškia kalba išdėstytos šalių teisės ir pareigos, kurias jie turi VPP/APP vykdymo laikotarpiu, šios priemonės nevykdymo pasekmės, sutarties keitimo sąlygos. Įstatyminiams atstovams pateikiami susipažinti ir pasirašyti papildomi Apgyvendinimo sutarties priedai-formos – („Sutikimas – prašymas“ rekomenduojama forma Nr.6 „Sutikimas tvarkyti asmens duomenis“; iki 16 metų ir rekomenduojama forma Nr.7; „Sutikimas tvarkyti asmens duomenis“ nuo 16 metų (pasirašo pats vaikas), rekomenduojama forma Nr.8; „Sutikimas“ dėl pirminės sveikatos priežiūros paslaugų, rekomenduojama forma Nr.9; „Sutikimas dėl vaiko filmavimo ir fotografavimo“, rekomenduojama forma Nr.10; „Sutikimas dėl vaiko dalyvavimo centro specialistų organizuojamuose tyrimuose ir apklausose“ rekomenduojama forma Nr.11).

Rekomenduojama švietimo pagalbos specialistams suteikti ypatingai koncentruotos, reikšmingos informacijos vaikui ir įstatyminiams atstovams pagal savo veikimo sritį (rekomenduojama naudotis metodinėmis priemonėmis: lankstinukas, atmintinė, plakatas, rekomendacijos raštu ir pan.), tokiu būdu bus užtikrintas informacijos perdavimas ir užfiksavimas.

Pagal nustatytą tvarką pasirašoma mokymo sutartis (rekomenduojama forma Nr. 12). Atkreiptinas dėmesys, kad mokymo sutartį pasirašo VSC direktorius ir iki 14 metų pasirašo vaiko įstatyminis atstovas, o nuo 14 metų pasirašyti sutartį teisę įgyja pats mokinys (rekomenduojama forma Nr. 13).

Pasirašoma trišalė ikiprofesinio ugdymo ir neatlygintinos darbinio pobūdžio veiklos sutartis (rekomenduojama forma Nr. 14). Pasirašo VSC direktorius, vaiko įstatyminis atstovas ir vaikas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Priėmimo metu direktorius/skyriaus vedėjas atlieka pristatytų dokumentais iš vaiko gyvenamosios savivaldybės peržiūrą, juos sutikrina pagal būtinų pristatyti dokumentų sąrašą nurodytą LR VMVP įstatyme. Rekomenduojama dokumentų sąrašą būti įtraukus į apgyvendinimo sutarties formą (žiūrėti rekomenduojamą apgyvendinimo sutarties pavyzdį). Tuo atveju, jei yra pateikiami ne visi LR VMVP įstatyme nurodyti dokumentai, VSC vadovas/skyriaus vedėjas turi teisę priimti sprendimą nepriimti mokinio, kol nebus sutvarkyti reikalingi dokumentai.

Rekomenduojama vaiką ir lydinčiuosius supažindinti su VSC aplinkomis. Taip pat rekomenduojama supažindinti vaiką ir jo įstatyminių atstovą su mokinių vidaus tvarkos taisyklėmis (rekomenduojama forma Nr. 15) bei bendravimo su vaiku taisyklėmis (rekomenduojama forma Nr. 16 „Apgyvendinto VSC vaiko bendravimo su įstatyminiais atstovais taisyklės“).

Atvykimo dieną VSC direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas įtraukia mokinį į VSC mokinių sąrašus (tvirtinamus įstaigos direktoriaus įsakymu).

Atvykimo dieną VSC direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas įregistruoja mokinį į Mokinių registrą, bei į duomenų sistemą įveda kitą tikslinę informaciją (specialieji ugdymosi poreikiai, užsienio kalbos, dorinis ugdymas, skirta švietimo pagalba, teikiama švietimo pagalba ir kt.).

Atvykimo dieną VSC direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas įregistruoja mokinį į elektroninio dienyno mokinių sąrašus, dėstantys mokytojai įtraukia mokinį į sudarytas ugdymosi grupes/klases.

Planuojant ir derinant vaiko atvykimą į Centrą, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui, atvejo vadybininkui ir įstatyminiam atstovui rekomenduojama pateikti informaciją apie leidžiamų ir draudžiamų turėti daiktų sąrašus. Atvykimo metu nustatyta daiktų sąrašo forma pateikiama įstatyminiam atstovui (rekomenduojama forma Nr. 17 „Privalomų atsivežti daiktų sąrašas“), kuria papildomai vadovausis grąžinant vaiką po atostogų. Vadovaujantis minėta tvarka, įstatyminiam atstovui perduodami vaiko atsivežti neleistini daiktai, papuošalai, elektroniniai prietaisai ir kt.

Priimant mokinį būtina įvertinti jo sveikatos būklę. Sveikatos priežiūros specialistas raštu fiksuoja, jei vaikas atvyko su sužeidimais ir kitomis fizinėmis/psichinėmis būklėmis. Tuo atveju, jei vaikų ir paauglių psichiatras yra skyręs vaistus, medikamentai perduodami sveikatos priežiūros specialistui, nurodant vartojimo rekomendacijas bei kokiam laikui medikamentų užteks.

Rekomenduojama mokinį nufotografuoti portretine foto-nuotrauka, kurią įdėti į vaiko bylą su kitais jo faktiniais apgyvendinimo dienos duomenimis: svoris, ūgis, reikšmingai dideli randai, tatuiruotės ir kt.).

Rekomenduojama vaiko atvykimo dieną švietimo pagalbos specialistams įgyvendinti įvadinius pokalbius su vaiku, siekiant užmegzti kontaktą su vaiku. Adaptacijos laikotarpiu

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

rekomenduojama nuosekliai įgyvendinti individualius pokalbius su mokiniu, pakartojant mokinių elgesio taisykles, aptariant galimas pasekmes, analizuojant vaiko patekimo į VSC istoriją, patiriamus sunkumus ir turimas stiprybes, „išgryninant“ vaiko lūkesčius, bei pažįstant vaiko individualumą ir planuojant pagalbą jam.

Naujai atvykęs vaikas apgyvendinamas atskirai nuo grupės, jam skiriamas auklėtojas/atvejo vadybininkas, kuris lydi ir paaiškina VPP/APP eigą. Atsižvelgiant į vaiko situaciją, jo charakterio ypatybes, jis atskirai gyvena iki 3 dienų. Vaikas nuosekliai į bendras grupės veiklas įsijungia po 3 dienų.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 5

APGYVENDINIMO SUTARTIS

202__m._____mėn. ____d.

Nr. _____

Gruzdžių vaikų socializacijos centras (toliau – Centras), kodas 190089213, buveinės
adresas F. Vaitkaus g. 61, Gruzdžiai, LT-81416 Šiaulių rajonas,
atstovaujamas

mokinys _____, gim. data

_____, gyv. _____,

(toliau – mokinys) **ir jo įstatyminis atstovas**

_____, (toliau – įstatyminis atstovas)

sudarė šią sutartį dėl vaiko apgyvendinimo Centre.

I. SUTARTIES OBJEKTAS

1.1. Mokinio priėmimas į Centrą, mokinio gyvenimo sąlygos, mokinio elgesio taisyklės, teikiamos paslaugos, tėvų/įtėvių/globėjų išipareigojimai, mokinio išipareigojimai vaiko vidutinės priežiūros priemonės/auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo laikotarpiu.

1.2. Sutartis yra rengiama vadovaujantis LR Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo aprašu, LR Švietimo įstatymu.

II. MOKINIO PRIĖMIMAS

2.1. Centras išipareigoja priimti mokinį, turintį savivaldybės administracijos direktoriaus arba jo įgalioto asmens dėl vidutinės priežiūros priemonės skyrimo sprendimą, turint teismo leidimą ir kitus dokumentus nurodytus LR VMVP įst. 22 str. 4 punkte.

2.2. Pristatant mokinį į Centrą, vaiko atstovai turi pateikti šiuos dokumentus:

2.2.1. vaiko asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

2.2.2. teismo leidimas dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo;

2.2.3. savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės skyrimo;

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- 2.2.4. vaiko išsilavinimo pažymėjimas arba pažyma apie vaiko mokymosi pasiekimus;
- 2.2.5. pedagoginės-psichologinės tarnybos pažyma apie asmens specialiuosius ugdymo (ugdymosi) poreikius, jeigu buvo atliktas įvertinimas;
- 2.2.6. pažyma iš mokyklos, kurioje vaikas mokėsi, apie jo išregistravimą iš Mokinių registro;
- 2.2.7. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos raštu pateikta išvada;
- 2.2.8. Švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotos institucijos išvada;
- 2.2.9. vaiko sveikatos pažymėjimas;
- 2.2.10. vaiko charakteristika iš mokyklos, kurioje jis mokėsi;
- 2.2.11. vaiko minimalios priežiūros priemonę vykdžiusio asmens ataskaita, jei vaikui buvo taikyta vaiko minimalios priežiūros priemonė.

2.3. Vaikui atvykus į Centrą, Švietimo įstatymo nustatyta tvarka pasirašoma mokymo sutartis.

2.4. Įstatyminiams atstovams pateikiama informacinė medžiaga apie vidutinės priežiūros priemonės vykdymą, nurodomi Centro kontaktai.

2.5. Su naujai atvykusi mokiniu atliekamos šios standartinės procedūros:

2.5.1. Peržiūrimi atsivežti daiktai, pasiimami švarūs rūbai persirengimui, švari patalynė, mokiniui parodomas jo kambarys, pasiklojama lova. Mokinio atsivežti pinigai padedami į užrakinamą seifą nurodant jo pavardę, telefonas bei kiti neleisti daiktai (degtukai, žiebtuvėliai, cigaretės, aštrūs daiktai) esant galimybei gražinami įstatyminiam atstovui, arba padedami į seifą, nurodant jo pavardę;

2.5.2. Slaugytoja apžiūri mokinį, norint įvertinti jo fizinę odos būklę (mėlynės, randai, žaizdos, tatuiruotės), vaikas išsiveria auskarus bei nusiima kitus metalinius papuošalus (laikomi seife, nurodant mokinio pavardę). Mokinys persirengia švariais laisvalaikio rūbais.

2.5.3. Mokinys apkerpamas tvarkingu trumpu kirpimu (dėl higienos, norint išvengti ligų, galimo parazitų plitimo).

2.5.4. Mokinys nufotografuojamas nuotraukai pridėti į bylą (esant savavališko pasišalinimo iš Centro atvejui – užtikrinti bendradarbiavimą su policijos pareigūnais skelbiant vaiko paiešką), pasveriamas, pamatuojamas ūgis.

2.6. Tolimesnė vaiko adaptacija vyksta pagal Centro nustatytą tvarką.

III. CENTRO ĮSIPAREIGOJIMAI

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

3.1. Centras įsipareigoja:

- 3.1.1. užtikrinti personalizuotą vaiko ugdymą (ugdymąsi) pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas (atitinkančią vaiko poreikius, gebėjimus ir brandą), tinkamą vaikui paskirtos vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymą;
- 3.1.2. organizuoti vaiko resocializacijos ir socialinės integracijos procesus, vadovaudamasis LR vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis;
- 3.1.3. užtikrinti vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsaugą, užtikrinti vaiko individualumo pažinimą, individualių poreikių įvertinimą ir juos atitinkančios švietimo pagalbos ir paslaugų teikimą, vaiko gebėjimų plėtojimą;
- 3.1.4. sudaryti sąlygas vaikui dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, sudaryti galimybes vaikams dalyvauti ikiprofesiniame ugdyme ir ugdytis karjeros kompetencijas, vykdyti įvairų mokinių laisvalaikio užimtumą (išvykas, ekskursijas, dalyvavimą renginiuose);
- 3.1.5. ugdyti vaikų socialinius ir gyvenimo įgūdžius, skatinti jų savarankiškumą ir rengti juos integracijai į visuomenę;
- 3.1.6. vykdyti vaikų elgesio stebėsenos ir vertinimo sistemą (aiškios mokinių elgesio taisyklės, paskatinimų ir nuobaudų sistema);
- 3.1.7. reaguoti į kraštutinius netinkamo vaiko elgesio atvejus ar iškilusią grėsmę, kai būtina užtikrinti bendruomenės narių ir/ar kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą ir informuoti apie tai vaikų teisių apsaugos ir teisėtvarkos institucijas;
- 3.1.8. priimti sprendimą dėl vaiko atostogų, trumpalaikių išvykų, svečiavimosi, vadovaujantis LR vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis ir vaiko elgesio pokyčiais;
- 3.1.9. išleisti šaukiamą vaiką pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar į teismą. Apie išleidimą įstatyminiai atstovai informuojami telefonu.
- 3.1.10. organizuoti vaiko, kuriam vidutinės priežiūros priemonės arba auklėjimo poveikio priemonės vykdymo metu buvo skirtas areštas ar suėmimas, pristatymą į vaikų socializacijos centrą iš arešto atlikimo ar suėmimo vietos;
- 3.1.11. esant atitinkamiems vaiko elgesio pokyčiams, pateikti siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui dėl vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo nutraukimo ar pratęsimo;
- 3.1.12. bendradarbiauti su vaiko atstovais pagal įstatymą, turint tikslą atkurti, palaikyti ir sustiprinti vaiko ir įstatyminių atstovų tarpusavio ryšius, bei teikti švietimo pagalbą ir rekomendacijas vaiko atstovams pagal įstatymą dėl bendravimo su vaiku, jo gyvenimo įgūdžių ugdymo, elgesio pokyčių, mokymosi pažangos ir kitais vaiko asmenybės ugdymo klausimais teikti vaiko poreikius atitinkančią švietimo, socialinę, psichologinę pagalbą, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas. Ligos, nelaimingų atsitikimų, traumų atveju Centro slaugytoja suteikia pirmąją, būtinąją medicinos pagalbą, tolimesne gydymo eiga rūpinasi įstatyminiai atstovai;
- 3.1.13. įgyvendinti prevencijos, elgesio keitimo ir kitas programas;

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

3.1.14. sudaryti saugias, sveikas, artimas šeimos aplinkai, vaiko galias plėtojančias ugdymosi ir gyvenimo sąlygas (aiški dienotvarkė), atitinkančias jo amžių, lytį, sveikatą ir brandą, užtikrinti sveikatai palankų maitinimą;

3.1.15. parengti ir vykdyti individualų vaiko vidutinės priežiūros arba auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą, dalyvauti rengiant vaiko socialinės integracijos planą;

3.1.16. kartą per 6 mėnesius informuoti raštu, skubiais atvejais – žodžiu vaiko atstovus pagal įstatymą apie vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo eigą, nedelsdamas informuoti apie vaiko hospitalizavimą ir sveikatos priežiūros paslaugų poreikį, vaiko pasišalinimą iš Centro, paaiškėjusius vaiko teisių pažeidimus, būtinybę atstovauti vaikui ar ginti vaiko teises ir teisėtus interesus. Tuo atveju, jei įstatyminis atstovas yra tėvai – skubiai informuodamas raštu, Centras siunčia trumpąją tekstinę žinutę (SMS) telefonu arba el. paštu.

3.1.17. informuoti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, jeigu vaiko atstovai pagal įstatymą nepalaiko ryšių su vaiku, nesidomi jo pasiekimais, elgesio pokyčiais, nevykdo ar netinkamai vykdo kitas savo pareigas vaikui. Taip pat informuoti apie vaiko ar kito asmens elgesį, keliantį pavojų vaiko saugumui, jo ar kitų asmenų sveikatai ar gyvybei;

3.1.18. likus vienam dviem mėnesiams iki vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo pabaigos informuoti vaiko atstovus pagal įstatymą, apie vaiko sugrįžimą iš Centro, pateikti informaciją apie vaiko elgesio pokyčius, poreikius ir galimybes bei rekomendacijas dėl vaiko integracijos į visuomenę;

3.1.19. sudaryti sąlygas vaikui kreiptis su prašymais, skundais į Centro vadovą ar kitas institucijas, dirbančias vaiko teisių apsaugos srityje.

IV. ĮSTATYMINIŲ ATSTOVŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS

4.1. Vaiko, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, įstatyminiai atstovai įsipareigoja:

4.1.1. ne rečiau kaip kartą per mėnesį lankyti vaiką ir kitais būdais palaikyti ryšius su vaiku, domėtis vaiko pasiekimais ir jo elgesio pokyčiais;

4.1.2. skatinti, palaikyti vaiką siekti pozityvių savo elgesio pokyčių, savo ruožtu bendradarbiauti su Centro administracija, mokytojais, auklėtojais, psichologu, soc. pedagogu;

4.1.3. atlyginti vaiko sąmoningai padarytą žalą Centro turtui;

4.1.4. leisti vaikui dalyvauti Centro specialistų atliekamosiose apklausose ir tyrimuose;

4.1.5. dalyvauti rengiant, įgyvendinant individualų vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą, socialinės integracijos planą ir aptariant jų įgyvendinimo rezultatus;

4.1.6. vykdyti Centro specialistų, pedagogų rekomendacijas;

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

4.1.7. užtikrinti, kad vaikas dalyvautų vykdant jam paskirtą vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonę;

4.1.8. užtikrinti tinkamą ir atitinkantį sezoną vaiko aprūpinimą drabužiais, avalyne, higienos, mokymosi ir kitomis būtinomis priemonėmis, kai vaikas yra Centre;

4.1.9. užtikrinti vaiko sveikatos priežiūrą pagal Centro rekomendacijas ir vaiko sveikatos būklę;

4.1.10. užtikrinti tinkamas vaiko priežiūros ir gyvenimo sąlygas jo svečiavimosi, atostogų metu ir vaiko grįžimą laiku į Centrą. Nedelsiant informuoja teritorinę policijos įstaigą, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių ir Centrą, jeigu vaikas negali ar vengia grįžti į Centrą;

užtikrinti vaiko dalyvavimą Teismo posėdžiuose, kai jis yra šaukiamas.

4.2. Vaiko, kuriam paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, įstatyminių atstovų teisės:

4.2.1. gauti informaciją iš Centro apie vaiko būklę, gyvenimo ir ugdymo (ugdymosi) sąlygas, jo pažangą ir pasiekimus;

4.2.2. gauti informaciją iš Centro apie vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo eigą;

4.2.3. gauti informaciją iš Centro apie vaikui teikiamą švietimo, socialinę, psichologinę pagalbą, sveikatos priežiūros paslaugų poreikį;

4.2.4. kreiptis su prašymais ar skundais į Centro direktorių;

4.2.5. gauti kvalifikuotą švietimo, socialinę pedagoginę, psichologinę arba kitą pagalbą sprendžiant su vaiku susijusias problemas;

4.2.6. kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas teises.

4.3. Sutinkama, kad Centro tinklalapyje ir stenduose bus talpinamos vaiko nuotraukos, susijusios su ugdymo procesu ir kita resocializacine veikla.

4. Leidžiama vaikui dalyvauti Centro specialistų atliekamose apklausose ir tyrimuose.

V. MOKINIO ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS

5.1. Mokinys, kuriam skirta vidutinė priežiūros priemonė arba auklėjamojo poveikio priemonė, Centre įsipareigoja:

5.1.1. vykdyti jam paskirtą vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonę, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. Dalyvauti vidutinės priežiūros priemonės vykdyme, nepasišalinti iš Centro ir iš už jo ribų vykstančių renginių metu;

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

5.1.2. dalyvauti rengiant ir aptariant individualų vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą, socialinės integracijos planą, vykdyti juose numatytas priemones;

5.1.3. motyvuotai ir sąmoningai siekti savo elgesio pokyčių, laikytis LR įstatymų, elementarių bendravimo pagrindų normų, Centro nustatytų mokinių elgesio taisyklių, saugaus elgesio instrukcijų, dienotvarkės, teisėtus Centro darbuotojų prašymus, užduotis;

5.1.4. mokytis pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, dalyvauti pamokose, atlikti mokytojų skirtas užduotis;

5.1.5. dalyvauti neformaliojo švietimo programose, ikiprofesiniame ugdyme, ugdytis karjeros kompetencijas;

5.1.6. į Centrą neįsivežti cigarečių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų, aštrių daiktų, mobiliųjų telefonų;

5.1.7. dalyvauti neatlygintinoje gyvenimo įgūdžius formuojančioje ugdymo programoje ir su tuo susijusiose darbinėse veiklose (pagal Dalyvavimo neatlygintinoje darbinėje veikloje ir ikiprofesinio mokymo sutartį).

5.1.8. įstatymų nustatytais atvejais atsakyti už savo veiksmus arba atlyginti savo neteisėtais veiksmais padarytą žalą.

5.2. Mokinys, kuriam skirta vidutinė priežiūros priemonė arba auklėjamojo poveikio priemonė, Centre turi teisę:

5.2.1. mokytis pagal gebėjimus, gauti mokytojo pagalbą, papildoma veikla mažinti turimas akademines spragas;

5.2.2. ugdytis ir gyventi sveikoje ir psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje, savitarpio pagarba ir pozityviais santykiais grįstoje aplinkoje;

5.2.3 gauti kvalifikuotą švietimo, socialinę, psichologinę pagalbą, pirminės sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas;

5.2.4. palaikyti ryšius su savo atstovais pagal įstatymą ir kitais artimaisiais, jeigu tai neprieštarauja vaiko interesams;

5.2.5. kreiptis su prašymais ar skundais į Centro direktorių ar į kitas institucijas;

5.2.6. esant pozityviems elgesio pokyčiams ir suderinus su LR vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme nurodytomis institucijomis, turi teisę į trumpalaikės išvykas už vaikų socializacijos centro ribų, svečiavimąsi ir atostogas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

VI. ATVEJO VADYBININKO ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS

6.1. Atvejo vadybininko įsipareigojimai:

6.1.1. bendradarbiauti su Centro administracija, švietimo pagalbos specialistais, domėtis vaiko elgesio pokyčiais;

6.1.2. dalyvauti rengiant individualų vidutinės priežiūros priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą, teikti siūlymus, pastabas, komentarus;

6.1.3. atsižvelgti į Centro pateiktas rekomendacijas rengiant vaiko socialinės integracijos planą;

6.1.4. bendradarbiauti sprendžiant kylančias dilemas dėl vaiko įstatyminių atstovų pareigų vykdymo.

6.2. Atvejo vadybininkas gali:

6.2.1. bendrauti su vaiku, vykdant savo teisėtas funkcijas;

6.2.2. gauti vaiko vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo ataskaitą iš Centro.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS, SUTARTIES GALIOJIMAS

7.1. Šia sutartimi vaikas ir vaiko atstovas pagal įstatymą susipažįsta su savo teisėmis, pareigomis, kurias jie turi vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo laikotarpiu.

7.2. Centro veikla, naujienos, ugdomasis procesas, mokinių pasiekimai ir užimtumas yra viešinami internetiniame tinklalapyje www.gvsc.lt.

7.3. Sutartis pasirašoma vaiko atvykimo dieną į Centrą trimis egzemplioriais.

7.4. Sutartis nutraukiama, pasibaigus vidutinės priežiūros priemonės terminui.

7.5. Sutartis lieka galioti, jei vaikui vidutinės priežiūros priemonės terminas pratęsimas.

7.6. Sutartis gali būti pakeista šalių susitarimu, vienai iš sutarties šalių, raštu prieš 10 dienų pateikus pasiūlymus dėl sutarties pakeitimo.

Direktorius

parašas

Vardas, Pavardė

Atvejo vadybininkas

parašas

Vardas, Pavardė

Įstatyminiai atstovai

parašas

Vardas, Pavardė

Mokinys

parašas

Vardas, Pavardė

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr.6

SUTIKIMAS – PRAŠYMAS

Sutinku, kad _____ Centras mane raštu informuos trumpąja tekstine žinute (SMS) arba telefonu dėl skubių įvykių, pvz., vaiko hospitalizavimą ir sveikatos priežiūros paslaugų poreikį, vaiko pasišalinimą iš Centro, paaiškėjusius vaiko teisių pažeidimus, būtinybę atstovauti vaikui ar ginti vaiko teises ir teisėtus interesus, kitus vidutinės priežiūros eigos ypatumus.

Tel Nr.:

El. paštas:

Įstatyminiai atstovai

parašas

Vardas, Pavardė

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 7

(Sutikimo tvarkyti vaiko iki 16 metų amžiaus asmens duomenis forma)

SUTIKIMAS TVARKYTI ASMENS DUOMENIS

2022 m. _____ d.

Vieta

Aš, _____,

(vieno iš vaiko iki 16 metų amžiaus tėvų ar globėjo vardas, pavardė)

(vieno iš vaiko tėvų ar globėjo kontaktiniai duomenys: gyvenamoji vieta, telefono numeris)

(įrašyti savo ranka: **patvirtinu, kad esu susipažinęs (-usi)**)

su vaikų socializacijos centro mokinių asmens duomenų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis direktoriaus 20XX m. XXXXXXXX d. įsakymu Nr. XXXXX „Dėl mokinių asmens duomenų tvarkymo ir atsakingo asmens patvirtinimo“ .

(įrašyti savo ranka: **Sutinku, kad mano vaiko/globotinio (nurodyti vaiko vardą ir pavardę bei klasę)**)

asmens duomenis Centras tvarkytų šiose taisyklėse nurodytais tikslais.)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 8

(Sutikimo tvarkyti vaiko nuo 16 metų amžiaus asmens duomenis forma)

SUTIKIMAS TVARKYTI ASMENS DUOMENIS

20 ____ m. _____ d.

Vieta

Aš, _____,

(vaiko nuo 16 metų amžiaus vardas, pavardė, nurodyti klasę, kurioje vaikas mokosi)

(įrašyti savo ranka: **patvirtinu, kad esu susipažinęs**)

su vaikų socializacijos centro mokinių asmens duomenų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis direktoriaus 20XX m. XXXXXXXX d. įsakymu Nr. XXXXXX „Dėl mokinių asmens duomenų tvarkymo ir atsakingo asmens patvirtinimo“ .

(įrašyti savo ranka: **Sutinku, kad mano asmens duomenis Centras tvarkytų šiose taisyklėse nurodytais tikslais.**)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 9

(Įstatyminio atstovo vardas pavardė)

(adresas, telefonas)

Gydymo įstaigos

Vyr. gydytojui

S U T I K I M A S

20____ - _____

Vieta

Sutinku, kad mano vaikui (globotiniui) _____ gyvenimo ir mokymosi vaikų socializacijos centre laikotarpiu reikalui esant būtų suteikiama pirmoji medicininė pagalba. Apie rezultatus vaiko atstovas pagal įstatymą informuojamas apie išduotus paskirtus vaistus bei atliktas gydymui reikalingas procedūras.

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 10

SUTIKIMAS DĖL VAIKO FILMAVIMO IR FOTOGRAFAVIMO

(data)

(miestas / rajonas)

Aš, _____,

(įstatyminio atstovo vardas ir pavardė)

gyvenanti(s) adresu _____,

tel.: _____, sutinku, kad nuotrauka(-os) ar filmuota medžiaga su

mano vaiko/globalotinio _____
atvaizdu vaikų socializacijos centro organizuojamų išvykų ir renginių metu būtų, nepažeidžiant jo
teisių, garbės ir orumo, neatlygintinai ir viešai skelbiama vaikų socializacijos centro internetiniame
puslapyje.

(įstatyminio atstovo vardas, pavardė)

(parašas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 11

SUTIKIMAS DĖL VAIKO DALYVAVIMO CENTRO SPECIALISTŲ ORGANIZUOJAMUOSE TYRIMUOSE IR APKLAUSOSE

(data)

(miestas / rajonas)

Aš, _____,

(įstatyminio atstovo vardas ir pavardė)

gyvenanti(s) adresu _____,

tel.: _____, sutinku, kad mano vaikas/globotinis
_____ dalyvautų vaikų
socializacijos centro specialistų organizuojamuose tyrimuose, apklausose, kurių metu specialistai
įsipareigoja laikytis etinių tyrimo organizavimo principų, neviešintų asmeninių duomenų, o tik
apibendrintus duomenis. Taip pat sutinku, kad vaikas gali dalyvauti vaikų socializacijos centro
darbuotojų vykdomose vaiko įvertinimuose, nevyriausybinių ir valstybinių organizacijų, aukštųjų
mokyklų atliekamuose anoniminiuose socialiniuose tyrimuose, apklausose, siekiant tobulinti
pagalbos elgesio problemų turinčiam vaikui sistemą ir vaiko vidutinės priežiūros priemonės
veiksmingumą.

(įstatyminio atstovo vardas, pavardė)

(parašas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 12

MOKYMO SUTARTIS

Mokinių iki 14 metų

20 ____ m. _____ mėn. _____ d.

Nr. _____

I. MOKYMO SUTARTIES ŠALYS

Gruzdžių vaikų socializacijos centras, kodas 190089213, adresas F. Vaitkaus g. 61, Gruzdžiai, LT-81416 Šiaulių rajonas (toliau – Centras), atstovaujamas _____, ir įstatyminis vaiko atstovas

(Vardas, pavardė/pareigos)

atstovaujantis vaiko interesus,

(mokinio vardas, pavardė, gimimo metai, adresas)

sudaro šią mokymo sutartį:

II. SUTARTIES OBJEKTAS

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Centras įsipareigoja mokyti mokinį pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintas ugdymo programas, teikti socialinę, pedagoginę, psichologinę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją, švietimo informacinę, konsultacinę, profesinio orientavimo pagalbą, sveikatos priežiūrą, elgesio korekcijos priemones ir pagal galimybes sudaryti sąlygas tenkinti jo saviraiškos poreikius, padėti mokiniui pasiekti teigiamų elgesio pokyčių, ugdyti(is) atsparumą neigiamai socialinei aplinkai.

III. SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

1. Centras įsipareigoja:

1.1. Įgyvendinti ugdymo turinį pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintą pagrindinio ugdymo programą, Centro ugdymo planą.

1.2. Derinti individualius ugdymo planus ir Bendrąsias programas, parinkti tinkamą mokymo(si) tempą ir metodus, tenkinant bendruosius (specialiuosius) mokinio ugdymo(si) poreikius.

1.3. Užtikrinti saugią ir adekvačią ugdomąją aplinką bei tinkamas ugdymo(si) sąlygas, kokybišką pilnaverčio ugdymo(si) proceso organizavimą:

1.3.1. Ginti ir atstovauti mokinio teises Centre bei už jo ribų, sudaryti sąlygas:

1.3.1.1. mokyti pagal gebėjimus ir poreikius;

1.3.1.2. įgyti gebėjimų, atitinkančių Bendrąsias programas bei Išsilavinimo standartus;

1.3.1.3. puoselėti savo gimtąją kalbą, papročius bei tradicijas;

1.3.1.4. turėti higienos reikalavimus atitinkančią darbo ir poilsio vietą, ugdytis saugioje ir sveikoje aplinkoje.

1.3.2. Užtikrinti kompleksinę mokinio amžiaus, išsivystymo, poreikių adekvatų individualų bei bendrąjį ugdymą(si).

1.3.3. Organizuoti sistemingą elgesio korekcijos vykdymą, užtikrinti sėkmingos socializacijos ir resocializacijos veiksmus:

1.3.3.1. parengti ir įgyvendinti Individualų vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo planą;

1.3.3.2. ugdyti pagal kitas Centre įgyvendinamas ugdomojo darbo, prevencines programas;

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

1.3.3.3. organizuojant įvairiapusį neformalų užimtumą, aktyvų laisvalaikį – poilsį, sudaryti sąlygas savirealizacijai, socialiai prasmingai bei savarankiškai veiklai Centre ir už jos ribų;

1.3.3.4. kurti, skatinti palaikyti santykius su šeima, įstatymiais vaiko atstovais.

1.4. Užtikrinti emociškai saugią mokymo(si) aplinką, suteikti operatyvią reikiamą pagalbą pastebėjus, kad mokinio atžvilgiu yra naudojamas smurtas, prievarta, bet kokio pobūdžio išnaudojimas, apie tai informuoti įstatyminius vaiko atstovus, suinteresuotas institucijas.

1.5. Atvykus į Centrą, teikti vaiko įstatyminiams atstovams informaciją apie atliekamą veiklą, mokinio ugdymo(si) rezultatus, ugdymo aplinką, teikiamą pagalbą, mokymosi pasiekimus, elgesio pokyčius.

1.6. Priimti ir atsižvelgti į įstatyminių vaiko atstovų nuomonę dėl ugdymo proceso organizavimo ir įgyvendinimo, mokinio kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti kursą.

1.7. Užtikrinti, kad mokinio veikla ir elgesys būtų vertinami vadovaujantis „Mokinių elgesio vertinimo ir skatinimo tvarka“, lygiateisiškumo principu.

2. Mokinys įsipareigoja:

2.1. Mokytiis įstatymo nustatyta tvarka pagal bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais sudarytą Centro ugdymo planą.

2.2. Nuolat, punktualiai lankyti pamokas, neformaliojo švietimo veiklas.

2.3. Laikytis „Mokinio elgesio taisyklių“.

2.4. Derinti savo interesus su Centro direktoriaus įsakymu patvirtinta Dienos struktūra.

2.5. Lankyti socialinio pedagogo, psichologo, specialiojo pedagogo ir kitų specialistų konsultacijas, dalyvauti Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programų užsiėmimuose.

2.6. Vengti tyčiotis, priekabiauti ar kitaip smurtauti prieš kitus mokinius, pedagogus.

2.7. Pranešti direktoriaus pavaduotojui ugdymui ar švietimo pagalbos specialistams apie kilusius smurtinius incidentus: mušimą, priekabiavimą, šaipymąsi ir t. t.

2.8. Dalyvauti organizuojamoje darbinėje veikloje, talkose, akcijose ir pan.

2.9. Laikytis asmens higienos reikalavimų, tvarkos bei švaros klasėse, gyvenamosiose patalpose, teritorijoje bei kitose vietose.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- 2.10. Nevartoti, neplatinti ir nesinešioti narkotinių, psichotropinių medžiagų, alkoholio, rūkalų. Nerūkyti ir nesinešioti cigarečių Centro teritorijoje.
- 2.11. Gerbti valstybinę (gimtąją) kalbą, kultūrą, papročius, kitas kalbas ir kultūras, savo aplinką.
- 2.12. Tausoti Centro ir asmeninį inventorių, atlyginti padarytą žalą Centrai Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
- 2.13. Blogai pasijutus, informuoti dirbantį pedagogą, slaugytoją, suteikti medicininę ar kitokią pagalbą, patyrusiam traumą ar kitaip nukentėjusiam bendraamžiui.

IV. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

3. Mokiniai už Centro vidaus tvarkos ir mokinio elgesio taisyklių pažeidimus gali būti taikomos drausminės auklėjamojo poveikio bei kitos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytos poveikio priemonės.
4. Centras už sutarties sąlygų nevykdymą atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

V. MOKYMO SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS, GALIOJIMAS, KEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

5. Mokymosi sutartis sudaryta nuo mokinio atvykimo į vaikų socializacijos centrą dienos, įsigalioja abiem šalims ją pasirašius.
6. Mokymosi sutartis laikoma galiojančia iki mokinio išvykimo iš Centro, išbraukimo iš mokinių sąrašų, datos.
7. Mokymosi sutartis ugdymo proceso metu, vadovaujantis individualiais ugdymo proceso ypatumais bei atskiru abiejų šalių sutarimu, gali būti koreguojama.
8. Mokiniai sistemingai nesilaikant priimtų įsipareigojimų, abiejų šalių sutarimu, sudaroma papildoma sutartis dėl elgesio kontrolės stiprinimo bei intensyvesnės pedagoginės, socialinės pedagoginės, psichologinės ir kitos pagalbos teikimo.
9. Centras turi teisę vienašališkai nutraukti Mokymosi sutartį Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

10. Mokinys negali vienašališkai nutraukti Mokymosi sutarties, kol nebus su atsakingomis tarnybomis suderintas jo išleidimo iš Centro klausimas.

VI. GINČŲ SPRENDIMAS

11. Ginčytini Mokymo sutarties vykdymo klausimai sprendžiami Centro taryboje, atskirais atvejais – dalyvaujant savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos – deleguotam atstovui.

12. Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais, turinčiais vienodą juridinę galią (po vieną kiekvienai šaliai).

Sutarties šalių parašai:

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 13

MOKYMO SUTARTIS

14 metų ir vyresnių mokinių

20_____ m. _____ mėn. _____ d.

Nr. _____

I. MOKYMO SUTARTIES ŠALYS

Gruzdžių vaikų socializacijos centras, kodas 190089213, adresas F.Vaitkaus g. 61, Gruzdžiai, LT-81416 Šiaulių rajonas (toliau – Centras), atstovaujamas _____, ir mokins, atstovaujantis savo interesus,

(mokinio vardas, pavardė, gimimo metai, adresas)

sudaro šią mokymo sutartį:

II. SUTARTIES OBJEKTAS

Centras įsipareigoja mokyti mokinį pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintas ugdymo programas, teikti socialinę, pedagoginę, psichologinę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją, švietimo informacinę, konsultacinę, profesinio orientavimo pagalbą, sveikatos priežiūrą, elgesio korekcijos priemones ir pagal galimybes sudaryti sąlygas tenkinti jo saviraiškos poreikius, padėti mokiniui pasiekti teigiamų elgesio pokyčių, ugdyti(is) atsparumą neigiamai socialinei aplinkai.

III. SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

1. Centras įsipareigoja:

1.1. Įgyvendinti ugdymo turinį pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintą pagrindinio ugdymo programą, Centro ugdymo planą.

1.2. Derinti individualius ugdymo planus ir Bendrąsias programas, parinkti tinkamą mokymo(si) tempą ir metodus, tenkinant bendruosius (specialiuosius) mokinio ugdymo(si) poreikius.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

1.3. Užtikrinti saugią ir adekvačią ugdomąją aplinką bei tinkamas ugdymo(si) sąlygas, kokybišką pilnaverčio ugdymo(si) proceso organizavimą:

1.3.1. Ginti ir atstovauti mokinio teises Centre bei už jo ribų, sudaryti sąlygas:

1.3.1.1. mokytis pagal gebėjimus ir poreikius;

1.3.1.2. įgyti gebėjimų, atitinkančių Bendrąsias programas bei Išsilavinimo standartus;

1.3.1.3. puoselėti savo gimtąją kalbą, papročius bei tradicijas;

1.3.1.4. turėti higienos reikalavimus atitinkančią darbo ir poilsio vietą, ugdytis saugioje ir sveikoje aplinkoje.

1.3.2. Užtikrinti kompleksinę mokinio amžiaus, išsivystymo, poreikių adekvatų individualų bei bendrąjį ugdymą(si).

1.3.3. Organizuoti sistemingą elgesio korekcijos vykdymą, užtikrinti sėkmingos socializacijos ir resocializacijos veiksmus:

1.3.3.1. parengti ir įgyvendinti Individualų vaiko vidutinės priežiūros priemonės vykdymo planą;

1.3.3.2. ugdyti pagal kitas Centre įgyvendinamas ugdomojo darbo, prevencines programas;

1.3.3.3. organizuojant įvairiapusį neformalų užimtumą, aktyvų laisvalaikį – poilsį, sudaryti sąlygas savirealizacijai, socialiai prasmingai bei savarankiškai veiklai Centre ir už jos ribų;

1.3.3.4. kurti, skatinti palaikyti santykius su šeima, vaiko įstatymiais atstovais.

1.4. Užtikrinti emociškai saugią mokymo(si) aplinką, suteikti operatyvią reikiamą pagalbą pastebėjus, kad mokinio atžvilgiu yra naudojamas smurtas, prievarta, bet kokio pobūdžio išnaudojimas, apie tai informuoti įstatyminius vaiko atstovus, suinteresuotas institucijas.

1.5. Atvykus į Centrą, teikti vaiko įstatyminiams atstovams informaciją apie atliekamą veiklą, mokinio ugdymo(si) rezultatus, ugdymo aplinką, teikiamą pagalbą, mokymosi pasiekimus, elgesio pokyčius.

1.6. Priimti ir atsižvelgti į vaiko įstatyminių atstovų nuomonę dėl ugdymo proceso organizavimo ir įgyvendinimo, mokinio kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti kursą.

1.7. Užtikrinti, kad mokinio veikla ir elgesys būtų vertinami vadovaujantis „Mokinių elgesio vertinimo ir skatinimo tvarka“, lygiateisiškumo principu.

2. Mokinys įsipareigoja:

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- 2.1. Mokytiis įstatymo nustatyta tvarka pagal bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais sudarytą Centro ugdymo planą.
- 2.2. Nuolat, punktualiai lankyti pamokas, neformaliojo švietimo veiklas.
- 2.3. Laikytis „Mokinio elgesio taisyklių“.
- 2.4. Derinti savo interesus su Centro direktoriaus įsakymu patvirtinta Dienos struktūra.
- 2.5. Lankyti socialinio pedagogo, psichologo, specialiojo pedagogo ir kitų specialistų konsultacijas, dalyvauti Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programų užsiėmimuose.
- 2.6. Vengti tyčiotis, priekabauti ar kitaip smurtauti prieš kitus mokinius, pedagogus.
- 2.7. Pranešti direktoriaus pavaduotojui ugdymui ar švietimo pagalbos specialistams apie kilusius smurtinius incidentus: mušimą, priekabavimą, šaipymąsi ir t. t.
- 2.8. Dalyvauti organizuojamoje darbinėje veikloje, talkose, akcijose ir pan.
- 2.9. Laikytis asmens higienos reikalavimų, tvarkos bei švaros klasėse, gyvenamosiose patalpose, teritorijoje bei kitose vietose.
- 2.10. Nevartoti, neplatinti ir nesinešioti narkotinių, psichotropinių medžiagų, alkoholio, rūkalų. Nerūkyti ir nesinešioti cigarečių Centro teritorijoje.
- 2.11. Gerbti valstybinę (gimtąją) kalbą, kultūrą, papročius, kitas kalbas ir kultūras, savo aplinką.
- 2.12. Tausoti Centro ir asmeninį inventorių, atlyginti padarytą žalą Centrai Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
- 2.13. Blogai pasijutus, informuoti dirbantį pedagogą, slaugytoją, suteikti medicininę ar kitokią pagalbą, patyrusiam traumą ar kitaip nukentėjusiam bendraamžiui.

IV. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

3. Mokiniai už Centro vidaus tvarkos ir mokinio elgesio taisyklių pažeidimus gali būti taikomos drausminės auklėjamojo poveikio bei kitos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytos poveikio priemonės.
4. Centras už sutarties sąlygų nevykdymą atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

V. MOKYMO SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS, GALIOJIMAS, KEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

5. Mokymosi sutartis sudaryta nuo mokinio atvykimo į vaikų socializacijos centrą dienos.
6. Mokymosi sutartis laikoma galiojančia iki mokinio išvykimo iš Centro, išbraukimo iš mokinių sąrašų, datos.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

7. Mokymosi sutartis ugdymo proceso metu, vadovaujantis individualiais ugdymo proceso ypatumais bei atskiru abiejų šalių sutarimu, gali būti koreguojama.
8. Mokiniui sistemingai nesilaikant prisiimtų įsipareigojimų, abiejų šalių sutarimu, sudaroma papildoma sutartis dėl elgesio kontrolės stiprinimo bei intensyvesnės pedagoginės, socialinės pedagoginės, psichologinės ir kitos pagalbos teikimo.
9. Centras turi teisę vienašališkai nutraukti Mokymosi sutartį Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka.
10. Mokinys negali vienašališkai nutraukti Mokymosi sutarties, kol nebus su atsakingomis tarnybomis suderintas jo išleidimo iš Centro klausimas.

VI. GINČŲ SPRENDIMAS

11. Ginčytini Mokymo sutarties vykdymo klausimai sprendžiami Centro taryboje, atskirais atvejais – dalyvaujant savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos – deleguotam atstovui.
12. Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais, turinčiais vienodą juridinę galią (po vieną kiekvienai šaliai).

Sutarties šalių parašai:

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 14

DALYVAVIMO NEATLYGINTINOJE DARBINĖJE VEIKLOJE IR IKIPROFESINIAME MOKYME

SUTARTIS

20____ m. _____ d. Nr. _____

Vietovė

Neatlygintinos darbinės veiklos ir ikiprofesinio mokymo organizatorius Gruzdžių vaikų socializacijos centras (toliau – Centras), kodas 190089213, buveinės adresas F.Vaitkaus g. 61, Gruzdžiai, LT-81416 Šiaulių rajonas, atstovaujamas _____, ir mokinys _____, gim. data _____, gyv. _____, (toliau – mokinys) ir jo įstatyminis atstovas _____, (toliau – įstatyminis atstovas) sudarė šią sutartį.

I. SUTARTIES OBJEKTAS

1. Mokinys gyvendamas ir besimokydamas Centre dalyvauja neatlygintinoje darbinėje veikloje ir ikiprofesiniame mokyme ir su tuo susijusiose veiklose ir tokiu būdu sukuria prielaidas sėkmingam socialinių įgūdžių ugdymui, socializacijai ir resocializacijai.

II. ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

2.1. Centro įsipareigojimai:

2.1.1. užtikrina saugias darbinio pobūdžio veiklos sąlygas, kurios nekelia pavojaus sveikatai, fiziniam, psichiniam, moraliniam ir socialiniam mokinio vystymuisi, nepakenkia mokymuisi;

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

2.1.2. mokinys yra instruktuojamas prieš atliekant darbinio pobūdžio neatlygintinas ar ikiprofesinio mokymo veiklas Centre ar kitose erdvėse (tam skirtose ugdymo erdvėse);

2.1.3. Centras suteikia darbo aprangą, inventorių;

2.1.4. ugdo mokinių socialinius ir darbinius įgūdžius bei rengia socialinei integracijai visuomenėje;

informuoja įstatyminius atstovus apie darbinio pobūdžio neatlygintinas ir ikiprofesinio mokymo veiklas Centre ir profesiniu ugdymu ir su tuo susijusias darbinės veiklas, turi raštiškus įstatyminių atstovų sutikimus, kurie įsigalioja pasirašius šią sutartį;

2.1.5. atsitikus traumai, nedelsiant mokiniui suteikia pirmąją pagalbą, informuoja įstatyminius atstovus;

2.1.6. Centras, organizuodamas darbinio pobūdžio neatlygintinas veiklas, vadovaujasi „Gyvenimo įgūdžių formavimo“ programa;

2.1.7. Centras, organizuodamas ikiprofesinį ugdymą ir su tuo susijusias darbinės veiklas, vadovaujasi Gruzdžių vaikų socializacijos centro Ugdymo planu.

2.2. Įstatyminio atstovo įsipareigojimai:

2.2.1. mokinio atostogų metu namuose užtikrinti jam pareigas analogiškas Skyriuje vykstančioms darbinio pobūdžio veikloms;

2.2.2. palaiko ir skatina mokinį paskirtas darbinio pobūdžio veiklas atlikti motyvuotai;

2.2.3. raštiškai sutinka dėl mokinio darbinio pobūdžio veiklų, pasirašydamas šią sutartį.

2.3. Mokinio įsipareigojimai:

2.3.1. aktyviai dalyvauti darbinio pobūdžio neatlygintoje ir ikiprofesinio ugdymo veiklose;

2.3.2. atsakingai ir motyvuotai formuoti socialinius ir darbinius įgūdžius bei rengtis socialinei integracijai visuomenėje;

2.3.3. mokinys informuoja Centro administraciją ir atsakingą pedagogą dėl sunkumų, traumų, patiriamų darbinio pobūdžio neatlygintoje veikloje, ikiprofesiniame ugdyme ir su tuo susijusiose darbinėse veiklose.

III. NEATLYGINTINA DARBINĖ VEIKLA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- 3.1. Neatlygintina darbinė veikla vyksta pagal sezoniškumą.
- 3.2. Neatlygintina darbinė veikla vyksta ne ilgiau nei 1 valandą ir ne dažniau nei 3 kartus per savaitę.
- 3.3. Neatlygintina darbinė veikla apima šias veiklas:
 - a. Patalpų tvarkymas, puošimas, dekoracijų gaminimas;
 - b. Žaidimų patalpų tvarkymas;
 - c. Smulkūs remonto darbai;
 - d. Šiukšlių išvežimas;
 - e. Teritorijos tvarkymas;
 - f. Knygų, sporto ir kito inventoriaus tvarkymas, priežiūra;
 - g. Socialinė veikla.

IV. IKIPROFESINIS MOKYMAS

- 4.1. Ikiprofesinis mokymas vyksta _____.
- 4.2. Ikiprofesinis ugdymas vyksta kartą per savaitę.
- 4.3. Ikiprofesinis ugdymas vyksta vadovaujantis Gruzdžių vaikų socializacijos centro Ugdymo planu.
- 4.4. Ikiprofesinio ugdymo metu vykstančios darbinio pobūdžio veiklos yra susijusios su profesinių įgūdžių įsisavinimu.

Aš, _____,

(įstatyminio atstovo vardas ir pavardė)

(įrašyti savo ranka: Sutinku/Nesutinku, kad vaikas/globotinis (vardas, pavardė) dalyvautų neatlygintoje darbinio ir ikiprofesinio ugdymo veiklose)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

5.1. Ši sutartis įsigalioja ją pasirašius sutarties šalims.

5.2. Sutartis gali būti nutraukta raštišku šalių susitarimu.

5.3. Sutartis sudaryta tokią pat juridinę galią turinčiais dviem egzemplioriais, kurių vienas įteikiamas įstatyminiam atstovui, o kitas lieka Centre.

VI. SUTARTIES ŠALIŲ REKVIZITAI

A. V. Darbinio pobūdžio veiklų
organizatorius

Mokinys

(vardas, pavardė)

(parašas)

Įstatyminis atstovas

(vardas, pavardė)

(parašas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 15

VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRO MOKINIŲ VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

Vaikų socializacijos centro (toliau – Centras) Mokinių vidaus tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių elgesio tvarką Centre. Mokinių vidaus tvarkos taisyklės yra privalomos visiems Centre besimokantiems mokiniams.

II. MOKINIŲ PAREIGOS

1. Vykdyti savo pareigas numatytas Centro nuostatuose, Mokinių vidaus tvarkos taisyklėse, Lietuvos Respublikos įstatymuose, teisės Aktuose ir kituose norminiuose dokumentuose.
2. Laikytis Centro nuostatų, mokinių elgesio skatinimo ir vertinimo tvarkos, Centro mokinių vidaus tvarkos taisyklių, Centro dienos struktūros ir kitų reikalavimų.
3. Savo interesus derinti su grupės dienos struktūra, Centro nuostatais, Centro mokinių vidaus tvarkos taisyklėmis.
4. Gerbti kitus mokinius, Centro darbuotojus, svečius.
5. Atkilti Centro pedagogų ir kitų darbuotojų pavestas užduotis ir darbus. Stengtis pavestas užduotis atlikti sąžiningai ir siekiant geresnių rezultatų.
6. Tausoti Centro turtą, už padarytą materialinę žalą atsakyti materialiai arba kita tvarka numatyta mokinių elgesio skatinimo ir vertinimo nuostatuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.
7. Į pamokas ateiti apsirengus švariais ir tam skirtais drabužiais.
8. Mokytis, lankyti ir nevēluoti į pamokas bei aktyviai jose dalyvauti, stropiai mokytis ir siekti kuo geresnių rezultatų, pertraukų metu laikytis nustatytų elgesio normų.
9. Lankyti pasirinktus neformalaus ugdymo užsiėmimus.
10. Vykdyti Vidutinės priežiūros priemonės numatytus uždavinius (priemones).
11. Medikui pareikalavus atlikti medicininį patikrinimą.
12. Kartu su grupe dalyvauti pamokų ruošoje, socialinių, gyvenimo įgūdžių, „Equip“, Ankstyvosios intervencijos ir kitų programų užsiėmimuose, dienos veiklos aptarime ir į(si)vertinime.
13. Dalyvauti Centro organizuojamoje ugdomojoje, darbinėje ir laisvalaikio (kultūrinėje, sportinėje) veiklose, šviečiamuosiuose, prevenciniuose ir kt. projektuose.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

14. Laikytis nustatytos ir patvirtintos dienos struktūros.

15. Laikytis higienos reikalavimų.

16. Atlikti miegamojo kambario, bendrųjų grupės patalpų, teritorijos tvarkymo darbus pagal nustatytą grafiką.

III. MOKINIŲ TEISĖS

17. Kiekvienas mokinys yra visuomenės narys ir laikydamasis nustatytų elgesio normų turi teisę:

17.1. Į minties, žodžio, religijos laisvę.

17.2. Gauti reikiamą pagalbą ir informaciją apie save, savo elgesio korekcijos programas, dalyvauti, kai yra svarstomas jo elgesys.

17.3. Palaikyti ryšius ir bendravimą su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais, jei tai neprieštarauja jo paties interesams.

17.4. Skambinti ir susitikti su įstatymiais atstovais.

17.5. Vykti kasmetinių atostogų namo, pagal nustatytą ir patvirtintą „Mokinių atostogų išleidimo tvarką“, jei tai neprieštarauja paties mokinio interesams (užtikrinta saugi aplinka, elgesio korekcijos programos tęstinumas ir nuoseklumas, užtikrinta mokinio priežiūra).

17.6. Dalyvauti Centro organizuojamuose renginiuose, projektuose, išvykose (koncertai, spektakliai, ekskursijos, renginiai už Centro ribų ir kiti kultūriniai renginiai) jei neturi neigiamo pobūdžio pastabų, teigiami pasiekimai moksle, sąžiningai vykdo mokinio pareigas.

17.7. Dalyvauti edukaciniuose renginiuose, projektuose arba išvykose, nepriklausomai nuo mokinio pasiekimų.

17.8. Dalyvauti mokinių, Centro bendruomenės susirinkimuose, savivaldoje, teikti siūlymus ir pageidavimus dėl Vidutinės priežiūros vykdymo, laisvalaikio, užimtumo, centro veiklos ir kt.

17.9. Turėti savo asmeninių lėšų: gautos perlaidos iš tėvų, globėjų (rūpintojų), artimųjų, lėšos išduotos našlaičiams ar mokiniams likusiems be tėvų globos. Mokinių asmenines lėšas koordinuoja grupės auklėtojai su mokinio žinia, socialinio pedagogo žinia, mokinio lėšos saugomos pas socialinį pedagogą.

17.10. Turėti savo asmeninius daiktus: rūbus, avalynę, higienos priemonės, žaislus, stalo žaidimus. Už jų naudojimą ir saugojimą atsako pats mokinys.

17.11. Į Centro administraciją kreiptis su prašymais ir skundais ir dalyvauti jų svarstyse.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

IV. MOKINIAMS DRAUDŽIAMA

18. Savavališkai pasišalinti iš Centro, išvykų, ekskursijų, atostogų metu ir kt. atvejais. Grįžus iš pasišalinimo yra taikoma drausminė nuobauda, kurią nustato Vaiko gerovės komisija (tam tikrą laiką stabdomas dalyvavimas renginiuose, galimybė vykti atostogų ir kt.).

19. Teritorijoje vaikščioti be auklėtojo ar kito pedagogo žinios.

20. Laisvalaikio metu likti grupėje be auklėtojo ar kito pedagogo.

21. Naudoti smurtą (fizinį, psichologinį, seksualinį), necenzūrinius žodžius arba kito asmens garbę ir orumą įžeidžiančius veiksmus.

22. Rūkyti, laikyti ir vartoti alkoholį, tabako gaminius, psichotropines ir toksines medžiagas.

23. Draudžiama Centre:

23.1. plaktukus, vinis, reples, raktus, adatas, peilius, ir kitus aštirus daiktus, šaunamuosius ir šaltuosius ginklus;

23.2. savadarbius elektros prietaisus ar kitus daiktus keliančius pavojų aplinkiniams;

23.3. turėti ir naudoti mobiliuosius telefonus, SIM korteles, mobiliųjų telefonų kroviklius;

23.4. turėti pinigus (pinigai laikomi ir jais disponuojama tik su grupės auklėtojo ir socialinio pedagogo žinia);

23.5. turėti mp3 grotuvus, laikmenas (išskyrus grupės laikmeną), ausinukus, asmeninius kompiuterius (išskyrus grupės kompiuterį);

23.6. palaikyti ryšius su asmenimis atliekančiais bausmę įkalinimo įstaigoje (rašyti laiškus, skambinti telefonu, ar kitaip su jais susisiekti), išskyrus vaiko įstatyminius globėjus, jeigu jiems nėra apribota tėvų valdžia ir nedaro neigiamos įtakos vaiko ugdymui;

23.7. ant durų, sienų, langų, lubų klijuoti plakatus, nuotraukas, daryti užrašus ar kitaip gadinti Centro turta;

23.8. įsinešti ir laikyti greitai gendančius maisto produktus;

23.9. griežtai draudžiama keistis, atidavinėti, skolinti ir skolintis drabužius, avalynę ir kitus asmeninius daiktus;

23.10. į Centro teritoriją ir ugdomąsias grupes savavališkai įsivesti pašalinius asmenis;

23.11. pasimatyti su asmenimis darančiais neigiamą įtaką mokiniui, jo elgesiui.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

V. GRUPĖS IR KITŲ PATALPŲ VIDAUS TVARKA

24. Grupėje privaloma nuolat laikytis tvarkos, visuomenėje priimtų elgesio normų, pagarbos sau ir aplinkiniams, nepažeisti kitų asmens teisių.
25. Grupių stenduose privalo būti: grupės budėjimo grafikas, dienos struktūra, kita svarbi informacija susijusi su ugdymo procesu.
26. Mokiniai draudžiama savavališkai keisti miegamąjį kambarį, ar gulimą vietą.
27. Už miegamojo kambario tvarką atsako jame gyvenantys mokiniai:
 - 27.1. lovos privalo būti tvarkingai paklotos.
 - 27.2. spintose rūbai turi būti tvarkingai sukabinti arba sulankstyti, higieniniai reikmenys turi būti sudėti tik vienoje spintos lentynoje, batai laikomi batų spintoje (batinėje).
 - 27.3. draudžiama į miegamuosius kambarius įsinešti maisto produktus.
28. Klasės turi būti tvarkingos:
 - 28.1. už tvarką klasėje atsako tą dieną klasėje besimokantys mokiniai.
 - 28.2. knygos, kanceliarinės priemonės laikomos klasėse esančiose spintose.
 - 28.3. baldų perstatymą klasėje koordinuoja klasės mokytojas.
29. Pamokų metu draudžiama kalbėtis, vaikščioti užsiimti pašaliniais su mokymusi nesusijusiais darbais ar kitaip trukdyti pamoką.
30. Pamokų ruošą vyksta (pagal nustatytą dienos struktūrą) klasėse:
 - 30.1. pamokų ruošoje privalo dalyvauti visi mokiniai, išskyrus ligos ar kitus nenumatytus atvejus;
 - 30.2. pamokų ruošos metu draudžiama naudotis garso, vaizdo aparatūra, triukšmauti, užsiimti darbais nesusijusiais su pamokų ruošos užduotimis.
31. Dienos veiklos rezultatų aptarimas ir įvertinimas/įsivertinimas vyksta grupėse (dienos veiklos rezultatų aptarime ir įvertinime/ įsivertinime privalo dalyvauti visi mokiniai).
32. Socialinių įgūdžių užsiėmimai vyksta klasėje su juos vedančiu pedagogu.
33. Televizorių kiekviena grupė žiūri savo grupėje(dienos struktūroje numatytu laiku).
34. Laisvalaikiu, suderinus su grupės auklėtoju ir nepažeidžiant dienos struktūros, galima naudotis kompiuteriu, sporto sale, treniruokliais:

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- 34.1. Draudžiama naudotis sporto priemonėmis, kurios gadina grindų dangą;
- 34.2. Po užsiėmimų salė turi būti palikta švari ir tvarkinga;
- 34.3. Nenaudojamos patalpos privalo būti užrakintos, išjungta šviesa ir kiti elektros prietaisai.
- 35. Iki dienos struktūroje numatyto laiko mokiniai privalo būti pasiruošę miegui (nusiprausę, pasikloję lovas, išsiplovę kojines, susitvarkę savo kambarius, buitines patalpas ir t.t.).

VI. ATSAKOMYBĖ

- 36. Mokiniai padarę materialinę žalą Centrai, nevykdantys savo pareigų ir įpareigojimų (įsipareigojimų), teismo nuosprendžio ar nutarties ar kitaip nusižengiantys atsako pagal Mokinių elgesio skatinimo ir vertinimo tvarką. Ypatingais atvejais - pagal Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų norminių dokumentų nustatytą tvarką.
-

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma 16

APGYVENDINTO VSC VAIKO BENDRAVIMO SU ĮSTATYMINIAIS ATSTOVAIS TAISYKLĖS

1. Apgyvendinto vaikų socializacijos centre vaiko bendravimo su įstatyminiais atstovais įstatymą taisyklės (toliau –Taisyklės) nustato vaikų socializacijos centro vadovas.
2. Centras, šiose Taisyklėse nustatyta tvarka, užtikrina galimybę vaikui palaikyti ir stiprinti ryšius su vaiko įstatyminiu atstovu, jei tai nekenkia vaiko interesams, organizuoti susitikimus, bendrauti su jais raštu ar telefonu.
3. Vaiko priėmimo į Centrą dieną vaiko įstatyminiai atstovai pasirašytinai supažindinami su jų teisėmis, pareigomis ir atsakomybe, pagrindinėmis vaikų elgesį nustatančiomis taisyklėmis.
4. Vaiko įstatyminiai atstovai Centro administracijai pateikia asmenų sąrašą, kurie gali telefonu domėtis vaiku ir atvykti jo aplankyti. Asmenų sąrašas yra įsegamas į vaiko asmens bylą.
5. Vaikui atvykus į Centrą nuo mėnesio iki dviejų skiriamas adaptacinis laikotarpis.
6. Vaikas turi teisę vieną kartą per savaitę savo iniciatyva paskambinti įstatyminiams atstovams arba giminaičiams, jei tai nekenkia vaiko interesams. Visais kitais atvejais į Centrą skambina įstatyminis atstovas nurodytomis valandomis.
7. Skambinti įstatyminiams atstovams arba giminaičiams vaikas gali tik iš Centro tarnybinio telefono, kurio numeris yra _____.
8. Vieno skambučio trukmė negali būti ilgesnė nei 10 min.
9. Vaikų telefoniniai pokalbiai registruojami specialiame žurnale.
10. Centro darbuotojas privalo būti netoli vaiko kalbant telefonu ir kontroliuoti vaiko elgesį bei pokalbio trukmę telefoninių pokalbių metu.
11. Telefoninis pokalbis gali būti nutrauktas:
 - 11.1. jeigu vaikas vartoja necenzūrinius keiksmus;
 - 11.2. jeigu vaikas telefoninio pokalbio metu kursto atlikti veiksmus, kurie pažeistų teisės aktus;
 - 11.3. jei stebimas neadekvatus vaiko susijaudinimas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

12. Centro direktorius/skyriaus vedėjas dėl svarbių aplinkybių (psichologo rekomendacija, vaiko liga, trauma, artimo žmogaus liga, trauma, mirtis ir kt.) gali priimti sprendimą leisti vaikui papildomai paskambinti telefonu.

13. Už nepriekaištingą elgesį, neturint neigiamų elgesio įvertinimo balų, vaikas gali papildomai per savaitę vieną kartą paskambinti telefonu.

14. Vaiko įstatyminiai atstovai dėl informacijos apie vaiką turi teisę darbo dienomis darbo valandomis nurodytais telefonais paskambinti į Centrą ir bendrauti su pageidaujamu darbuotoju – socialiniu pedagogu, psichologu, auklėtoju ir kt.

15. Jeigu vaiko įstatyminiai atstovai skambina būdami neblaivūs, kalba užgauliojančiais, necenzūriniais žodžiais ar ne darbuotojo darbo laiku, darbuotojai turi teisę nebendrauti ar nutraukti pokalbį su tokiais asmenimis.

16. Vaiko įstatyminis atstovas norėdamas aplankyti vaiką Centre prieš 3 darbo dienas privalo informuoti Centro darbuotojus ir suderinti atvykimo laiką.

17. Vaiko įstatyminis atstovas norėdami išsivežti vaiką už Centro ribų (keletui valandų) prieš 5 darbo dienas, informuoja Centro administraciją. Centro administracija, prašymą perduoda vaiko gerovės komisijai, kuri suderinusi su grupės auklėtoju pateikia direktoriui rekomendaciją apie vaiko galimybę išvykti.

18. Gautas siuntinys vaiko akivaizdoje patikrinamas, ar jame nėra draudžiamų turėti daiktų.

19. Siuntinius ir laiškus siųsti adresu:

20. Vaikams negalima siųsti ir Centre draudžiama turėti:

20.1. greitai gendančius maisto produktų (mėsos, pieno gaminiai);

20.2. indus, įrankius (šaukštai, šakutės, peiliai, adatos, skutimosi peiliukai, plaktukai, atsuktuvai, pjūklai, replės, žirklys, vinys, varžtai, degtukai, žiebtuvėliai, ir t.t.);

20.3. cigaretes, alkoholį, narkotines ir psichoaktyvias medžiagas;

20.4. vaistus (vaistinius preparatus) ir medicinines paskirties daiktus – be gydytojo (slaugytojos) leidimo;

20.5. pinigų;

20.6. savadarbius elektros prietaisus ar kitus daiktus keliančius pavojų aplinkiniams;

20.7. visų rūšių šaunamuosius ir nešaunamuosius ginklus, šaudmenis ir sprogmenis, ginklų, šaudmenų ir sprogmenų aprašymus, dujų balionėlius ir kitus sveikatai ar gyvybei pavojingus daiktus.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

20.8. optinius prietaisus;

20.9. asmeninius kompiuterius, fotoaparatus, garso, vaizdo įrašymo prietaisus, telefonus (SIM kortelės, telefonų įkrovikliai) ir kitas elektroninio ryšio priemones;

20.10. pornografinio pobūdžio spausdinius, garso ar vaizdo įrašus;

20.11. gaminius iš brangiųjų metalų (sidabrine, auksines grandinėles, žiedai ir pan.);

20.12. bet kokius raktus.

KONTAKTINIAI DUOMENYS

Direktorius

Pavadootojas

Socialinis pedagogas

Susipažinau _____

(įstatyminio atstovo vardas, pavardė, parašas)

Susipažinau _____

(vaiko vardas, pavardė, parašas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 17

PRIVALOMŲ ATSIVEŽTI DAIKTŲ SĄRAŠAS

Ugdytinis ir jo įstatyminiai atstovai po atostogų grąžindami vaiką į Centrą privalo vadovautis toliau pateiktu sąrašu. Atvykstant vaikui į Centrą, ugdytinio įstatyminiai atstovai turi užtikrinti, kad vaikas turės toliau išvardytus būtinus daiktus. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Centre nerekomenduojami garsių firmų rūbai.

BŪTINI DAIKTAI

RŪBAI	HIGIENINĖS PRIEMONĖS	KANCELIARINĖS PRIEMONĖS	GALIMI MAISTO PRODUKTAI
1. Sportiniai treningai, 2 poros (vasarinis ir žieminis); 2. Džemperis, 2 vnt; 3. Megztukas 2vnt; 4. Džinsai, 2 vnt. 5. Šortai, 2 vnt. 6. Palaidinės, 4 vnt. (2 ilgomis rankovėmis, 2 trumpomis rankovėmis); 7. Apatiniai rūbai, kojines; 8. Striukė (atsižvelgiant į sezoną); 9. Batai; 10. Kroksai; 11. Sportiniai bateliai, 2 vnt.	1. Dantų pasta, šepetėlis; 2. Šampūnas; 3. Dušo želė; 4. Prausimosi kempinė; 5. Rutulinis dezodorantas; 6. Vienkartinės nosinaitės; 7. Ausų krapštukai; 8. Tualetinis popierius; 9. Vienkartiniai skustuvai.	1. Šašiuviniai (linijomis 4 vnt. langeliais 8 vnt.); 2. Tušinukai, 3-5 vnt.; 3. Paprasti pieštukai, 3 vnt.; 4. Spalvoti pieštukai, 1 pak.; 5. Flomasteriai, 1 pak.; 6. Trintukas; 7. Drožtukas; 8. Liniuotė.	1. Tirpi arbata (1 pak.); 2. Saldumynai (šokoladas, saldainiai, sausainiai) 1kg; 3. Vaisiai; 4. Kava (3in1) iki 10vnt pakelių; 5. Cukrus 1kg; 6. Sultys 1 l; 7. Mineralinis vanduo; 8. Užpilamos sriubos (iki 5 vnt.); 9. Gaivieji gazuotieji gėrimai, 2 l išskyrus energetinius gėrimus; 10. Mėsos gaminiai (vienkartiniam sunaudojimui); 11. Riešutai.

Atvykdamas į Centrą ugdytinis gali, tačiau ne būtinai, atsivežti toliau išvardytus maisto produktus bei iki 20 Eurų. Atkreipiamas dėmesys į tai, kad pinigai yra perduodami vaiko įstatyminių atstovų Centro socialiniam pedagogui, ar kitam atsakingam asmeniui priėmusiam vaiką, su savimi pinigų vaikas negali turėti.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Vadovaujantis Centro taisyklėmis, vaikui atsivežti į Centrą draudžiama toliau išvardytus daiktus. Atkreipiamas dėmesys į tai, kad neleistini daiktai yra gražinami vaiko įstatyminiams atstovams arba pačiam ugdytiniui kai jis išvyksta iš Centro.

DRAUDŽIAMA Maisto produktai	DRAUDŽIAMA Daiktai
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pieno produktai (sūris, sviestas, varškė ir t.t.); 2. Mėsos produktai (nefasuoti, sveriami, namų gamybos); 3. Saulėgrąžos, moliūgų sėklos, 4. Malta kava; 5. Biri ir pakeliuose arbata; 6. Griežtai draudžiami pusfabrikačiai. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektroniniai prietaisai; 2. Turėti ir naudoti mobiliuosius telefonus, SIM korteles, mobiliųjų telefonų kroviklius. 3. Įvairūs kompiuteriniai prietaisai; 4. Ausinukai; MP3; asmeniniai kompiuteriai; 5. Centre nerekomenduojami garsių firmų rūbai (Nike, Adidas, Puma, Calvin Klein, Audimas ir kt.). 6. Duriančius, pjaunančius daiktus.

Direktorius

(parašas)

Vaiko atstovai pagal įstatymą

(vardas, pavardė, parašas)

Mokinys

(vardas, pavardė, parašas)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

1.3. GRUPIŲ SUDARYMAS

Grupių skaičių VSC nustato LR Švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Grupėje gyvena ir mokosi ne daugiau kaip 6 vaikai, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad gali būti kelios grupės su mažesniu mokinių skaičiumi. Grupės sudaromos, atsižvelgiant į vaikų amžių, brandą, individualius psichosocialinius ypatumus, siekiant adaptyvesnio elgesio, neigiamos bendraamžių įtakos.

Esant poreikiui, išskirtiniais atvejais, VSC vadovas gali priimti sprendimą dėl vaiko apgyvendinimo atskiroje grupėje. Sprendimą dėl vaiko apgyvendinimo konkrečioje grupėje priima VSC vadovas, atsižvelgęs į švietimo pagalbos specialistų ir auklėtojų/atvejo vadybininkų pateiktus siūlymus. Situacija svarstoma VSC Vaiko gerovės komisijoje. Vieno vaiko apgyvendinimą grupėje ir individualizuojant darbą su juo, yra būtinas pagrindimas: vaiko elgesys neprognozuojamas ir keliantis pavojų aplinkiniams dėl smurto, agresyvių reakcijų, suicido pavojus, psichinės sveikatos būklės paūmėjimas, krizės.

Vaikų atostogų metu grupių skaičius gali būti mažinamas, atsižvelgiant į vaikų skaičių VSC.

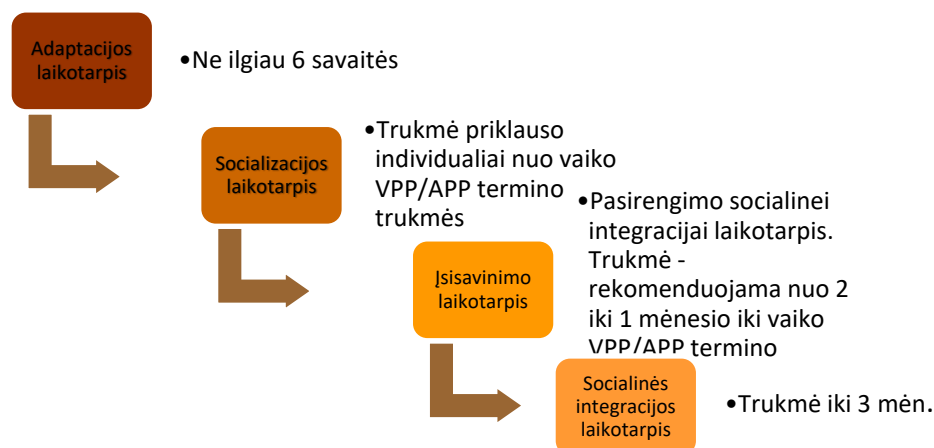
Formaliojo ugdymo grupės sudaromos įvertinant kiekvieno vaiko pasiekimus pagal numatytas ugdyti kompetencijas kiekvieno mokomojo dalyko srityje. Mokymuisi gali būti sudarytos laikinos grupės pagal vaikų pasiekimų lygį. Jei vaikas padaro kitą lygmenį atitinkančią pažangą, mokymo/si eigoje grupė gali keistis vaiką priskiriant kitai grupei. Detaliau apie mokymo/si grupių sudarymą žiūrėti 5 dalyje „Mokymo/si turinio įgyvendinimo struktūra“, kuomet turinys modeliuojamas pagal atskirus blokus.

1.4. VPP/APP ORGANIZAVIMO LAIKOTARPIAI

VPP/APP vykdymas organizuojamas šiais laikotarpiais: adaptacijos, socializacijos, pasirengimo socialinei integracijai. Socialinės integracijos laikotarpis, kuris vyksta po VPP/APP įgyvendinimo vaiko gyvenamojoje vietoje. Rekomendaciniai VPP/APP laikotarpiai, kai priemonės vykdymas skiriamas *1 metams*, pateikiami 1 pav.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

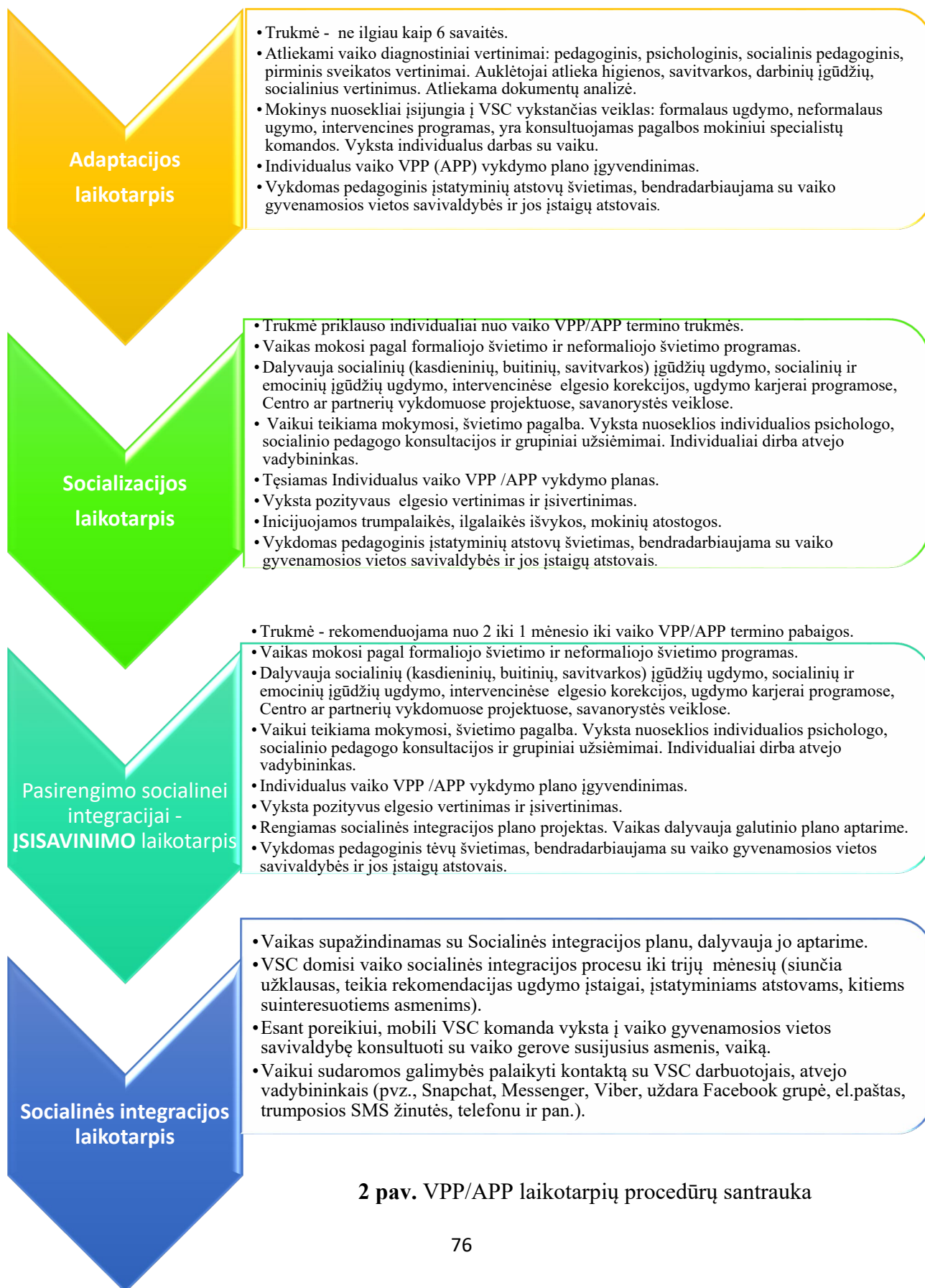
1 pav. VPP/APP laikotarpiai

VPP/APP laikotarpių detalizavimas. Detalizuoti VPP/APP laikotarpių aprašymai ir nurodytos jų trukmės yra rekomendacinio pobūdžio. Svarbu atkreipti dėmesį, kad vaikas „peržingsniuoja“ visus VPP/APP vykdymo laikotarpius (žiūrėti 2 pav.). VPP/APP laikotarpiai yra lemiami kelių pagrindinių veiksnių:

- individualių vaiko savybių,
- vaiko aplinkos situacijos,
- adaptyvaus elgesio,
- fiksuojamų pokyčių,
- VPP/APP laikotarpio trukmės,
- kitų objektyvių aplinkybių.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

2 pav. VPP/APP laikotarpių procedūrų santrauka

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Atkreiptinas dėmesys specialistams: ne tik vaikas adaptuojasi prie gyvenimo VSC, bet ir visa VSC bendruomenė adaptuojasi prie vaiko poreikių ir galimybių, bendros situacijos ir siekia pažinti vaiko individualumą, todėl VPP/APP laikotarpiais yra rekomenduojama įgyvendinti tam tikras procedūras bei veiklas, kuruoti procesus, atsižvelgiant į konkrečią kiekvieno atskiro vaiko situaciją (žr. 2 lentelė).

2 lentelė. VPP/APP laikotarpiai ir rekomenduojamos procedūros, veiklos, procesai

LAIKOTARPIS	PROCEDŪROS, PROCESAI, VEIKLOS	ATSAKINGI ASMENYS
ADAPTACIJA	Ugdytinio priėmimas: dokumentų užpildymas, daiktų inventORIZACIJA, apgyvendinimas ir kt. Pirminiai pokalbiai su švietimo pagalbos specialistais. Supažindinimas su teisėmis ir pareigomis, aplinka, personalu ir kt. Supažindinimas su vidaus tvarkos taisyklėmis, pozityvaus elgesio palaikymo sistema ir kt. Supažindinimas su VSC aplinkomis ir veiklomis. Įstatyminio atstovo anketavimas dėl vaiko įgūdžių įvertinimo. Pirminis vaiko gerovės komisijos posėdis: dokumentų apžvalga ir kuruojančio auklėtojo/atvejo vadybininko paskyrimas.	Administracija Socialinis pedagogas Auklėtojas/atvejo vadybininkas Psichologas VSC bendruomenė Savivaldybės atstovai
	Sveikatos vertinimas: medicininės apžiūros formos užpildymas, sveikatos būklės įvertinimas. Būtinų vartoti medikamentų teikimo vaikui priežiūra.	Sveikatos priežiūros specialistas
	Psichologinis vertinimas	Psichologas
	Sociopedagoginis vertinimas (START:AV arba kita programa)	Socialinis pedagogas
	Individualaus vaiko VPP (APP) vykdymo plano formos pildymas:	Auklėtojas/atvejo vadybininkas

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	<p>vaikas rašo patekimo į Centrą istoriją, apibūdina adaptacijos procesą, žymi kitus reikšmingus pastebėjimus, apibūdina savo jauseną adaptacijos proceso metu, mokosi individualiai kelti kas-savaitinius tikslus, įsivertinti jų pasiekimo sėkmę, nesėkmę, aplinkybes, reflektuoti. Pateikiamos švietimo pagalbos specialistų vertinimo išvados.</p>	
	<p>Formaliojo ugdymo veiklos: mokinys stebi veiklą, nuosekliai įsitraukia į mokymosi procesą. Rekomenduojama, pirmąsias dvi adaptacijos savaites taikyti tik formuojamojo vertinimo strategijas, mokinio pamokose nevertinti arba vertinti kaupiamuoju balu, tačiau būtina atsižvelgti į vaiko individualią situaciją (pvz., trimestro pabaiga ir pan.). Pagal poreikį teikiama švietimo pagalba.</p>	<p>Mokytojai Specialusis pedagogas</p>
	<p>Neformaliojo ugdymo veiklos: Mokinys identifikuoja savo interesus, pomėgius, stebi veiklas, į jas įsitraukia ir siekia tikslų veiklose.</p>	<p>Neformaliojo ugdymo vadovai</p>
	<p>Edukacinis vertinimas: realaus pasiekimų lygio nustatymas, individualaus ugdymo plano sudarymas pagal individualius vaiko pažinimo rezultatus, pasiekimus ir ugdymo poreikius.</p>	<p>Mokytojai Specialusis pedagogas</p>
	<p>Gyvenimo įgūdžių, socialinių įgūdžių vertinimas</p>	<p>Auklėtojas/atvejo vadybininkas</p>
	<p>Individualus konsultavimas: aptariamas adaptacijos procesas, sprendžiamos einamos problemos, įvertinama adaptacijos proceso sėkmė, kilę sunkumai bei pasiekti teigiami rezultatai. Sprendžiami kiti laikotarpio einamieji klausimai. Suteikta savalaikė, efektyvi pagalba.</p>	<p>Psichologas Socialinis pedagogas Auklėtojas/atvejo vadybininkas</p>
	<p>Vaikas dalyvauja gyvenimo (kasdieninių, buitinių, savitvarkos) įgūdžių ugdymo programoje. Programa orientuota į</p>	<p>Auklėtojas/atvejo vadybininkas</p>

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	asmeninės savęs priežiūros, rūpinimosi savo aplinka kompetencijų stiprinimą.	
	Vaikas dalyvauja socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymo, intervencinėje, ugdymo karjerai, elgesio korekcijos programose, kurios orientuotos į socioemocines, konfliktų valdymo, bendravimo, gebėjimo valdyti savo žalingus įpročius ir kitas kompetencijų stiprinimą.	Psichologas Socialinis pedagogas Kiti specialistai
	Elgesio vertinimas ir įsivertinimas: įvykusių situacijų ir elgesio modelių aptarimas, sėkmės akcentavimas, vaiko pozityvių pokyčių iniciavimas. Elgsenos kaitos stebėjimas, kuris orientuotas į refleksiją, savistabą, asmeninės atsakomybės suvokimo stiprinimą.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas Socialinis pedagogas
	Dalyvauja Centro ar partnerių vykdomuose projektuose, kurie orientuoti į pozityvios patirties formavimą.	Projektų vykdytojai Socialiniai partneriai
	Grupinė terapija, grupiniai užsiėmimai, orientuoti į vaiko poreikius, patiriamus sunkumus, stiprybių identifikaciją.	Psichologas Socialinis pedagogas
	Įstatyminių atstovų pedagoginis švietimas skatinant geriau pažinti savo vaiką, įgyti papildomų psichologinių, pedagoginių žinių.	Psichologas Socialinis pedagogas Specialusis pedagogas Auklėtojas/atvejo vadybininkas
	Tolesnis vaiko gerovės komisijos posėdis: adaptacijos VSC aptarimas. Individualaus vaiko VPP/APP vykdymo plano aptarimas, koregavimas, tvirtinimas. Aptariamas įprastos vaikui socialinės aplinkos keitimosi procesas, kol vaikas yra VSC. Užtikrinamas aktyvus bendradarbiavimas, informacijos kaita, reikšmingų veiksmų numatymas tarp mikro ir egzo sistemų. Vyksta aktyvus ir sąmoningas vaiko gerovės	VSC vadovas Vaikas Auklėtojas/atvejo vadybininkas Socialinis pedagogas Mokytojai Specialusis pedagogas Psichologas Įstatyminiai atstovai Savivaldybės atvejo vadybininkas ir kt.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	ir pozityvių vaiko elgesio pokyčių siekiančių subjektų dialogas.	
SOCIALIZACIJA	Individualaus vaiko VPP/APP vykdymo plano tvirtinimas, vaiko supažindinimas ir įgyvendinimas: vaikas kelia kas-savaitinius tikslus, įsivertina jų pasiekimo sėkmę, nesėkmę, aplinkybes. Vaikas reflektuoja, mokosi planavimo. Įsivertina pozityvių asmeninių kompetencijų kaitą.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas Vaikas
	Teikiama švietimo pagalba: dirbama su mokiniu turinčiu SUP specialiojo pedagogo pratybose arba pamokoje. Pagalba teikiama atliepiant vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius. Šalinamos mokymosi spragos, ugdoma mokėjimo mokytis ir kitos kompetencija.	Specialusis pedagogas Mokytojas
	Psichologo konsultacijos: teikiama psichologinė pagalba, sprendžiamos sudėtingos emocinės situacijos. Atliepiant į vaiko emocinius sunkumus taikomos individualios konsultacijos.	Psichologas
	Socialinio pedagogo konsultacijos: teikiama socialinė pedagoginė pagalba, sprendžiamos sudėtingos vaiko situacijos, taikoma mediacija. Teikiamos individualios konsultacijos atliepiant vaiko socialinius poreikius ir sunkumus.	Socialinis pedagogas
	Individualios konsultacijos, įvertinama socializacijos proceso sėkmė, kilę sunkumai bei pasiekti teigiami rezultatai. Sprendžiami kiti laikotarpio einamieji klausimai.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas
	Esant poreikiui, teikiamos psichiatro konsultacijos.	Psichiatras
	Įstatyminių atstovų pedagoginis švietimas skatinant geriau pažinti savo vaiką, įgyti papildomų psichologinių, pedagoginių žinių,	Psichologas Socialinis pedagogas Specialusis pedagogas

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	ruoštis vaiko grįžimui po VPP/APP ir aiškiai gebėti nurodyti veiksmus, kuriuos atlieka dėl vaiko gerovės. Konsultuoti dėl kylančių problemų ir sunkumų.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas
	Formaliojo ugdymo veiklos. Mokinys dalyvauja ugdymo veiklose, formalaus ugdymo procesas vykta pagal vaiko realų pasiekimų lygį laikantis sudaryto ugdymo/si plano .	Mokytojai
	Neformaliojo švietimo veiklos. Mokinys įsitraukia į neformalaus švietimo veiklas ir siekia tikslų jose.	Neformaliojo ugdymo vadovai
	Dalyvauja gyvenimo (kasdieninių, buitinių, savitvarkos) įgūdžių ugdymo programoje, kuri orientuota į asmeninės savęs priežiūros, rūpinimosi savo aplinka ir savarankiško gyvenimo kompetencijų stiprinimą.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas
	Dalyvauja socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymo, intervencijos, ugdymo karjerai, elgesio korekcijos programose, kurios orientuotos į socioemocines, konfliktų valdymo, bendravimo, gebėjimo valdyti savo žalingus įpročius ir kitų kompetencijų stiprinimą.	Psichologas Socialinis pedagogas Kiti specialistai
	Dalyvauja Centro ar partnerių vykdomuose projektuose, kurie orientuoti į pozityvios patirties formavimą. Bendradarbiavimas su išore nukreiptas į resursų, kurių neturi VSC ieškojimą ir panaudojimą vaiko gerovės kūrimui.	Projektų vykdytojai Socialiniai partneriai
	Dalyvauja išvykose, savanorystėje, konkursuose, įsitraukia į savivaldą, orientuojantis į aktyvaus bendradarbiavimo patirtį.	Centro bendruomenė
	Inicijuojamos mokinių atostogos, trumpalaikės ir ilgalaikės išvykos, siekiant įvertinti vaiko įgytas kompetencijas VSC. Sudaromos sąlygos veikti sau įprastoje aplinkoje pagal parengtą atostogų planą.	Centras Savivaldybė

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	Pozityvaus elgesio vertinimas ir įsivertinimas: įvykusių situacijų ir elgesio modelių aptarimas, sėkmės akcentavimas, vaiko pozityvių pokyčių iniciavimas. Elgsenos kaitos stebėjimas, kuris orientuotas į refleksiją, savistabą, asmeninės atsakomybės suvokimo stiprinimą.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas Socialinis pedagogas
	Grupinė terapija, grupiniai užsiėmimai, orientuoti į vaiko poreikius, patiriamus sunkumus, stiprybių akcentavimą.	Psichologas Socialinis pedagogas
	Teikiama VPP/APP eiga vaiko gyvenamosios vietos savivaldybei	VSC
PASIRENGIMO SOCIALINEI INTEGRACIJAI, ĮSISAVINIMO LAIKOTARPIS (rekomenduojama 2 mėn. iki pabaigos)	Individualaus vaiko VPP/APP vykdymo plano įgyvendinimas: Sudaromos galimybės vaikui kelti individualiai reikšmingus, kassavaitinius tikslus, įsivertinti jų pasiekimo sėkmę, nesėkmę, aplinkybes. Įsivertina asmeninių kompetencijų kaitą, stebi savo pažangą. Įsivertina ir reflektuoja patirtį VSC, apibendrina visą išbūtą periodą.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas Vaikas
	Teikiama švietimo pagalba: dirbama su individualiai mokiniu turinčiu SUP specialiojo pedagogo pratybose arba pamokoje. Pagalba teikiama atliepiant vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius. Šalinamos mokymosi spragos, ugdoma mokėjimo mokytis, kitos kompetencijos.	Specialusis pedagogas Mokytojai
	Psichologo konsultacijos: teikiama psichologinė pagalba, sprendžiamos sudėtingos emocinės situacijos. Atliepiant į vaiko emocinius sunkumus taikomos individualios konsultacijos. Įtvirtinami konfliktų sprendimo įgūdžiai, atsparumas neigiamai socialinės aplinkos įtakai ir gebėjimai	Psichologas

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	kontroliuoti savo elgesį ir numatyti jo pasekmes bei jų įtaką.	
	Socialinio pedagogo konsultacijos: teikiama socialinė pedagoginė pagalba, sprendžiamos sudėtingos vaiko situacijos, taikoma mediacija. Teikiamos individualios konsultacijos atliepiančios vaiko socialinius poreikius ir sunkumus. Įgytų socialinių įgūdžių, atsparumo neigiamai socialinės aplinkos įtakai įtvirtinimas.	Socialinis pedagogas
	Individualios konsultacijos, įvertinama pasirengimo socialinei integracijai, įsisavinimo laikotarpio sėkmė, kilę sunkumai bei pasiekti teigiami rezultatai, modeliuojami ateities tikslai ir jų pasiekimo būdai. Sprendžiami kiti laikotarpio einamieji klausimai.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas
	Esant poreikiui, teikiamos psichiatro konsultacijos.	Psichiatras
	Formaliojo ugdymo veiklos. Mokinys dalyvauja ugdymo veiklose, formalus ugdymo procesas vyksta pagal vaiko realų pasiekimų lygį laikantis sudaryto ugdymo/si plano, šalinamos ugdymosi spragos	Mokytojai
	Neformaliojo švietimo veiklos. Mokinys įsitraukia į neformalaus švietimo veiklas ir siekia tikslų jose.	Neformaliojo ugdymo vadovai
	Dalyvauja gyvenimo (kasdieninių, buitinių, savitvarkos) įgūdžių ugdymo programoje, kuri orientuota į asmeninės savęs priežiūros, rūpinimosi savo aplinka ir savarankiško gyvenimo kompetencijų įtvirtinimą.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas
	Dalyvauja socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymo, intervencijos, ugdymo karjerai, elgesio korekcijos programose, kurios orientuotos į socioemocines, konfliktų valdymo, bendravimo, gebėjimo valdyti savo žalingus įpročius ir kitų kompetencijų įtvirtinimą.	Psichologas Socialinis pedagogas Kiti specialistai

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	Dalyvauja Centro ar partnerių vykdomuose projektuose, kurie orientuoti į pozityvios patirties formavimą. Bendradarbiavimas su išore nukreiptas į resursų, kurių neturi VSC ieškojimą ir panaudojimą vaiko gerovės kūrimui.	Projektų vykdytojai Socialiniai partneriai
	Dalyvauja išvykose, savanorystėje, konkursuose, įsitraukia į savivaldą, orientuojantis į aktyvaus bendradarbiavimo patirtį.	Centro bendruomenė
	Pozityvaus elgesio vertinimas ir įsivertinimas: įvykusių situacijų ir elgesio modelių aptarimas, sėkmės akcentavimas, vaiko pozityvių pokyčių iniciavimas. Elgsenos kaitos stebėjimas, kuris orientuotas į refleksiją, savistabą, asmeninės atsakomybės suvokimo stiprinimą.	Auklėtojas/atvejo vadybininkas Socialinis pedagogas
	Generuojamos socialinės integracijos idėjos: Su vaiku rengiamas socialinės integracijos plano projektas, kuris siunčiamas į vaiko gyvenamosios vietos savivaldybę. Ugdymas ir elgesio pokyčių išsaugojimas pagrįstas aktyviu vaiko įsitraukimu į savo artimiausios ateities planavimą.	Atvejo vadybininkas (auklėtojas) Socialinis pedagogas Vaikas
	Įstatyminių atstovų pedagoginis švietimas skatinant geriau pažinti savo vaiką, įgyti papildomų psichologinių, pedagoginių žinių, ruošti vaiko grįžimui po VPP/APP ir aiškiai gebėti nurodyti veiksmus, kuriuos atlieka dėl vaiko gerovės. Konsultuoti dėl kylančių problemų ir sunkumų.	Psichologas Socialinis pedagogas Specialusis pedagogas Auklėtojas/atvejo vadybininkas
	Mentorstė: vaikas veikia kaip mentorius, pagalbininkas naujai atvykstantiems /negatyvaus elgesio/atstumtiesiems ir t.t. mokiniams. Patys mokiniai veda savipagalbos grupes, grupinius socialinių įgūdžių ugdymo, gyvenimo įgūdžių perteikimo užsiėmimus.	Vaikas
	Teikiama VPP/APP eiga, charakteristika vaiko gyvenamosios vietos savivaldybei	VSC

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

SOCIALINĖ INTEGRACIJA (3 mėnesiai po VSC)	VGK posėdis savivaldybėje dėl socialinės integracijos plano aptarimo: vaikas supažindinamas su socialinės integracijos plano atsakingaisiais asmenimis, kurie skatins vaiką laikytis numatyto plano. Vaiko elgesio pokyčių išsaugojimas pagrįstas aktyviu vaiko įsitraukimu į savo artimiausios ateities planavimą, įgyvendinimą bei atsakingu, efektyviu kitų suinteresuotų asmenų dalyvavimu.	TBK Savivaldybės atvejo vadybininkas Vaikas Įstatyminiai atstovai VSC atstovas Suinteresuotieji asmenys
	Bendradarbiavimas su vaiko gyvenamosios vietos savivaldybe: kaupiami duomenys apie vaiko socialinę integraciją.	VSC Vaiko gyvenamoji savivaldybė
	Mobili VSC komanda, kuri kartą per mėnesį socialinės integracijos laikotarpiu vyksta į vaiko gyvenamosios vietos savivaldybę dėl intensyvaus konsultavimo vietoje. Teikiama intensyvi palydėjimo, emocinio palaikymo, konsultavimo paslauga, orientuota į aktyvią veiklą vaiko gyvenamajame areale.	VSC komanda: administracijos atstovas, pagalbos mokiniui specialistai, auklėtojas/atvejo vadybininkas, pagal poreikį – mokytojas.
	Medijų kanalų kūrimas: vaikui individualiai priimtinių komunikacinių kanalų sukūrimas ir kontaktų teikimas, kas įgalintų vaiką, esant poreikiui, susisiekti su VSC darbuotojū/darbuotojais (ir atvirkščiai) pasikonsultuoti, pasidalinti išgyvenimais ir t.t. Palydėjimo paslauga, esant poreikiui – užtikrinama pagalba, eliminuojamos traumuojančios atsiskyrimo emocijos.	VSC bendruomenė Auklėtojas/atvejo vadybininkas

Pastaba: Atkreiptinas dėmesys, kad visą VPP/APP vykdymo laikotarpį VSC kolegialiai su vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi inicijuoja diskusiją apie vaiko socialinę integraciją po VPP/APP laikotarpio: koks realus poveikis ir realūs pokyčiai vyksta vaiko artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, kol analogišku metu jis yra ugdomas VSC, taigi vaiko pokytis yra ne tik paties vaiko ar VSC atsakomybė, bet ir vaiko gyvenamosios savivaldybės dėmesio objektas.

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Pastaba 2: VPP/APP laikotarpių veiklos, procedūros ir procesai yra rekomendaciniai. VSC priima sprendimą dėl jų realizavimo kiekvieno vaiko individualioje situacijoje pagal jo brandą, kognityvinius gebėjimus, turimus specialiuosius poreikius ir kt. Kiekvienas poveikis vaikui turi būti diskusijos objektas, tikslingas ir efektyvus. Tuo atveju, jei vienos ar kitos poveikio priemonės VPP/APP laikotarpiu taikyti netikslinga ir teikiama nauda yra abejotina dėl vaiko individualių ypatumų, rekomenduojama taikyti kitas, labiau efektyvesnes poveikio priemones. Aprašytos procedūros, veiklos ir procesai yra rekomendaciniai, todėl VSC bendruomenei tikslinga ieškoti ir kūrybiškai taikyti individualius vaikų poreikius atitinkančias poveikio priemones.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

2. UGDYMO TURINIO STRUKTŪRA IR ĮGYVENDINIMAS

2.1. UGDYMO TURINIO STRUKTŪRA

BUP numatytas turinys VSC siūlomas įgyvendinti jį skaidant į tris tarpusavyje susijusius blokus per formalaus ir neformalaus ugdymosi sinergiją (3 pav.). Šių blokų pagrindu sudaromas individualus mokinio mokymosi planas (integrali Individualaus plano dalis) (toliau – Mokymo/si planas). Siekiama atsisakyti linijinio ugdymo/si modelio, kuomet visi mokiniai mokosi to paties ir tuo pačiu tempu. Kiekvieno bloko turinio ir veiklų kontekste atsirandanti patirtis yra orientuota į galutinio ugdymo/si rezultato siekį, kuris numatomas individualiai kiekvienam vaikui, kuomet norimo rezultato siekiama savo tempu ir būdu pagal turimą mokymosi patirtį, poreikį ir galimybes. Atkreiptinas dėmesys, kad į sekantį lygį mokinys nepereina tol, kol konkrečioje temoje nepasiekia bent minimalaus žinių, įgūdžių lygmens. Tokiu būdu siekiama pagal galimybes sumažinti jau turimas mokymosi spragas, sudaryti sąlygas mokiniams patirti mokymosi sėkmių.

3 pav. Mokymo/si turinio įgyvendinimo VSC forma (paremtas Max Brauer mokyklos modeliu)

1 blokas: *Individualus mokymas(is) pagal vaikų pasiekimų lygį.* Tai privalomų dalykų grupė (rekomenduojama pasirinkti tuos, iš kurių laikomi privalomi pagrindinio ugdymo ir brandos egzaminai, pvz.: lietuvių kalba, matematika, užsienio kalba).

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Planuojamo siekti ugdymo rezultato kontekste numatomi startiniai mokymo/si pasiekimų lygiai kiekvienam mokiniui konkretaus dalyko kontekste. Tai yra pagrindas numatyti dalinius ugdymo/si rezultatus ir sumodeliuoti artimiausius mokymo/si tikslus jiems pasiekti. Pastebėtina, kad jie gali prasilenkti su vaiko amžiaus grupei būdingais mokymo/si tikslais, nes yra modeliuojami atsižvelgiant ne į vaiko amžių ar klasę, o į jo turimas kompetencijas, mokymosi patirtį, galimybes ir poreikius. Lygis nustatomas konkrečiam dalykui įvertinus oficialiuose dokumentuose įteisintus mokymosi pasiekimus (pagal gautus iš buvusios ugdymo institucijos, atlikus mokymosi pasiekimų patikrinimo testus atvykus ir pan.), kitus duomenis (gautus pokalbių su mokiniais metu, įstatymiais atstovais ir pan.). Ugdymo(si) pasiekimų lygį nustato konkretaus dalyko mokytojas. Esant žemesniam lygiui nei yra numatyta ugdymo programoje, numatoma tą lygį atitinkanti mokinio startinė mokymosi pozicija.

Ugdymo procese siekiama nepalikti mokymo/si spragų – laikomasi nuostatos, kad kol mokinys nepasiekė numatytų dalinių rezultatų, vedančių link galutinio rezultato bent vidutiniam lygiui, jo siekiama toliau ir nepereinama prie kitų Mokymo/si plane numatytų rezultatų siekio (pvz. jei nepasiekė vienos temos rezultatų, prie kitos temos nepereinama tol, kol nebus pasiektas pirmosios temos kontekste numatyto rezultato vidutinis lygmuo).

2 blokas. *Integralus dalykų blokas.* Rekomenduojami socialinių, gamtos ir humanitarinių mokslų dalykų blokai. Dėl konkrečių dalykų apjungimo į blokus sprendimą priima pati ugdymo institucija. Apjungiami giminingi dalykai sujungiant mokymosi temas į vieną kursą; reiškiny, problema nagrinėjama tarpdalykiniu požiūriu ir pan. Turinys realizuojamas taikant mokiniams tinkamiausias mokymo/si strategijas, pvz. STEAM, fenomenais grįstą ugdymą bei jį realizuoti padedančius metodus (portfolio grįstas ugdymas, projektais grįstas ugdymas, problemomis grįstas ugdymas).

Sudaroma veiklos projektų atskira programa, kuriuos atlikęs mokinys įgyja siekiamų kompetencijų numatytu lygiu. Jie gali vykti bendradarbiaujant su profesinio rengimo centrais, neformaliojo ugdymo organizacijomis ir pan. Esmė – palaikyti (ugdyti) smalsaus, besidominčio, pasirengusio tyrinėti aplinką asmens gebėjimus. Fenomenu grįsto mokymo metodai turi turėti aiškią struktūrą, mokiniai provokuojami kelti klausimus, tyrinėti ir eksperimentuoti ir taip auginti savo kompetencijas.

3 blokas. *Privalomų alternatyvių ir laisvai pasirenkamų dalykų, socialinių programų, projektų blokas.* Jis apima meninį ugdymą, neformalųjį ugdymą, socialinių įgūdžių ugdymo

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

programas, profesinio orientavimo ir kt. programas. Jį sudaro meniniai dalykai, visos specializuotos programos (EQUIP, Ankstyvosios intervencijos, VEIK, STEP ir pan.), susitikimai su pramogų, verslo pasaulio ar kitomis įdomiomis asmenybėmis ir pan. Pagal galimybes svarbu sudaryti sąlygas veiklas rinktis pagal poreikį.

Didelis dėmesys skiriamas mokinio pomėgiams, jo saviraiškai ir savirealizacijai bei socialinių įgūdžių ugdymui/si. Šiame bloke Mokymo/si planas apima integruotą meninį ugdymą/si, auklėjamąjį/prevencinį, socialinių, darbinių ir higienos įgūdžių ugdymo, profesinio orientavimo ir kitas programas; neformaliojo ugdymo veiklos įvairovę, savanoriavimą, įvairias bendradarbiavimo su išorės partneriais programas ir pan.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad siūlomos veiklos atlieptų mokinių asmeninius ugdymo/si poreikius, interesus, todėl betarpiškai derinamos su pačiu vaiku. Todėl svarbu dėmesį fokusuoti į norimą pasiekti rezultatą, o siūlomas veiklas planuoti kaip kryptingai padedančias siekti to rezultato. Kokias veiklas siūlyti paliekama spręsti pačiai ugdymo institucijai.

Nors iš pažiūros blokai yra atskiri, tačiau jų realizavimas apjungiamas veikimo nuostatomis, padedančiomis sukurti ir palaikyti savitą proceso organizavimo kultūrą, formaliojo ir neformaliojo ugdymo sinergiją, siekiant ugdyti BUP numatytas kompetencijas.

2.2. PAGRINDINĖS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO VSC STRATEGIJOS

Lietuvoje švietimo sistema grindžiama socialinio konstruktyvizmo idėjomis, kuriose akcentuojama socialinės sąveikos reikšmė ir kuriamos ugdymo kultūros vaidmuo ugdymuis/si, kurių kontekste ugdytinis yra laikomas aktyviu mokymosi proceso dalyviu turinčiu galių pats save formuoti. Realizuojant šias idėjas vadovaujamas:

- **universalus dizaino ugdymuisi** principais, vadovaujantis kuriais skirtingų poreikių turintys ugdytiniai turi galimybes pasirinkti jų ugdymo/si poreikius geriausiai atliepiančius ugdymo/si būdus. Universalus dizainas mokymuisi yra įtraukiojo ugdymo organizavimo prieiga, konstruojama remiantis aiškiai suvoktomis įtraukiosiomis vertybėmis: visų mokinių skirtybių pripažinimu, lygiateisiškumo visų mokinių atžvilgiu puoselėjimu, sąlygų visaverčiam dalyvavimui sudarymu, vienodų teisių užtikrinimu ir bendruomeninių santykių kūrimu. Įtraukiujų vertybių realizavimas nukreiptas ne kai kurių, bet visų mokinių atžvilgiu ir pripažįsta visų mokinių intelektualius,

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

kognityvinius, interesų bei mokymosi stiliaus skirtumus. Plačiau skaityti Galkienė ir kt. (2018). „Universalus dizainas mokymuisi mūsų klasėje: Austrija, Lietuva, Lenkija, Suomija“

- **įtraukiojo ugdymo idėjomis**, kuomet įtraukusis ugdymas suprantamas kaip visapusiškos galimybės vaikui, nepriklausomai nuo jo įgytos gyvenimo ir mokymosi patirties, aktyviai dalyvauti mokantis. Įtraukusis ugdymas laiduoja kokybišką ugdymą/si kiekvienam vaikui (Geros mokyklos koncepcija, 2015).

- **savivaldžiu ir personalizuotu ugdymu**, kuris grindžiamas nuostata, kad visi esame skirtingų gebėjimų, pomėgių ir mokymosi poreikių, o tai reiškia - mokomės skirtingai. Todėl vadovaujantis šia didaktine prieiga, pagrindinis dėmesys skiriamas paties besimokančiojo aktyviam dalyvavimui priimančiam sprendimus dėl mokymosi (pvz. metodų, būdų, terminų ir pan.) bei prisiimančiam atsakomybę už rezultatus. Vertinant į VSC patekusių vaikų destruktivias mokymosi patirtis ir specialius ugdymo/si poreikius, itin svarbi tampa dialogu, susitarimais grindžiama ugdymo kultūra, kuomet pasirinkta veikla, rezultato siekio būdas tampa paskata pasitikėjimui, savivertei ir pan.

- **produktyviuoju mokymusi** – kurio esmė yra įprasinti mokymąsi mokykloje praplečiant įprastas mokymosi erdves – mokinys mokosi ir mokykloje, ir praktinio mokymosi vietose (įmonėse, valstybinėse ir nevyriausybinėse organizacijose, valstybinėse įstaigose, ūkininkų ūkiuose ir kt.). Taip ugdomas suvokimas, kad mokymasis vyksta kiekvienoje aplinkoje ar situacijoje. Pagrindinis tikslas yra padėti įgyti pagrindinį išsilavinimą mokiniams, kurie turi mokymosi sunkumų, nepatiria mokymosi sėkmės, yra praradę mokymosi motyvaciją ar tiesiog nori mokytis kitaip. Tai mokymosi metodų sistema, kurioje mokinys mokosi mokytis, išsikelti asmeninius mokymosi tikslus ir, suvokdamas bei įvertindamas savo norus, poreikius ir socialinę kultūrinę aplinką, pasirinkti tolesnį mokymosi ir profesijos įgijimo kelią. Pagrindiniai metodai: individualus pedagoginis konsultavimas, grupinis konsultavimas, mokymosi dirbtuvės, praktinis mokymasis darbo vietoje. Daugiau apie produktyviojo mokymo/si organizavimą informacijos pateikta autorių kolektyvo parengtame leidinyje „Produktyvusis mokymasis: edukacinė naujovė Lietuvos švietimo sistemoje“

- **patirtiniu mokymu/si** – produktyviojo mokymosi pagrindinė strategija, kurios esminis mokymo(si) išteklius yra patirtis. Tai mokymas(is) veikiant, kai besimokantieji kuria savo žinojimą, įgauna įgūdžių, ugdomi gebėjimus ir vertybes iš tiesioginės savo, o kartais ir kitų patirties. Patirtinis mokymas(is) yra integrali aktyvaus mokymo(si) dalis, nes jis vyksta tik tada, kai besimokantieji yra „įtraukiami į tam tikrą veiklą, ją kritiškai reflektuoja ir analizuoja, o gautų rezultatų pagrindu įgyja naudingų išvalgų, kurias panaudoja savo suvokimui ir elgesiui“ keisti mokymo/si strategija, kurios esminis mokymo(si) išteklius yra patirtis (Patirtinis mokymas(is), 2019). VSC ugdytiniams siūloma motyvaciją mokytis palaikanti jiems artima ir prasminga veikla, padedanti įvaldyti įvairias mokymosi strategijas. Pagrindiniai metodai: laboratoriniai darbai, pameistrystė, problemų sprendimas, projektai ir projektinis mokymas, tyrimais / įrodymais grįstas mokymasis, mokymasis bendradarbiaujant (darbo arba bendruomenės pagrindu).

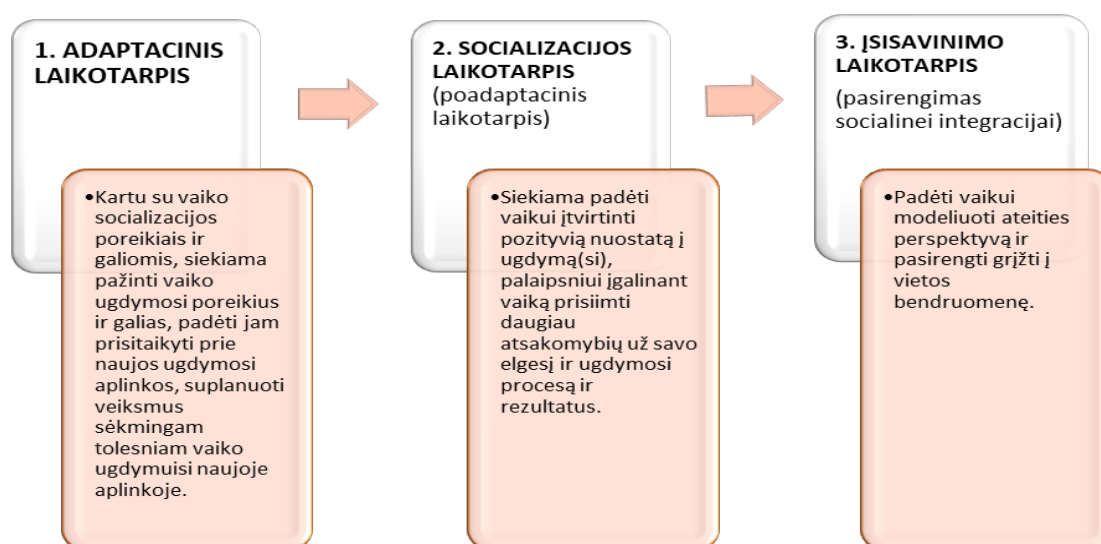
Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- *fenomenais grįstu mokymu/si*, kurio ašis – ugdytinių aktyvus įsitraukimas įvardinant ir tyrinėjant realaus gyvenimo padiktuotą problemą kaip reiškinį bei ieškant jos galimo sprendimo. Tokio mokymo/si tikslas yra per ugdytiniui prasmingą veiklą plėtoti jų patirtį ir stiprinti jų motyvaciją mokytis. Fenomenais grįstas ugdymas sudaro tvarkingą, vientisą mokymosi pagrindą, kuriame mokinių mokymosi patirtis siejama su jų socialiniu gyvenimu. Pagrindiniai fenomenu grįsto ugdymo metodai yra problemomis, tyrinėjimais, projektais, portfolio grįstas ugdymas (kuomet tyrimo metu visa rasta informacija yra kaupiama ir dokumentuojama).

2.3. UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS PAGAL VPP/APP LAIKOTARPIUS

Vaiko, patekusio į VSC mokymo(si) procesas yra neatsiejama visuminio ugdymo/si dalis ir realizuojamas jį modeliuojant kiekvienam vaikui individualiai laikantis buvimo centre laikotarpio. Kiekvienam į VSC patekusiam vaikui yra sudaromas Individualus planas, kurio integrali dalis yra individualaus ugdymosi planas.

Ugdymo prasme numatomi tokie laikotarpiai: adaptacinio, socializacijos (poadaptacinio) ir įsisavinimo (pasirengimo socialinei integracijai) (4 pav.). Šie laikotarpiai atliepia ir VPP vykdymo laikotarpius.

4 pav. Ugdymo turinio įgyvendinimo laikotarpiai (pagal VPP/APP laikotarpius)

Ugdymo procesas pagal minėtus laikotarpius apima tam tikras veiksenas: pažinti ir pripažinti, numatyti rezultata, planuoti, veikti (įgyvendinti planą), į(si)vertinti ir koreguoti veiksmus (5 pav.). Individualus planas nėra statiškas darinys, o nuolat koreguojamas ir keičiamas pagal tai, kaip vaikams sekasi.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

5 pav. Ugdymo proceso organizavimo struktūra (VPP/APP laikotarpių kontekstas)

VSC laikotarpiu sprendimai dėl mokinių mokymo/si priimami kolegialiai, dalyvaujant socialiniam pedagogui, specialiajam pedagogui, auklėtojui/ atvejo vadybininkui, psichologui, dalykų mokytojams bei vaikui. Pavyzdžiui, dalyko mokytojai sprendimus dėl vaiko konkrečių ugdymo/si rezultatų, kurių numatoma siekti pasitelkiant dalykų turinį, aptaria su mokiniu, derina su kitų dalykų pedagogais, su auklėtoju/atvejo vadybininku, kitais už vaiko ugdymą/si VSC atsakingais specialistais ir pan. Tokia sąveika būtina norint holistiškai siekti numatyto rezultato, kuomet pasitelkta veiklų įvairovė nukreipta vieningam rezultato siekiui.

Tiek sudarant Mokymo/si planą, tiek jį įgyvendinant visuose VPP/APP įgyvendinimo laikotarpiu rekomenduojama laikytis šių principų:

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- 1 Pirmiausia planuojamas norimas pasiekti rezultatas, o po to turinys ir veiklos
- 2 Startinė pozicija yra ne vaiko amžius, o jo patirtis
- 3 Tik pasiekus bazinį lygį, pereinama į aukštesnįjį
- 4 Orientacija į vaiko motyvacijos išlaikymą
- 5 Mokosi savo tempu, tęsiasi tiek laiko, kiek reikia tikslui pasiekti
- 6 Įgytos patirties susietumas su kituose blokuose įgyta patirtimi
- 7 Siekiamų mokymosi tikslų ir rezultatų integralumas, tarpdiscipliniškumas
- 8 Orientacija į vaiko interesus, stipriąsias puses, galimybes, gabumus;
- 9 Mokymasis vyksta įvairiose aplinkose;
- 10 Mokomasi vieniems iš kitų;

Pastebėjimas. Ugdymo proceso skirstymas į atskiras veiksenas yra sąlyginis, be aiškiai nubrėžtų ribų, besitęsiantis nuolat ir visą jo buvimo VSC laikotarpiu, o vienos veiksenos rezultatai sąlygoja kitų veiksenų projektavimą. Jiuos visus galima būtų įvardinti, kaip planavimo žingsnius. Pvz. planavimas prasideda nuo ugdytinio potencialo pažinimo, kuris sąlygoja rezultato ir veiksmų jam siekti numatymą. Pažinimas vyksta ne tik atvykus ugdytiniui, bet nuolat, pagal išryškėjusį ugdytinio potencialą brėžiama tolesnės raidos trajektorija. Numačius konkretų rezultatą ir suplanavus jo siekimo strategijas jų įgyvendinimo eigoje gali pasirodyti, kad jos neveiksmingos arba, atvirkščiai, rezultatas buvo pasiektas greičiau, tuomet keliami nauji uždaviniai, planuojamas rezultatas ir pan.

Nežiūrint procesų sąryšingumo ir tęstinumo, vis tik tikslinga detaliau aptarti ugdymo turinio praktinio įgyvendinimo ypatumus laikantis vaiko buvimo VSC etapiškumo ir jo kontekste besireiškiančios proceso organizavimo struktūros (pažinti ir pripažinti, numatyti rezultatą, planuoti, veikti (įgyvendinti planą), į(si)vertinti ir koreguoti veiksmus).

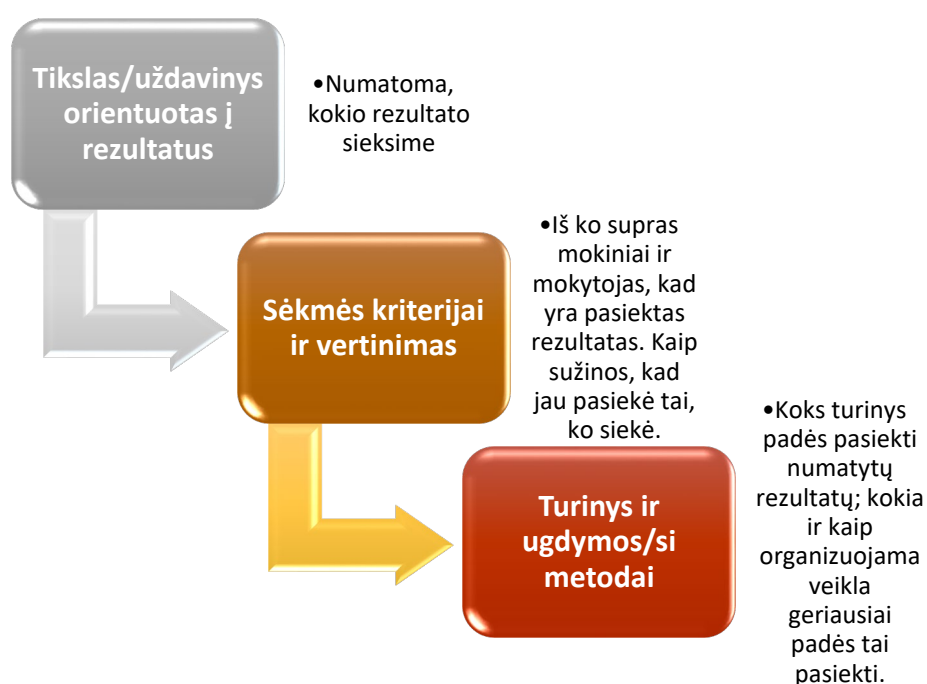
Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

2.4. ADAPTACINIS LAIKOTARPIS

Adaptacijos periodu siekiama palengvinti vaikų prisitaikymą gyventi ir veikti VSC juos:

- **pažįstant** kaip asmenį, kaip besimokantį, sužinant jo patekimo į VSC istoriją, mokymosi sunkumų priežastis ir pan. ir **pripažįstant** jo esamą mokymosi ir gyvenimo patirtį kaip startinę, bei ugdymo prasme, vertingą poziciją;
- **numatyti** jo ugdymosi potencialą, t.y. poreikius ir galimybes atliepiančius mokymosi pasiekimus (mokymosi *rezultatą*);
- **suplanuoti** kokia apimtimi ir kokiais būdais jo bus siekiama, numatyti galimas rizikas.

Baigiantis adaptaciniam periodui parengiamas Individualus mokymo(si) planas. Tad visi trys žingsniai 6 (pav.) yra labai svarbūs planavimui ir yra laikytini planavimo proceso dalimis. Siūloma planavimo strategija reikalauja planavimą pradėti ne nuo veiklos, o pirmiausia numatyti kokio rezultato norima siekti (kokie numatomi vaiko pasiekimai). Planavimui pasitelktas atvirkštinis ugdymo/si proceso planavimo dizainas (Wiggins ir McTighe, 2005, 2011), kuomet įvertinus mokinio psichologinę savijautą, fizinę būklę, socialinius ir akademinus gebėjimus ir, numačius galutinį rezultatą, planuojami daliniai rezultatai, vertinimas, o tik po to priemonės, veiklos, padedančios juos pasiekti, numatomą ir mokymosi palaikymo sistema (pastoliai). Rezultats suprantamas kaip uždavinys, kurį reikia pasiekti.

6 pav. Atvirkštinis ugdymo/si proceso planavimo dizainas (pagal Wiggins ir McTighe, 2005, 2011)

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Pastebėjimas. Atvirkštinis ugdymo/si proceso planavimo dizainas taikomas tiek ilgalaikiam ugdymo/si planui parengti, tiek ir konkrečios veiklos/pamokos planavimui

Pažinti ir pripažinti

Pirmieji žingsniai kuriant Mokymo/si planą ir jį įgyvendinant turi būti nukreipti į mokymosi riziką keliančių sąlygų, kurios gali būti kliūtis socialinei integracijai ir mokymuisi išsiaiškinimą. Tai susiję su įgytos patirties, kaip reikšmingos tolesnei vaiko raidai, pažinimu.

Šiuo periodu siekiama surinkti kuo daugiau informacijos apie į VSC patekusį vaiką: kokia buvusioje mokykloje mokymosi patirtis, kokie buvo mokymosi pasiekimai, kokie barjerai, kokie veiksniai sąlygojo vaiko patekimą į VSC, ir pan. Siekiant numatyti individualų mokymosi rezultatą bei parengti Individualų mokymo(si) planą, parinkti tinkamiausius ugdymo strategijas bei metodus, svarbus visapusiškas mokinio pažinimas. Būtina aptarti mokinio asmenines savybes, stipriąsias puses, sveikatos ypatumus ir pan.

Siekiant išsaugoti į VSC patekusių vaikų orumą, svarbu, kad:

- vykdant pažinimo procedūras būtų laikomasi etikos reikalavimų, procedūros vyktų jautriai ir nežeistų vaiko asmenybės;
- būtų laikomasi konfidencialumo, duomenimis būtų disponuojama tikslingai siekiant sukurti kuo palankesnę edukacinę aplinką;
- vaiko patirtis ir jos įvairovė būtų suvokiama ir vertinama kaip galimybė ir svarbus išteklius vaiko mokymuisi.

Vaiko visapusiškas pažinimas – tai konkretaus atvejo tyrimas, kurio rezultatais svarbu grįžti vaiko gyvenimą ir ugdymą(si) VSC.

Sudarant *Individualų vidutinės priežiūros/auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo planą* yra vykdomas vaiko pirminis vertinimas ir vaiko situacijos. Lygiai taip pat konkretaus dalyko mokytojams svarbu pažinti vaiko pasiekimus ugdomų kompetencijų srityje, motyvaciją mokytis ir

Pastebėjimas: kadangi vaiko pažinimas ir tolesnis jo ugdymo(si) planavimas rekomenduojamas vykdyti vadovaujantis atnaujinamos BUP projektais, svarbu atkreipti dėmesį į pokyčius, kurie gali atsirasti BUP projektų tobulinimo eigoje ir galutiniame variante bei pagal tai savo darbo dokumentuose atlikti korekcijas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

pan., todėl taip pat svarbu atlikti vaiko turimų pasiekimų įvertinimą, nes tai bus startinė pozicija tolesniam mokymuisi. Tuo tikslu konkrečių dalykų mokytojams rekomenduojama įvertinti mokinių mokymosi patirtį. Atkreiptinas dėmesys, kad nepakanka išanalizuoti tik gautus duomenis iš buvusios mokyklos, formaliai susipažinti su mokomųjų dalykų pažymių vidurkiais juos formaliai priskiriant dalyko pasiekimų lygmeniui. Svarbu išsiaiškinti kokio lygmens yra mokinių pasiekimai pagal atnaujintose BUP pasiekimų sritis ir jas apibūdinančius rezultatus, susieti su kompetencijomis, sužinoti, kokios mokinių stipriosios pusės, kokius mokymosi sunkumus patyria, kokios jų priežastys, kokios pagalbos reikia – tai reikšminga informacija tolesniam vaiko ugdymui(si) VSC.

Kokiais būdais rinkti informaciją. Vaiko pažinimui be gautos informacijos iš buvusios ugdymo institucijos, svarbu pasitelkti ir kitus metodus, tokius, kaip pokalbius su vaiku ir jo aplinkos asmenimis, veiklos ir rezultato stebėjimą, darbų analizes, refleksijas žodžiu ir raštu ir pan.

Kaip fiksuoti duomenis. Rezultatams fiksuoti galima pasitelkti žemiau pateiktą *vaiko mokymosi patirties ir pasiekimų įvertinimo* protokolą, sudarytą lentelės forma. Kaip galimas pavyzdys pateikiamas matematinio ugdymo protokolas (pvz. Nr.18), tad analogiškai lentelės sudaromos ir kitiems dalykams. Jas pildo konkrečius dalykus mokantis mokytojai. Pasiekimų srities pasiekimai yra nurodomi pagal atnaujintus BUP projektus kiekvienam konkrečiam dalykui arba giminingų dalykų grupėms (pvz. fizika, chemija, biologija ir pan.). Mokytojas surinkęs duomenis apie vaiko pasiekimus nurodo kokio lygmens jie yra einamuoju momentu. Trumpai aprašo vaiko stipriąsias puses, jo patiriamus mokymosi sunkumus, galimas jų priežastis ir pan. Šia informacija mokytojai pagrindžia savo sprendimą kodėl vieną ar kitą pasiekimų srities pasiekimą priskiria vienam ar kitam lygiui, t.y. kaip argumentai ar įrodymai, pagrindžiantys mokytojo sprendimą. Tuo pačiu tai vertinga informacija vertinant vaikų kompetencijas (tam būtina gerai susipažinti su kompetencijų ir vaiko raidos aprašais, kuriuos galima rasti adresu <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko-raidos-aprasai/>), bei priimant vaiko ugdymuisi svarbius sprendimus.

Pastebėjimas: atkreiptinas dėmesys, kad mokyklos bendruomenė sutartinai pati nusprendžia kokiais būdais geriausiai rinkti duomenis apie vaiko ugdymąsi bei kaip juos fiksuoti.

Rekomenduojama, kad, dalykų mokytojai surinkę informaciją apie vaiko mokymosi pasiekimus savo dalyko kontekste ją aptartų bendrai su kitų dalykų mokytojais, švietimo pagalbos specialistais, atvejo vadybininkais ir pan., ir išryškintų tai, kas bendrą daugumai dalykų, o kas lieka specifiška. Tai padės priimti objektyvesnius sprendimus dėl vaikų ugdymosi, t.y. numatyti integracinius ryšius, išvengti dubliavimo (pvz.: derinant pasiekimus, apjungiant dalykus ar atskiras

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

temas kompetencijų ugdymui(si), užtikrinant dermę su vaiko mokymosi poreikiais ir potencialu, parenkant geriausiai tinkančias mokymo(si) strategijas, pasitelkiant neformaliojo ugdymosi galimybes ir pan.).

Siekiant išsamiai pažinti ugdytinį ir neformaliai nustatyti jo pasiekimų lygį galima siūlyti išplėstinį planą, kuomet išplečiamos pasiekimų sritys ir kiekvienoje jų numatomas dalinis rezultatas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 18

VAIKO MOKYMOŠI PATIRTIES IR PASIEKIMŲ ĮVERTINIMO PROTOKOLAS

Vaikas	
Mokytojas	

MATEMATINIS UGDYMAS(IS)

Pasiekimų pasiekimai	srities	Lygmuo (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis)	Mokymosi patirtis: stipriosios pusės, sunkumai ir galimos jų priežastys	Kokios mokymosi pagalbos reikia	
				Mokytojo, kitų specialistų pagalba mokymuisi	Mokinio mokymosi pagalba sau (pokalbis su vaiku)
Gilus supratimas ir argumentavimas					
A1. Tinkamai atlieka ir paaiškina matematinės procedūras.					
A2. Pastebi, nustato dėsningumus, panašumus					

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

ir analogijas, kelia hipotezes.				
A3. Argumentuoja ir vertina matematinės idėjas: sukuria nuoseklią, logiškai pagrįstą teiginių seką ar užduoties sprendimą, vertina pranešimo logiškumą.				
A4. Apmąsto, įsivertina matematikos mokymosi procesą ir rezultatus, planuoja mokymąsi.				
Matematinis komunikavimas				
B1. Paaiškina, perfrazuoja įvairiomis formomis (tekstu, paveikslu, schema, formule, lentele, brėžiniu,				

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

grafiku, diagrama) pateiktą matematinį pranešimą.				
B2. Tiksliai ir tinkamai vartoja matematinę kalbą: terminus, simbolius, žymėjimus, formules.				
B3. Kuria, pristato matematinį pranešimą: atsirenka reikiamą informaciją, naudoja tinkamas fizines ir skaitmenines priemones, atsižvelgia į adresatą ir komunikavimo situaciją.				
Problemų sprendimas				
C1. Modeliuoja įvairaus konteksto suprantamas ir prasmingas situacijas: skaido problemą į dalis, nustato jų tarpusavio				

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

santyki, suformuluoja matematinį klausimą/užduotį.				
C2. Pasiūlo ir vertina alternatyvias probleminės užduoties sprendimo strategijas, sudaro užduoties sprendimo planą ir jį įgyvendina.				
C3. Įvertina matematinės veiklos rezultatus, daro išvadas, jas interpretuoja nagrinėtos problemos kontekste.				
Sąsajos su kompetencijomis				
Pažinimo kompetencija				
Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija				

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Kūrybiškumo kompetencija	
Pilietiškumo kompetencija	
Kultūrinė kompetencija	
Komunikavimo kompetencija	

Atkreiptinas dėmesys, kad tai tik pirminė informacija apie vaiko mokymosi pasiekimus, kuri neapima tokiems pasiekimams įtakos turėjusio konteksto analizės. O juk neretai žemiems mokymosi pasiekimams įtakos turi funkcinis elgesys. Todėl vaiko elgesio ir mokymo/si patirties stebėjimas bei duomenų fiksavimas vėlesniuose jo buvimo VSC etapuose gali būti labai reikšmingi koreguojant planus, parenkant savalaikes ir tikslingas intervencijas. Tuo tikslu rekomenduojama pasitelkti metodinius patarimus vaiko funkciniam elgesiui įvertinti „Patarimai mokyklų bendruomenėms: kaip atlikti funkcinį elgesio vertinimą“.

Be to, svarbu ne tik gerai pažinti ugdytinio ugdymo/si poreikius, galimybes, privalumus ir ribotumus, bet ir pripažinti tai, kaip mokymosi potencialą. Neretai vaiko įgyta patirtis yra stigmatizuojama pametant galimybę išvelgti potencialą ugdymuisi. Pavyzdžiui, neretai į VSC patekusio vaiko savivaldumas gali būti labai aukšto lygio (gebėjimas strateguoti savo veiksmus, drąsa priimti sprendimus ir pan.), nes jis pats nusprendžia, kad nelankys mokyklos, kad užsiims nors ir žalinga, bet jam įdomia veikla, pats pasirenka su kuo bendraus ir t.t.). Be abejo, tai destruktivus savivaldumas,

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

žalojantis patį vaiką. Tad mokytojui (kaip ir visam kitam VSC personalui) svarbu ne neigti vaiko savivaldumo patirtį, bet ją pakreipti socialiai vertinga linkme – panaudoti visa tai kaip mokymuisi reikšmingą potencialą siekiant geresnių mokymosi pasiekimų.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Numatyti pasiekimus (rezultatą)

Rezultato numatymas yra antrasis planavimo žingsnis ir viena iš svarbiausių planavimo dalių. Tai labai konkretus uždavinys, kurį reikia įveikti. Ugdymo praktika rodo, kad dažniausiai planavimas realizuojant BUP numatytas temas pradedamas numatant pakankamai abstraktų mokymosi tikslą, jį atliepiančias potemes ir veiklas. Tai nėra pats tinkamiausias kelias siekiant procesą personalizuoti. Tiek tema, tiek veikla tēra priemonė siekiant konkretaus rezultato. Žemiau pateiktame pavyzdyje matyti, kokia galima temų ir dalinių rezultatų įvairovė siekiant pagrindinio rezultato.

Pagrindinė tema: Atliekos – ekologinė katastrofa ar nauda?	
Uždavinys: Ištiria įvairių atliekų tvarkymo galimybes ir sukuria sprendinius, kuriais jas galima paversti naudingą produktu	
Idėjos temoms	Daliniai rezultatai
<u>Bioreaktorius atliekoms kompostuoti</u> Kuo likučiai nuo pietų stalo gali būti naudingi ir kaip tai padaryti?	Sukuria mini bioreaktorių ir ištiria, kaip įvairios maisto atliekų rūšys gali būti kompostuojamos, kuo jis naudingas
<u>Stichinės nelaimės ir jų poveikis atliekoms</u> Kas nutinka atliekoms po stichinių nelaimių sukeltų pasekmių, kaip tai veikia vietos bendruomenės?	Savarankiškai išanalizuoja informaciją ir sukuria infografiką kaip po stichinių nelaimių likusios atliekos paveikia vietos bendruomenę.
<u>Padarykite ką nors naudingo iš atliekų</u> Kokiais būdais plastikinį butelį galima paversti kažkuo naudingą?	Išanalizuoja įvairius plastiko perdirbimo būdus, kuriuos naudoja įvairios pasaulio šalys. Pakartotinai panaudoja plastikinį butelį, kad sukurtų naują naudingą produktą.
<u>Maisto atliekos</u> Ką reiškia maisto švaistymas ir sauga „Geraiusia, jei pagaminsime tiek, kiek suvartosime“ ?	Ištiria ir pristato, ką vietos prekybos centrai daro su pasibaigusio galiojimo maisto prekėmis. Sukuria informacinį lankstinuką apie maisto produktų datavimo reikalavimus, paaiškina jų reikšmes.
<u>Karjero atliekų tvarkymo srityje</u> Kokią karjerą galima padaryti susiejus savo profesinę veiklą su atliekų tvarkymu?	Sukuria stalo žaidimą, kuriame būtų nagrinėjama karjera, susijusi su atliekų tvarkymu įvardinant konkrečias pareigas bei su jomis susijusius veiksmus.

Pateikta temų, probleminių klausimų ir dalinių rezultatų įvairovė nėra baigtinė ir nekintanti – ją galima varijuoti pagal ugdytinio ugdymosi poreikius, interesų sritis, stipriąsias puses ir pan.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Atkreiptinas dėmesys, kad tik numačius ko konkrečiai bus siekiama, galima tikslingai link jo judėti sudarant sąlygas kiek galima daugiau galimybių ugdytiniui pasirinkti jam aktualias temas, tinkamiausias mokymosi strategijas, turinį. Tokiu būdu paliekama daugiau galimybių ugdymo procesą personalizuoti, t.y. sudaryti palankesnes sąlygas ugdytiniui aktyviau įsitraukti į procesą pačiam pasirenkant kelią, kuriuo jis eis siekdamas rezultato ir skatinant prisiimti atsakomybes už savo pasirinkimus.

Remiantis vaiko pažinimo duomenimis yra numatomas kiekvienam mokiniui individualiai optimalus rezultatas, kurio numatytu periodu bus siekiama. Dalinius ugdymo/si rezultatus, padedančius siekti pagrindinio rezultato, kartu su vaiku numato ne tik dalyko mokytojas, bet ir socialinis pedagogas, auklėtojas/ atvejo vadybininkas, psichologas.

Mokytojas (ir kiti ugdymo specialistai) pirmiausia turi gerai suprasti, kokio ugdymo/si rezultato norima siekti, įvertinti veiklos potencialą kaip vaikų įgalinimo pasiekti norimo rezultato kelią

Kaip matyti iš pateikto temų ir dalinių rezultatų įvairovės siekiant pagrindinio rezultato pavyzdžio, numatytų rezultatų galima siekti ne tik konkretaus dalyko pamokose, bet ir neformalios veiklos užsiėmimuose. Toks fokusas į rezultatą leidžia siekti dermės tarp formalaus ir neformalaus ugdymo. Visa tai fiksuojama *Individualiame ugdymo plane*.

Į šį procesą lengviau įtraukti ir patį ugdytinį - mokytojai kartu su mokiniu numato mokymosi ir tobulėjimo kryptis, apsibrėžia konkretų siektiną rezultatą, suvienodina jo supratimą, numato, kas ir kada bus vertinama ir pan. Pagal individualius kiekvieno besimokančiojo poreikius sumodeliuoti ugdymo/si rezultatai turi derėti su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintais Bendrosiose pagrindinio ugdymo programose numatytais tikslais.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Siekiant ugdyti kompetencijas svarbus skirtingų dalykų mokytojų tarpusavio, mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų, visų kitų, kuriems rūpi vaiko ugdymas, tarpusavio bendradarbiavimas.

Remiantis BUP atnaujinimu, numatant rezultatą orientuojamasi į BUP numatytas ugdyti kompetencijas, o konkrečių dalykų mokymasis ir jų pagrindu realizuojami projektai, sprendžiamos problemos, neformalios veiklos, socialinės programos ir kt. veiklos yra priemonės siekti numatyto rezultato. Todėl svarbu mokytojams tarpusavyje suderinti, kad būtų numatytas integralus siekiamas rezultatas, apimantis vaiko potencialą kompetencijų ugdymuisi per konkrečiam dalykui svarbius siektinus rezultatus. Tuo tikslu rekomenduojama pasidaryti vaiko ugdymo potencialo sąvadą, išreikšta konkrečiai numatytu siekti rezultatu (žr. 3 lentelę). Lentelėje nurodomos tos kompetencijos, kurių siekiama ugdyti ir tie dalykai, kuriais bus siekiama ugdyti numatytas kompetencijas. Ypač tai rekomenduojama, kuomet yra apjungiami keli dalykai. Tai gali padėti suderinti skirtingų dalykų mokytojų keliamus reikalavimų užduočiai atlikti su vaiko mokymosi poreikiais (galėjimu, motyvacija ir pan. tas užduotis atlikti), išvengti persidengimo dubliuojant veiklas ir optimaliai išnaudoti vykdomos veiklos ugdomąsias galias.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

3 lentelė. Numatomų siekti pasiekimų (rezultato) sąvadas

Plėtojamos kompetencijos*	Kompetencijų sandai*	Dalyku/veikla/programa A siekiamas rezultatas	Dalyku/veikla/programa B siekiamas rezultatas	Dalyku/veikla/programa C siekiamas rezultatas
Komunikavimo kompetencija	Pranešimo kūrimas			
	Pranešimo perteikimas ir komunikacinė sąveika			
	Pranešimo analizė ir interpretavimas			
Kultūrinė kompetencija	Kultūrinis išprusimas			
	Kultūrinė raiška			
	Kultūrinis sąmoningumas			
Kūrybiškumo kompetencija	Tyrinėjimas			
	Generavimas			
	Kūrimas			
	Vertinimas ir refleksija			
Pažinimo kompetencija	Dalyko žinios ir gebėjimai			
	Kritinis mąstymas			
	Problemų sprendimas			
	Mokėjimas mokytis			
Pilietiškumo kompetencija	Pilietinis tapatumas ir pilietinė galia			
	Gyvenimas bendruomenėje kuriant demokratišką visuomenę			

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	Pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms			
	Valstybės kūrimas ir valstybingumo stiprinimas tarptautinėje bendruomenėje			
SESG kompetencija	Savimonė ir savitvardo įgūdžiai			
	Empatiškumas, socialinis sąmoningumas ir teigiamų tarpusavio santykių kūrimas			
	Atsakingas sprendimų priėmimas ir elgesys vertinant pasekmes			
	Rūpinimasis sveikata			
Skaitmeninė kompetencija	Skaitmeninis turinys			
	Skaitmeninis komunikavimas			
	Skaitmeninė sauga			
	Problemų sprendimas			

* lentelėje pateiktos kompetencijos ir jų sandai pagal atnaujintas BUP. Darant numatomo rezultato sąvadą rašomos tik tos kompetencijos ir tie jų sandai, kurių rezultato numatoma siekti, nurodomi tie dalykai, tos programos, kuriais numatytos kompetencijos bus ugdomos.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Planuoti

Adaptacinio periodo eigoje VSC komanda (auklėtojas/ atvejo vadybininkas, švietimo pagalbos specialistai bei konkrečių dalykų mokytojai) sudaro kiekvienam vaikui Individualų VPP vykdymo planą, kurio dalis yra formaliojo ugdymo/si planas, kur numatoma kokio konkretaus ugdymo/si rezultato kokiomis priemonėmis bus siekiama, pateikiamos idėjos individualiam ir grupiniam darbui, taikomoms veikimo strategijoms. Tai daroma įvertinus kokios reikia pagalbos mokymui/si, kokius skirtumus reikia likviduoti, kokios mokymo/si strategijos, metodai yra tinkamiausi numatytam ugdymo/si rezultatui pasiekti, kokiose neformalaus ugdymo veiklose (socialinės programose ir pan.) būtina dalyvauti, o kokias pats gali pasirinkti ir pan. (pagal turinio įgyvendinimo formas). Į planavimo procesą įtraukiamas pats vaikas - planai pirmiausia derinami su pačiais mokiniais. Plane svarbu numatyti ne tik siekiamą rezultatą, bet ir tai, kokia apimtimi ir kokiais būdais jo bus siekiama, numatyti galimas rizikas, prevencinius veiksmus rizikoms išvengti.

Tad prieš sudarant individualų ugdymo/si planą, ugdytiniu besirūpinančiai komandai svarbu paieškoti atsakymų į kai kuriuos klausimus (sąrašas nėra baigtinis, tai apsprendžia individuali kiekvieno ugdytinio situacija).

Ar ugdytiniui siūloma veikla leis pasiekti norimo rezultato?	Ką galiu padaryti, kad užpildyčiau atotrūkį tarp to, ką mano mokiniai moka, žino, geba ir to, ko reikia išmokti?	Kaip skirtingų dalykų veiklose/pamokose ugdytiniams padėsime ugdytis tiek dalykines žinias, tiek ir bendrąsias kompetencijas?
Kokias strategijas siūlysiu, kad geriausiai atliėtų ugdytinių ugdymo/si poreikius?	Kaip mano pamokose/veiklose ugdytinių įgytos žinios ir gebėjimai gali būti pritaikomi realiame gyvenime?	Kaip mano organizuojamose vaikams veiklose/pamokose atsispindi gyvenimo realijos?
Kurios žinios ir gebėjimai, įgyti vieno užsiėmimų metu yra perkeltini į kitus užsiėmimus?	Kokius ugdymosi pasiekimus matuosiu ir kaip rezultatai panaudosiu/ugdytiniai panaudos tolesniam ugdymui/si?	?????

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Sudarant individualų vaiko ugdymo(si) planą būtina remtis vaiko esamos situacijos įvertinimo rezultatais, Rekomendacijomis dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiujų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (<https://www.mokykla2030.lt/bp-projektai/>), einamųjų metų Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais (Pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimas mokyklose, kuriose suformuotos jaunimo klasės, jaunimo mokyklose ir vaikų socializacijos centruose), Pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijomis, bei kitais konkrečiu periodu galiojančiais ugdymo turinio įgyvendinimą reglamentuojančiais dokumentais.

Individualus vaiko ugdymo(si) planas (toliau – Ugdymo(si) planas) sudaromas atliepiant Pagrindinio bei vidurinio ugdymo programas (BUP). VSC modelio ir jo įgyvendinimo praktinių rekomendacijų rengimo metu BUP yra atnaujinamos ir dar nėra patvirtintos, todėl, teikiant rekomendacijas ugdymo(si) plano sudarymui remiamasi ne besibaigiančiomis galioti BUP programomis, o Nacionalinės švietimo agentūros (NŠA) parengtais atnaujintų Pagrindinio bei vidurinio ugdymo programų projektais (mokytojai išsamiai su jais gali susipažinti portale Mokykla 2030, adresu <https://www.mokykla2030.lt/bp-projektai/>) ir jų įgyvendinimo metodinėmis rekomendacijomis, metodinėmis priemonėmis.

BUP dalykai skirti ugdyti bendrąsias kompetencijas. Kiekvieno dalyko programoje išskirtos dalykui būdingos pasiekimų sritys, kurios yra bendros visoms klasėms. Kiekvienos srities pasiekimai yra suskirstyti į koncentrus ir suformuluoti atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus ir įgytą patirtį. Vaikui sudarant ugdymo planą rekomenduojama nurodyti kokio rezultato bus siekiama konkrečiai kiekvienu dalyku arba jų grupėmis pagal atnaujintuose projektų programų projektuose nurodytas dalyko pasiekimo sritis ir srities rezultata, siekiamą dalykinį rezultatą susieti su kompetencijomis.

Individualus planas sudaromas apimant visus tris ugdymo turinio blokus (žr. 3 pav. bloką), kurie nukreipti į individualaus rezultato siekį, ir dera su konkrečia VSC mokslo metų pagrindinio ugdymo ir socialinių įgūdžių ugdymo programų ugdymo planu.

Individualiam ugdymo(si) planui sudaryti siūloma vadovautis VPP/APP vykdymo ir planavimo dokumentų dalyje pateiktomis formomis (žr. rekomenduojama forma Nr. 1, VI skr.). Pateikiamos dvi alternatyvios formos, kurios orientuotos į vaiko potencialo planavimą: viena daugiau apibendrinto pobūdžio, kuomet pasiekimai pateikiami pagal pasiekimų sritis, kita - išplėstinė, kuomet kiekviename dalyke planuojami konkretūs siektini rezultatai pagal dalyko pasiekimų sričių konkrečius pasiekimus; Pati mokyklos bendruomenė nusprendžia kokiems dalykams taikys

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

išplėstinę, o kuriems – bendresnę planavimo formą. Rekomenduotina pirmojo bloko dalykų planavimui naudoti išplėstinę formą, o antrojo ir trečiojo bloko dalykams ir veikloms – apibendrintą formą.

***Pastebėjimas:** planas rengiamas ugdytiniui, todėl plane suformuluoti uždaviniai ir siekiami rezultatai turi būti konkretūs, parašyti aiškia vaikui suprantama kalba vengiant bendrinių, sudėtingų sąvokų*

Į ugdymo/si planą svarbu įtraukti ir tokias programas, kurios pagrįstos atsipalaidavimo, pozityvaus elgesio palaikymo ir konfliktų deeskalavimo strategijomis - tai padeda užkirsti kelią agresyviai mokinių elgesiui ir ar jį suvaldyti.

Įgyvendinant ugdymo/si planą, siekiama, kad mokiniai pagal galimybes sumažintų turimas mokymosi spragas, todėl rekomenduojama, kad kiekviename dalyke pagal suplanuotą rezultatą pasiektų bent minimalų jo lygį ir tik tada pereitų prie sekančio ugdymo/si plane numatyto siekti rezultato.

2.5. SOCIALIZACIJOS LAIKOTARPIS

Socializacijos periodo metu siekiama padėti vaikui įtvirtinti pozityvią nuostatą į ugdymą(si), palaipsniui įgalinant vaiką prisiimti daugiau atsakomybių už savo elgesį, ugdymosi procesą ir rezultatus. Norint pasiekti numatytų rezultatų įgyvendinamas sudarytas individualus ugdymo planas, t.y. **veikiama**, periodiškai **įvertinami** tokio veikimo **pokyčiai** ir, jei reikia, **imamasi korekcijų** jų neatidėliojant.

Veikti

Individualus ugdymo/si planas realizuojamas kasdienėje mokymosi veikloje, todėl svarbu aptarti mokymo/si proceso organizavimą **pamokos/veiklos lygmeniu**. Pamokos/veiklos realizavimas grindžiamas ta pačia proceso organizavimo logika ir struktūra, tik mikro lygmenyje. O tai reiškia, kad planuojant konkrečią mokymosi veiklą (pamoka, projektas ir pan.), taip pat rekomenduojama įvertinti vaiko patirtį ir potencialą bei laikytis atvirkštinio ugdymo/si proceso planavimo dizaino.

Siekiant įgyvendinti įtraukiojo ugdymo nuostatas, rekomenduojama naudoti metodikas, mokymosi organizavimo strategijas, padedančias specialių ugdymosi poreikių turintiems vaikams

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

pagal galimybes patiems susitvarkyti su patiriamais mokymosi sunkumais, neatimti iš jų gebėjimo būti savivaldžiais.

Pastebėjimas: *nūdienos problemos yra daugiabriaunės, jos nebėra sprendžiamos vieno mokomojo dalyko rėmuose. Be to, ugdyme ne dalyko žinovą, o nuolat besikeičiančiame pasaulyje aktyviai veikiančią asmenybę, kurios gyvenimas nėra suskaidytas į atskiras temas. Tad **integralumas** – vienas iš kokybiško ugdymo parametrų, kuris suprantamas kaip įvairių mokomųjų dalykų turinio tarpusavio ryšių stiprinimas, siekiant padėti mokiniui formuotis vientisą pasaulėvaizdį. Tad į kompetencijas orientuotas ugdymas yra integralus savo esme.*

Ugdymo programa apima kasdienę ir specialią veiklą, skatinančią savivertę ir suteikiančią mokiniams galimybę daryti socialiai tinkamus pasirinkimus ir keisti elgesį. Todėl didelis dėmesys skiriamas neformaliajam ugdymui/si.

Į mokymo/si planą svarbu įtraukti ir tokias programas, kurios pagrįstos atsipalaidavimo, pozityvaus elgesio palaikymo ir konfliktų deeskalavimo strategijomis - tai padeda užkirsti kelią agresyviai mokinių elgesiui ir ar jį suvaldyti.

Įgyvendinant Mokymo/si planą, siekiama, kad mokiniai pagal galimybes sumažintų turimas mokymosi spragas, todėl rekomenduojama, kad kiekviename dalyke pagal suplanuotą rezultatą pasiektų bent minimalų jo lygį ir tik tada pereitų prie sekančio ugdymo/si plane numatyto siekti rezultato.

KAS SU KUO INTEGRUOJAMA?

- **Su pasirinktomis ugdyti kompetencijomis;**
- **Su kitais mokomaisiais dalykais;**
- **Su Lietuvos aplinka bei aktualijomis;**
- **Su artimos ugdytiniui bendruomenės interesais;**
- **Su Europos ir pasaulio aktualijomis.**

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Integracija ugdymo procese nėra naujas reiškinys. Dėl praktinio vadovo paskirties ir apimties ribotumų, detaliam aptarsime tik kai kuriuos integravimo aspektus, kurie išryškėjo atnaujintose BUP.

Pamokos/veiklos planavimo centrinė ašis – vaiko turima patirtis ir numatomi siekti rezultatai, kaip vaiko tolesnis mokymosi potencialas, o konkrečiam dalykui būdingos žinios ir veiklos vertintinos kaip kelias, kuriuo bus siekiama rezultato. Kuomet kalbama apie visuminį vaiko ugdymą/si, mokytojo dėmesys daugiau fokusuojamas į tai, kaip mokantis konkretaus dalyko gali ugdytiniui padėti siekti BUP numatytų ugdymosi rezultatų. Tai nereiškia, kad konkrečiam dalykui būdingos žinios, gebėjimai yra nesvarbūs ir nėra planuojami – jie planuojami siekiamo rezultato (t.y. ugdomų kompetencijų) kontekste.

SUPRATIMAS ATSISKLEIDŽIA, KUOMET MOKINIAI:

renka informaciją; apibendrina; kelia tikslus; planuoja; reflektuoja; įsivertina; ieško informacijos; parenka šaltinius; rūšiuoja; kelia hipotezes; eksperimentuoja; tyrinėja; klasifikuoja; keičia perspektyvą; ir t.t

Siekiant išlaikyti akademinį pasiekimų ir kompetencijų ugdymo integralumą, svarbiu tampa ne tik tai, KO mokomės, bet ir tai, KAIP to mokomės. Tai yra, tiek rezultatas, tiek ir procesas yra lygiavertės ugdymo turinio dedamosios. Rinkti informaciją, apibendrinti, lyginti, analizuoti ir t.t. taip pat reikia mokytis ir tai taip yra ugdymo turinio dalis.

Daugiau informacijos apie vartotinus veiksmožodžius pasiekimams apibūdinti galima rasti Bendrųjų programų atnaujinimo vadovas, 2021. 5 priede. Prieiga per internetą: https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/12/BP-rengimo-vadovas-2021-12-09_red.pdf

Svarbu tinkamai suformuluoti uždavinį, taip, kad jame būtų aišku, KO mokomės ir KAIP to mokomės. Uždavinys turi būti sufokusuotas į konkretų rezultatą ir jame turi būti užfiksuotos ugdomos kompetencijos.

Pavyzdžiui:

<p>Tema: Atliekos gali būti naudingos Probleminis klausimas. Kokiais būdais plastikinę tarą galima paversti kažkuo naudingu?</p>	<p>Uždaviniai. Išanalizuoja įvairius plastiko perdirbimo būdus, kuriuos naudoja įvairios pasaulio šalys. Sukuria naują naudingą produktą iš panaudotos plastikinės taros ir jį pristato.</p>
--	---

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Pavyzdyje matome, kad vaikų supratimo bus siekiama atliekant analizę ir kuriant konkretų produktą. Uždavinio formuluotėje rekomenduojama vartoti:

- į baigtinį rezultatą orientuotą veiksmožodžio linksnį (pvz., išanalizuoja, sukuria...);
- veiksmožodį, orientuotą į konkretų veiksmą (pvz., išanalizuoja plastiko perdirbimo būdus...; sukuria naudingą produktą; pristato išvadas...);
- veiksmožodį siejant su dalyko laukiamu rezultatu, orientuoti į konkrečios kompetencijos ugdymą (pvz., išanalizuoja – pažinimo kompetencija; sukuria – kūrybiškumo kompetencija, pristato – komunikavimo kompetencija. Be to, sprendžiant tokio pobūdžio problemas netiesiogiai yra ugdoma ir pilietinė kompetencija). Tai nereiškia, kad analizuojant ir kuriant bus pilnėtinai išugdytos atitinkamai pažinimo, kūrybiškumo, komunikavimo kompetencijos ar pilietiškumas – bus paliesta tik labai maža šių kompetencijų dalis.

Bendrujų programų atnaujinimo vadove (2021) akcentuojama vertikali ir horizontali tarp dalykinė integracija, švietimo ir darnaus vystymosi svarba, tad rekomenduojama rinktis integralias temas ir gvildinti jų kontekste kylančias globalias problemas.

2.6. Dalykų bendrosiose programose turi būti numatyta vertikali ir horizontali dalykų dermė. Įgyvendinimo rekomendacijose pateikiami galimi tarpdalykiniai ryšiai, siejant su konkrečiu mokymosi turiniu, nurodyta, kaip juos prasmingai atskleisti, taip pat įtraukiant tarpdalykines Gairėse pateiktas temas. Temos turi būti parinktos, atsižvelgiant į jaunam žmogui aktualius klausimus: santykis su pačiu savimi, prasmės siekis, tautos ir valstybės praeitis, dabartis ir ateitis, globalaus pasaulio keliami ekologiniai, socialiniai ir ekonominiai iššūkiai:

2.6.1. **asmens galios** (idėjos, asmenybės);

2.6.2. **kultūrinis identitetas ir bendruomeniškumas** (kultūros paveldas; gimtoji kalba; etninė kultūra (tradicijos ir papročiai, etnografiniai regionai), kultūrinė įvairovė, daugiakalbystė; kultūros raida, istorinė savimonė (šalies nacionalinis saugumas, pasipriešinimo istorija); pilietinės visuomenės savikūra (ekstremalios situacijos, antikorupcija, intelektinė nuosavybė)); medijų raštingumas;

2.6.3. **darnus vystymasis** (pasaulis be skurdo ir bado; žiedinė ekonomika; sveikata, sveika gyvensena (asmens savybių ugdymas, streso įveika, rūpinimasis savo ir kitų sveikata, saugus elgesys, žalingų įpročių prevencija); žmogaus teisės, lygios galimybės; aplinkos tvarumas (aplinkos apsauga; ekosistemų, biologinės įvairovės apsauga; klimato kaitos prevencija; tvarūs miestai ir gyvenvietės; tausojantis žemės ūkis; atsakingas vartojimas); mokymasis visą gyvenimą; pažangios technologijos ir inovacijos); finansinis raštingumas (-inios apie finansus, finansų planavimas ir valdymas, rizika ir grąža); ugdymas karjerai;

<...>

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

2.7. Atnaujinant bendrąsias programas, atsižvelgiant į dalyko ugdymo tikslus ir specifiką, integruojamosios programos, rekomendacijos ir kitas aktualus turinys: Gyvenimo įgūdžių ugdymo, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Finansinio raštingumo, Antikorupcinio ugdymo, Globalaus švietimo, Intelektinės nuosavybės, Sveikatos ir gyvenimo įgūdžių, Žmogaus saugos, Etninės kultūros, Pasipriešinimo istorijos, Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos, Ugdymo karjerai, Europos Sąjungos aktualijų yra integruojamas į turiniu susijusių dalykų bendrąsias programas. Patikslinus ugdomų kompetencijų sampratą, Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Medijų ir informacinio raštingumo integruojamosiose programose numatyti mokinių ugdymo(si) pasiekimai siejami su atnaujintais kompetencijų aprašais ir pateikiami ugdymo rezultatų aprašuose. Pasipriešinimo istorijos, Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos, Etninės kultūros programos taip pat gali būti siūlomos kaip pasirenkamieji dalykai.

Bendrųjų programų atnaujinimo vadovas, 2021. Prieiga per internetą:
https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/12/BP-rengimo-vadovas-2021-12-09_red.pdf

Kuomet pamokoje planuojama integrali veikla (pvz. 2 ar 3 bloko dalykai), taip pat kaip ir ilgalaikiame plane, rekomenduotina išryškinti bendrąjį siekiamo rezultato vaizdą – numatyti dalinius rezultatus, apimančius kompetencijų plėtojamą per konkrečiam dalykui svarbius siektinus rezultatus, iš kurio sprendžiama, kad numatytos kompetencijos reiškiasi.

Pamoką/veiklą planuojant pagal atbulinio dizaino metodiką labai reikšminga dedamąja tampa sėkmės ir vertinimo kriterijai. Juose „išpakuojamas“ laukiamas rezultatas (KO mokomasi) ir procesas (KAIP mokomas) smulkiau. Taip sukuriama sąlyga vaikui suprasti KO ir KAIP jis turi mokytis, kas ir kaip bus vertinama (sudaroma vertinimo rubrika).

Rekomenduojama pamokos/veiklos/projekto planavimui pasitelkti atitinkamas veiklos planavimo formas (4 lentelė) (jų formą galima pasikoreguoti pagal poreikius, tačiau svarbu išlaikyti turinio dalis).

4 lentelė. *Integruotos veiklos/pamokos/projekto planavimo forma (1)*

Tarpdalykinė tema
.....
Pamokos/veiklos/projekto pavadinimas:

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Ugdomos kompetencijos (nurodoma, kokio rezultato bus siekiama konkrečioje kompetencijoje pagal BUP pateiktus kompetencijų aprašus ir jų sandus. Užrašomas tik tų kompetencijų rezultatas, kurių numatoma tikslingai siekti).			
Kompetencijos A pasiekimai	Kompetencija B pasiekimai	Kompetencija C pasiekimai	Kompetencija D pasiekimai
....			
Integraliai ugdomi dalykiniai pasiekimai (nurodoma, kokie ir kokio lygio dalykiniai pasiekimai planuojami)			
Pvz. Fizika	Pvz. Chemija	Pvz. Biologija	Pvz. Matematika
Ugdymo/si uždavinys/iai			
Sėkmės kriterijai		Vertinimo kriterijai	
Trumpas integruotos pamokos/veiklos/ veiklos/projekto aprašas (eigos seka, mokinio ir mokytojo siūlomos idėjos veikloms)			
Ugdymo/si aplinka (reikiamos priemonės, erdvės ir pan.)			
Sąveika su švietimo pagalbos specialistais (kokių specialistų kokia pagalba pasitelkiama)			
Mokinio įsivertinimas/refleksija		Mokytojo (projekto vadovo) įsivertinimas/refleksija	

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Pastebėjimai, pasiūlymai korekcijoms	

Jeigu tai nėra integrali veikla, rekomenduojama naudoti 2 pamokos/veiklos planavimo formą (5 lentelė).

5 lentelė. *Pamokos/veiklos planavimo forma (2)*

Tema:	
Pasiekimų sritis/srytys ir jų lygis <i>(pagal dalyko programą)</i>	
Plėtojamos kompetencijos <i>(pagal kompetencijų sandus)</i>	
Ugdymo/si uždavinys/iai	
Sėkmės kriterijai	Vertinimo kriterijai
Lygiagrečiai plėtojamos kitų ugdymo sričių žinios, gebėjimai, įgūdžiai	
Mokytojo siūlomos idėjos veiklai <i>(individuali, veikla su partneriu, grupėje)</i>	Mokinio siūlomos idėjos veiklai <i>(individuali, veikla su partneriu, grupėje)</i>
Ugdymo/si aplinka <i>(reikiamos priemonės, erdvės ir pan.)</i>	
Sąveika su švietimo pagalbos specialistais <i>(kokių specialistų kokia pagalba pasitelkiama)</i>	

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

<p>Mokinio pasiekimų įsivertinimas/ refleksija <i>(klausimai nukreipiantys ugdytinį apmąstyti mokymosi procesą ir pasiektą rezultatą)</i></p>	<p>Mokytojo savirefleksiją <i>(klausimai mokytojo savirefleksiją)</i></p>
<p>Pastebėjimai, pasiūlymai korekcijoms</p>	

Vertinti/įvertinti pokyčius

Vertinimas yra neatsiejama ugdymo proceso dalis. Siekiant išsamiai pažinti, suprasti vykstančius pokyčius, visų laikotarpių ir veiklų metu vykdomas nuoseklus mokinio elgesio ir mokymosi stebėjimas ir vertinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad mokytojas taip pat įsivertina/reflektuoja savo veiklą – tai padės siekiant tobulinti procesą ir siekti kuo geresnių vaiko ugdymo rezultatų.

Modeliuojant vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo sistemą VSC, vadovaujamosi bendrosiomis vertinimo nuostatomis, rekomenduojamomis įgyvendinant atnaujintą ugdymo turinį.

Vertinimo nuostatos:

- 17.1. mokinių pasiekimai vertinami, naudojantis bendrosiose programose įvardytais pasiekimais ir pasiekimų lygių aprašymais;
- 17.2. vertinimas turi būti naudingas mokiniams; tokiu jis tampa, kai sukuria sąlygas individualiai pažangai;
- 17.3. pereinama nuo visiems mokiniams vienodos prie suasmenintos vertinimo kultūros;
- 17.4. individualiai pažangai skatinti, stebėti ir vertinti taikomas formuojamasis vertinimas; mokymosi pasiekimams įvertinti – apibendrinamasis vertinimas;
- 17.5. vertinimas turėtų apimti bent kelis įrodymų šaltinius, įvairius vertinimo būdus, pasiekimų įrodymų kaupimą ir apibendrinimą;
- 17.6. vertinimo rezultatų dalijamasis su tėvais (globėjais) turi tapti nuolatiniu procesu, įtraukiančiu tėvus (globėjus) į mokinio mokymąsi;
- 17.7. vertinimo procese svarbus mokinio dalyvavimas; mokinys įsivertina savo mokymosi procesą ir rezultatus.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Mokinio pasiekti rezultatai ir daroma pažanga fiksuojama elektroniniame dienyne, pagal iš anksto sutartą Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką (apimant visas vertinimo formas ir išlaikant būtinas tokiai tvarkai struktūros dalis, kurioje yra susitarta dėl vertinimo struktūros ir procedūrų, metodų, kas ką vertina, kokių dažnumu vyksta vertinimas, kaip vertinimo metu gauti duomenys yra panaudojami vaiko mokymuisi gerinti ir pan.). Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką kiekvienas VSC pasitvirtina individualiai. Nereikia pamiršti ir pedagogų – rekomenduojama taip pat susikurti ir mokytojų veiklos refleksyviojo į(si)vertinimo tvarką.

Vertinimas vyksta nuolat – tiek pamokų ar kitų veiklų metu, tiek laikotarpio pabaigoje (po tam tikro laiko tarpo, kuris buvo numatytas pasiekti vienam ar kitam rezultatui), jame dalyvauja tiek mokytojas, tiek ir mokinys.

Vertinimo metu surinkti duomenys turi būti reikšmingi ir naudojami vaiko pasiekimams gerinti. Jei duomenys nėra tam naudojami, tokio vertinimo reikia atsisakyti.

Realizuojant ugdymo procese, svarbu, kad mokytojai parinktų tokius vertinimo metodus, kurie nebūtų kliūtis mokiniams parodyti ką moką ir gali geriausiai, laiduotų galimybes gauti grįžtamąjį ryšį, būtų pritaikyti kiekvienam mokiniui individualiai, skatintų toliau mokytis.

Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas formuojamajam vertinimui kaip padedančiam mokytis vertinimui, kuris padėtų mokiniui pasitikrinti mokymosi pažangą ir neatidėliojant gauti reikiamą paramą (D.Wiliam, 2021; Kazlauskienė, Gaučaitė, 2018). D.Wiliam (2011) formuojamajam vertinimui realizuoti siūlo 5 strategijas:

- Sutarti dėl ugdymosi lūkesčių, tikslų, siekių ir sėkmės kriterijų
- Sudaryti sąlygas mokiniams parodyti tai, ką išmoko
- Teikti grįžtamąjį ryšį (atsaką, reakciją, atsiliepimą), kuris skatina mokytis
- Skatinti mokinius mokytis vieniems iš kitų
- Skatinti mokinius prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

Minėtų strategijų laikymasis laiduoja galimybes gauti tolesnį mokymąsi skatinantį grįžtamąjį ryšį ir sukurti sąlygas mokiniams pasijausti atsakingais už savo mokymąsi, nes į vertinimo procesą įtraukiamas ir pats mokinys. Įtraukties siekiama vertinimą grindžiant mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi procesą ir rezultata, įgytas patirtis, nuolatinį įsivertinimą reflektuojant daromą/nedaromą pažangą, išryškinant mokymosi sėkmes, kylančius mokymosi sunkumus ir jų priežastis, numatant tolesnio mokymosi projekcijas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Mokytojams modeliuojant vertinimo instrumentus galima į pagalbą pasitelkti švietimo portale www.emokykla sukaupta metodine medžiaga (pvz., „Bendrujų gebėjimų vertinimo sėkmės kriterijai ir jų požymiai, 2020“, formuojamojo vertinimo raiškos pavyzdžiais mokantis įvairių dalykų, bendrojo ugdymo mokytojų pristatoma apibendrinta vertinimo praktikos pavyzdžiais ir kt.).

Pastebėjimas. *Vykdam formuojamąjį vertinimą neretai vadovaujamosi nuostata, kad kiekvienas mokytojas pats susikuria vertinimo instrumentus, stebi ir informaciją renka bei fiksuoja jam priimtinais būdais. Tačiau verta pastebėti, kad stokoiant bendrų institucinių susitarimų, yra pavojus perkrauti mokinius pildomų formų įvairove, sudėtinga duomenis sisteminti ir priimti reikiamus sprendimus korekcijoms. Todėl rekomenduojama priimti bendrinio pobūdžio susitarimus, apspręsti, kada ir kokiomis formomis bus renkami duomenis, apie ką (pasiekimus, pažangą ir procesą) ir kaip bus teikiamas grįžtamasis ryšys, kokių periodiškumu tai vyks, kokių periodiškumu bus organizuojamas mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pasitarimai dėl kiekvieno mokinio situacijos, kaip bus naudojami sukaupiti duomenys vaiko pasiekimams gerinti.*

Mokinio pasiekimai neapartinėjami viešai, jie yra vertinami konkrečiai jam iškeltų uždavinių kontekste ir lyginami su buvusiais pasiekimais. Su mokinių mokymosi pasiekimais susipažįsta, daromą pažangą bei pokyčių poreikius aptaria dalyko mokytojai metodinėje grupėje, su švietimo pagalbos specialistais, Mokytojų taryboje. Siūlomas periodiškumas – kartą per mėnesį, esant būtinybei – dažniau.

Koreguoti. Mokinių pasiekimų ir pažangos įvertinimo duomenys yra pasitelkiami individualiai elgesio ir mokymosi pagalbai organizuoti, mokymosi ir elgesio kliūtims šalinti proceso eigoje, rengiant rekomendacijas socialinės integracijos laikotarpiu. Remiantis vaiko pasiekimais ir daroma pažanga, mokinys gali būti priskiriamas kitai grupei ar pereiti į kitą mokymosi lygmenį nelaukiant numatyto laikotarpio pabaigos.

Žvelgiant iš trumpalaikės perspektyvos, pagal poreikį korekcijos mokymosi procesui bei rezultatui teikiamos „čia ir dabar“, nelaukiant buvimo VSC laikotarpio pabaigos. Kaip matyti iš rekomenduojamos pamokos/veiklos planavimo formos, joje yra numatyta grafa Pastebėjimai, pasiūlymai korekcijoms. Tad veiklos korekcijos projektavimas yra pamokos/veiklos/projekto plano dedamoji dalis. Be to, pasikartojant nepageidaujamam elgesiui ar nesant pasiekimų progreso, svarbu

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

numatyti specialius mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų veikimo algoritmus, kuriuose būtų aiškiai įvardinta kas daroma vienu ar kitu atveju, pasidalijama atsakomybėmis, numatomi laiko limitai.

Siekiant tikslingų korekcijų, rekomenduojama išanalizuoti susidariusią situaciją, į ją pažvelgti tiek iš mokytojo, tiek ir iš paties vaiko pozicijų. Tuo tikslu galima laikytis siūlomos formos (6 lentelė), (7 lentelė).

6 lentelė: *Nepageidaujamo elgesio/rezultato analizės forma (A forma, pildo mokytojas)*

Dalykas:		Mokytojo vardas, pavardė:	
Mokymosi lygmuo:		Mokinio vardas, pavardė:	
Situacijos apibūdinimas			
Mokytojo savianalizė			
Kokios priežastys ar problemos lėmė susidariusią situaciją	Kokių priemonių ar veiksmų ėmiausi, kad šios situacijos būtų išvengta	Veiksmų planas situacijai pasikeisti	Kokios pagalbos reikia?
Data:			

7 lentelė: *Nepageidaujamo elgesio/rezultato analizės forma (B forma, pildo mokinys)*

Mokinio vardas, pavardė:		Dalykas:	
Mokytojo vardas, pavardė:			
Situacijos apibūdinimas			
Mokinio savianalizė			
Kokios priežastys ar problemos lėmė susidariusią situaciją, kokius sunkumus patyriau?	Kokių priemonių ar veiksmų ėmiausi, kad šios situacijos būtų išvengta?	Kokių galiu imtis veiksmų, kad situacija pasikeistų?	Kas ir kokios pagalbos man gali suteikti?

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Data:

Čia pateiktos formos yra galimos, bet neprivalomos. Tačiau būtina pokyčius inicijuoti remiantis ne vienkartinio įvykiu ir mokytojo asmeniniu požiūriu, o vadovaujantis surinktais ir užfiksuotais duomenimis kaip įrodymais, kad siūlomų priemonių yra tikslinga imtis. Daugiau informacijos galima rasti www.emokykla.lt portale Rekomendacijose dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (<https://www.mokykla2030.lt/bp-projektai/>), metodiniuose patarimuose vertinant vaiko funkcinę elgesį „Patarimai mokyklų bendruomenėms: kaip atlikti funkcinę elgesio vertinimą“ (prieiga per internetą: <https://sodas.ugdome.lt/metodine-medziaga>).

Proceso eigoje apibendrinus įgytas patirtis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi rezultatus priimami sprendimai apie mokymo strategijų keitimą. Mokinių pasiekimų ir pažangos įvertinimo rezultatai yra ne tik mokinio mokymosi indikatorius, bet ir informacija mokytojui apie jo taikomų mokymo ir mokymosi palaikymo strategijų veiksmingumą. Šia informacija gali būti grindžiamas mokytojo asmeninis profesinis tobulėjimas, todėl rekomenduojama susitarti dėl mokytojo asmeninio profesinio tobulėjimo tvarkos numatant veiklų/pamokų stebėjimo sistemą, periodiškumą, priemones ir būdus profesiniam tobulėjimui.

Kuriant mokytojo profesinio tobulėjimo sistemą rekomenduojama:

- mokytojui išsikelti asmeninio profesinio tobulėjimo tikslą ir numatyti konkrečiai siekiamą rezultatą;
- sukurti VSC mokytojų pamokų/veiklų stebėjimo sistemą (pvz.; kiek kartų per pusmetį mokytojų veiklą stebi administracijos ar švietimo pagalbos specialistai, kiek kartų kolegialiai pamokas stebi kolegos mokytojai ir pan.), susidaryti veiklos/pamokos stebėjimo protokolą kur ir kokie duomenys bus fiksuojami, aptarti, kaip jie bus panaudojami mokytojo profesiniam tobulėjimui ir pan.;
- koku periodišku bus rašomos mokytojo refleksijos bei teikiamas grįžtamasis ryšys apie jo organizuojamą mokymą ir veiksmų, tobulinančių jį, tikslingumą, patirties kaitą ir pan.;
- koku periodišku bus vykdomi ugdomieji pokalbiai su administracijos atstovais;
- kaip ir kada bus keičiamasi patirtimi su vidaus ir išorės (kituose VSC dirbančiais kolegomis, švietimo pagalbos ar VPP paslaugas teikiančiais specialistais ir pan.).

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

2.6. PASIRENGIMO SOCIALINEI INTEGRACIJAI LAIKOTARPIS

Pasirengimo socialinei integracijai laikotarpio paskirtis – parengti rekomendacijas socialinei integracijai. Rekomendacijos yra rengiamos auklėtojo/ atvejo vadybininko, švietimo pagalbos specialistų, dalyko mokytojų. Esminis momentas – tai vaiko dalyvavimas ir jo poreikių girdėjimas, filtravimas ir pateikimas socialinės integracijos plano gairėse, kurios siunčiamos į vaiko gyvenamosios vietos savivaldybę. Iš esmės socialinei integracijai teikiamos rekomendacijos pačiam vaikui turi būti priimtinos, neperteklinės ir tikslingos.

Siekiant įgyvendinti tokį mokymosi turinio modelį, negali būti taikoma unifikauta ir iš anksto visiškai apspręsta struktūra: kiekviename bloke įgyvendinama veikla yra apspręsta turimo kontingento akademinės ir socialinės patirties. Koreguojami personaliniai ugdymo tikslai, siekiamo rezultato lygmuo, individualiai modeliuojamas turinys, metodų ir pažangos matavimo būdai užtikrinant jų tarpusavio dermę.

Pasirengimo socialinei integracijai laikotarpis taip pat aktualus tuo, kad VSC viduje vaikas įgyja didesnę veikimo laisvę, jam deleguojamos savarankiškai įgyvendinamos užduotys, skatinamas jo autonomiškumas. Švietimo pagalbos specialistai pagal kompetenciją, auklėtojas/ atvejo vadybininkas padeda mokiniui planuoti ateities tikslus, atrasti būdus jiems pasiekti.

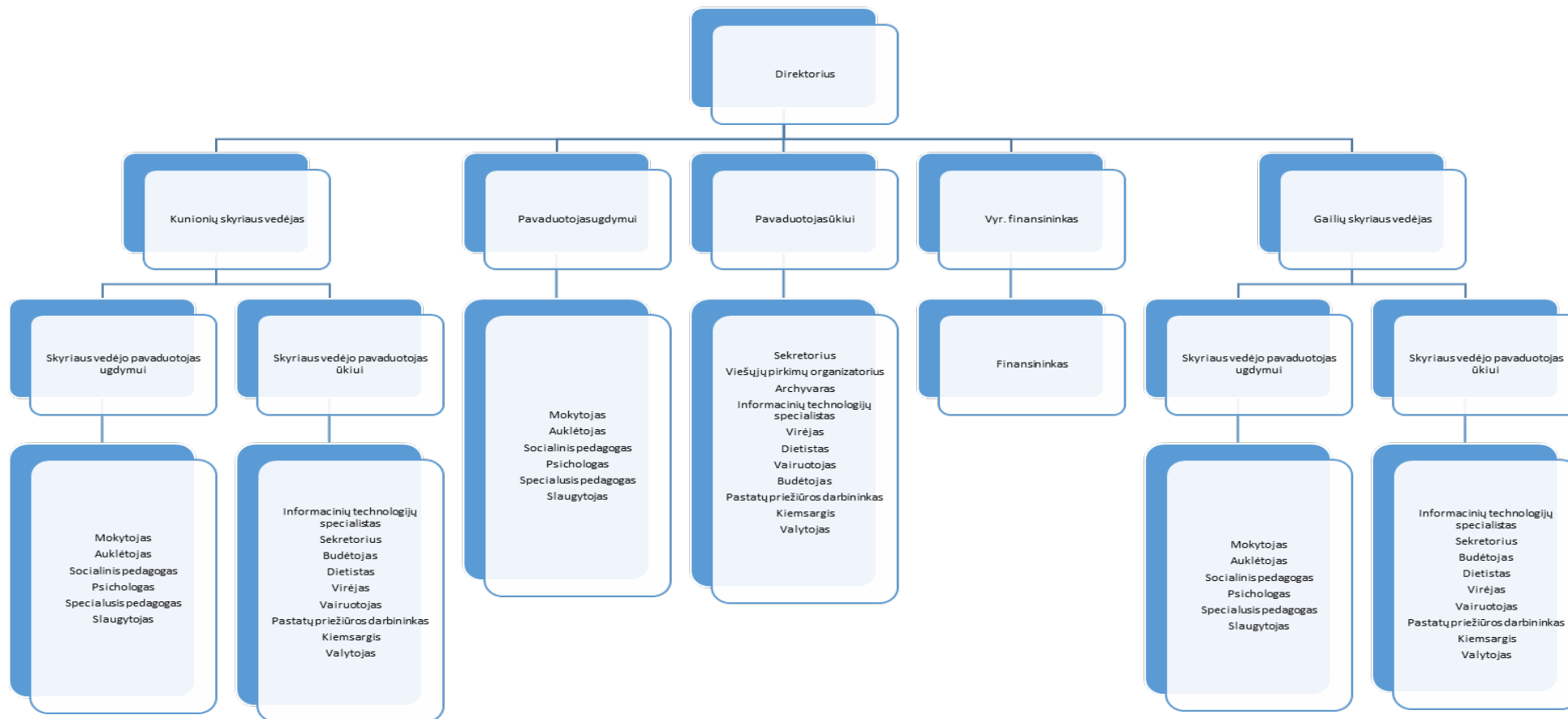
Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

3. UGDYMO PROCESO VSC DALYVIAI. VSC PERSONALO STRUKTŪRA

Laikomasi prielaidos, kad tiek ugdymo, tiek VPP procese dalyvauja ir mokiniai, ir pedagogai, ir kiti VSC darbuotojai, nes kiekviena gyva interakcija daro įtaką abejoms sąveikaujančioms pusėms. VSC siekiama kurti ir palaikyti pozityvią personalo kultūrą, saugią psichologinę aplinką, kuri remtųsi aiškių elgesio normų nustatymu, darbuotojų tikėjimu vaikų galimybėmis pozityviai keistis, geranoriškais, bendradarbiavimu grįstais santykiais, rūpinimusi emocine vaikų gerove, psichologiniu saugumu, atsakomybės už savo elgesį skatinimu, konstruktyvaus elgesio pavyzdžio rodymu, sudarytų sąlygas vaikams kritiškai mąstyti. VSC personalas privalo laikytis pozityvių vertybių, asmeniniu įvaizdžiu ir elgesiu rodyti pavyzdį, pasižymėti psichologine branda, gebėti nuosekliai laikytis įstaigos vertybių, pareiginės instrukcijos deleguotų funkcijų, darbo tvarkos taisyklių, siekti vaiko teisių įgyvendinimo, kurti ir palaikyti VSC tradicijas, komandoje bendrauti ir bendradarbiauti siekiant pozityvios personalo kultūros.

Dėl ilgalaikio mokinių gyvenimo VSC bei įvairių paslaugų poreikio, VSC darbuotojų etatinę struktūrą sudaro ne tik pedagoginis personalas, bet ir techninis personalas. Visiems VSC skyriams vadovauja vienas direktorius. Kiekviename VSC skyriuje yra direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir ugdymo skyriaus vedėjas, vedėjas ūkiui, veikia savivaldos institucijos (1 schema).

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

1 schema. VSC struktūra

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama, kad VSC personalas skiriamas į grupes (administracija, pedagogų, infrastruktūros (techninio) personalo, švietimo pagalbos specialistai pagal atliekamų funkcijų pobūdį (žr. 8 lentelė).

8 lentelė. VSC personalas

Personalo grupės pavadinimas	Pareigybės
<i>Vadybos grupė</i>	Direktorius, pavaduotojas ugdymui, pavaduotojas ūkiui, skyrių vedėjai, skyriaus vedėjo pavaduotojas ugdymui, skyriaus vedėjo pavaduotojas ūkiui.
<i>Pedagogų grupė</i>	Formaliojo ir neformaliojo ugdymo pedagogai, auklėtojas/atvejo vadybininkas.
<i>Pagalbos mokiniui grupė</i>	Specialieji pedagogai, socialiniai pedagogai, psichologai.
<i>Infrastruktūros ir ūkio darbuotojų grupė</i>	Vyr. finansininkas, finansininkas, sekretorius, archyvaras, viešųjų pirkimų organizatorius, slaugytojas, dietistas, budėtojai, vairuotojas, valytojas, pastatų ir statinių priežiūros darbininkas, virėjas, informacinių technologijų specialistas, kiemsargis.

Pagrindinės kiekvieno VSC dirbančio asmens funkcijos aprašomos 9 lentelėje.

9 lentelė. VSC personalo funkcijų detalizavimas

Pareigybė	Trumpas aprašymas
Administracinė grupė	
Direktorius	Planuoti, organizuoti ir kontroliuoti centro veiklą, sprendžiant vadovų ir mokytojų trūkumo bei kompetencijų problemas, tobulinant švietimo darbuotojų kvalifikaciją, kuriant šiuolaikinį ugdymo turinį ir modernią ugdymo aplinką, gerinant ugdymo kokybę ir vadybą.
Pavaduotojas ugdymui	Organizuoti Centro ugdymo procesą, jį planuoti, organizuoti ir prižiūrėti tiesiogiai pavaldaus pedagoginio personalo darbą.
Pavaduotojas ūkiui	Organizuoti Centre atliekamas ūkinės operacijas, jas planuoti, rūpintis turto saugumu, jo atnaujinimu ir pildymu, organizuoti ir prižiūrėti tiesiogiai pavaldaus personalo darbą.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Skyriaus vedėjas	Planuoti, organizuoti ir kontroliuoti skyriaus veiklą, sprendžiant mokytojų, auklėtojų trūkumo bei kompetencijų problemas, tobulinant švietimo darbuotojų kvalifikaciją, kuriant šiuolaikinį ugdymo turinį ir modernią ugdymo aplinką.
Skyriaus vedėjo pavaduotojas ugdymui	Organizuoti skyriaus ugdymo procesą, jį planuoti, organizuoti ir prižiūrėti tiesiogiai pavaldaus pedagoginio personalo darbą.
Skyriaus vedėjo pavaduotojas ūkiui	Organizuoti skyriuje atliekamas ūkines operacijas, jas planuoti, rūpintis turto saugumu, jo atnaujinimu ir pildymu, organizuoti ir prižiūrėti tiesiogiai pavaldaus personalo darbą.
Pedagogų grupė	
Formaliojo ugdymo pedagogas	Individualizuojant ir diferencijuojant ugdomąją veiklą, puoselėti mokinių vertybines, demokratines ir pilietines nuostatas, komunikacinius gebėjimus, informacinę kultūrą ir gebėjimą savarankiškai kurti savo gyvenimą; atsižvelgus į mokinio siekius, polinkius ir gebėjimus, sudaryti jam galimybes įgyti reikiamų kompetencijų, karjeros ir profesijos planavimo pagrindų. Kiekvienam VSC padalinyje siekti pilnos pedagogų komandos. Siektina, kad ugdymas vyktų ugdomaisiais blokais (giminingų mokomųjų dalykų blokais), kuriuos dėsto vienas mokytojas.
Neformaliojo ugdymo pedagogas/vadovas	Individualizuojant ir diferencijuojant ugdomąją veiklą, puoselėti mokinių vertybines, demokratines ir pilietines nuostatas, komunikacinius gebėjimus, informacinę kultūrą ir gebėjimą savarankiškai kurti savo gyvenimą; atsižvelgus į mokinio siekius, polinkius ir gebėjimus, sudaryti jam galimybes įgyti reikiamų kompetencijų, karjeros ir profesijos planavimo pagrindų. Pedagogų skaičių apsprendžia VSC padalinys, siekiant apimti kuo daugiau neformalaus švietimo sričių, bet ne daugiau nei 6 vadovai.
Auklėtojas/atvejo vadybininkas	Lydi vaiką kasdieninėje dienotvarkėje, padeda vaikui įveikti susiformavusį ydingą elgesį, išsiugdyti prasmingo individualaus ir visuomeninio gyvenimo sampratą, ugdo trūkstantis socialinius įgūdžius, nukreipti intensyviai pagalbai pas specialistus. Individualiai paskirtam mokiniui koordinuoja VPP plano įgyvendinimą, organizuoja bei teikia pagalbą vaikui ir jo atstovams, siekiant jiems padėti įveikti iškilusius sunkumus, kurių sėkmingas sprendimas sudarytų prielaidas išvengti

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	galimų vaiko teisių pažeidimų už VSC ribų ir sudarytų sąlygas savarankiškai užtikrinti vaiko teises bei teisėtus interesus.
Pagalbos mokiniui grupė	
Socialinis pedagogas	Teikti socialinę pedagoginę pagalbą, analizuojant mokinių problemines situacijas, planuojant vidutinės priežiūros priemonės eigą ir socialinę integraciją.
Specialusis pedagogas	Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.
Psichologas	Stiprinti mokinių psichologinį atsparumą, prevencinėmis priemonėmis skatinti saugios ir palankios ugdymui(si) aplinkos kūrimą, padėti atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis.
Infrastruktūros ir ūkio darbuotojų grupė	
Vyr. finansininkas	Atsakingas už veiklos kontrolę, duomenų teisingumą, darbo veiklos vykdymą, ataskaitų finansinėms institucijoms teikimą, biudžetą.
Finansininkas	Atlieka kasdienes finansines operacijas, dokumentų suvedimą, likučių fiksavimą.
Sekretorius	Tinkamai organizuoti ir atlikti įstaigos dokumentų rengimą, gautų dokumentų registro, duomenų bazių tvarkymą, užtikrinti saugomų dokumentų priežiūrą, jų apskaitą.
Viešųjų pirkimų specialistas	Direktorius paskirtas darbuotojas, kuris Perkančiosios organizacijos nustatyta tvarka organizuoja ir atlieka mažos vertės pirkimus, kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma Viešojo pirkimo komisija. Skiriant pirkimų organizatorių, turi būti atsižvelgiama į jo ekonomines, technines, teisinės žinias ir Viešųjų pirkimų įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą.
Archyvaras	Užtikrina tinkamą dokumentų apsaugą, savalaikį ir kvalifikuotą bylų paruošimą tolesniam ilgalaikiam saugojimui.
Visuomenės sveikatos specialistas	Vykdyti (visuomenės) vaikų sveikatos priežiūrą VSC.
Dietistas	Organizuoja ir kontroliuoja sanitarinių – higieninių reikalavimų laikymąsi virtuvėje su jos pagalbinėmis patalpomis, indų plovykloje, valgyklos patalpose, pagalbinėse

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	buitinėse patalpose. Koreguoja maitinimosi racioną. Sudaro kasdieninius valgiaraščius, teikia juos tvirtinimui.
Vairuotojas	Techniškai tvarkingu mokykliniu autobusu ir VSC lengvuju automobiliu saugiai ir laiku vežioti mokinius į/iš ir kitais ugdymo tikslais bei maršrutais, nurodytais VSC direktoriaus įsakyme.
Virėjas	Ruošia maistą VSC bendruomenei.
Informacinių technologijų specialistas	Vykdo techninį kompiuterių įrangos aptarnavimą.
Budėtojas	Užtikrina VSC vaikų, darbuotojų ir turto apsaugą, VSC vidaus darbo tvarkos taisyklių vykdymą, palaiko tvarką ir rimtį, stebi ir vykdo smurto ir patyčių prevenciją.
Valytojas	Palaiko pavyzdingą tvarką ir švarą VSC patalpose.
Kiemsargis	Palaiko pavyzdingą tvarką ir švarą VSC teritorijoje.
Pastatų ir statinių priežiūros darbininkas	Užtikrina VSC pastatų ir statinių priežiūrą ir atlieka einamuosius remonto darbus.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

4. EDUKACINĖ APLINKA

VSC kuriama vaiko asmenybės augimui ir ugdymuisi palanki aplinka, pagrįsta visų dirbančių darbuotojų ir vaikų tarpusavio pasitikėjimu ir bendradarbiavimu, skatinanti teigiamą vaiko požiūrį į mokymą(si), didinanti vaiko savigarbą, pasitikėjimą savimi, motyvuojanti, stiprinanti atsakomybę. Siekiama universalios edukacinės aplinkos, užtikrinančios komfortą, prisitaikymą ir lankstumą – tai gali padėti sumažinti atskirtį ir skatinti į VSC patekusių mokinių akademinį, socialinį, kognityvinį ir afektyvų įsitraukimą ir dalyvavimą.

4.1. ĮTRAUKIOJO UGDYMO KULTŪRA

4.1.1. ESMINĖS NUOSTATOS

VSC ugdymo procesas organizuojamas grindžiant **esmine vaiko kultūros kaitos nuostata**, kuria remiantis ugdymo procese siekiama vaiko kultūrą keisti į socialiai vertingą neprimetant vaikui suaugusiam reikšmingos kultūros, o sudarant sąlygas jam pačiam keistis. Tokia pat kultūra yra grindžiamas ir VSC mokinių mokymo/si procesas nepriklausomai nuo to kur ir koku laiku jis vyksta.

Ugdymas VSC pripažįstamas kaip santykių su bendraamžiais, suaugusiais, savimi, užduotimi, daiktais ir pan. visuma, kurių pilnavertiškumo palaikymui būtina visapusiškai saugi ugdymosi aplinka. Mokiniai iš formaliojo ugdymo sistemos iškrenta dėl daugelio priežasčių, tačiau smurtas ir konfliktai prisideda prie rizikos veiksnių. Saugi mokymosi aplinka ypač svarbi tiems mokiniams, kuriems mokykloje sunku ir kuriems reikia papildomos paramos (Stephens, 2004). Ji yra orientuota į akademinis pasiekimus, aukštų standartų palaikymą, teigiamų darbuotojų ir mokinių tarpusavio santykių puoselėjimą, įstatyminių atstovų ir bendruomenės įsitraukimą. Esminis siekis – nestigmatizuojant įgytos vaiko neigiamos mokymosi ir gyvenimo patirties, siekti, kad būtų matomas, pripažįstamas ir saugiai panaudojamas vaiko individualus potencialas ugdymui(si).

Kuriant saugią mokymosi aplinką vieni svarbiausių veiksnių yra konfliktų sprendimas ir smurto prevencija, leidžiančių suteikti tokią kasdienę patirtį, kuri sustiprina visų ugdymo/si procese dalyvaujančių pusių tarpusavio bendravimo įgūdžius ir stipriną teigiamą socialinį požiūrį.

Esminė vaiko kultūros kaitos nuostata yra konkretinama šiomis veikimo nuostatomis:

Lūkesčiai kokybiškam ugdymuisi. Mokymo/si procese remiami visi mokiniai ir jiems suteikiama galimybė mokytis ir pasiekti mokymo/si pažangos, nepaisant jų individualių aplinkybių.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Kultūrinės įvairovės pažinimas ir pripažinimas. Svarbus kiekvieno besimokančiojo kultūrinės įvairovės pažinimas ir pripažinimas, vertinamos jų istorijos ir patyrimai.

Individualus dėmesys kiekvienam. Mokiniai, turintys ypatingų mokymosi ir socialinių poreikių, skatinami sudarant jiems mokymosi sąlygas ir gyvenimą VSC taip, kad visiems vaikams būtų sudarytos sąlygos turėti savo mokymosi prioritetus ir jie galėtų jų sėkmingai siekti. Sukuriama personalizuota ugdymosi ir ugdymosi pagalbos sistema (instrukcinis ir vadovaujamas konsultavimas).

<https://nzcurriculum.tki.org.nz/Principles/Inclusion-principle>

Į(si)traukimas. Mokymo programa ir jos įgyvendinimo procesas nėra diskriminuojantis. Tai užtikrina, kad vaikų tapatybė, gebėjimai ir talentai būtų pripažinti ir patvirtinti ir kad būtų patenkinti jų mokymosi poreikiai siekiant sukurti sąlygas vaikų turimos patirties transformacijai per aktyvų veikimą į socialiai reikšmingą patirtį.

Dėmesys į ateitį. Mokymo/si procesas skatina mokinius žvelgti į ateitį, nagrinėjant tokias reikšmingas į ateitį orientuotas problemas kaip tvarumas, pilietiškumas, verslas ir globalizacija.

Savivaldis mokymasis. Kiekvienas mokinys skatinamas apmąstyti savo mokymosi procesus ir mokomas valdyti savo mokymąsi, prisiimti atsakomybę už savo mokymosi rezultatus.

<https://nzcurriculum.tki.org.nz/Principles/Coherence-principle>

Integralumas. Ugdymo turinys ir jo įgyvendinimo procesas visiems mokiniams siūlo pagal BU atnaujinimo programas numatomą kompetencijų ugdymąsi sąryšyje su/tarp įvairiomis mokymosi sritimis, kuris suteikia nuoseklų perėjimą ir atveria tolesnio mokymosi kelius BU mokykloje, profesinio rengimo centruose ar darbinei integracijai visuomenėje.

<https://nzcurriculum.tki.org.nz/Principles/Community-engagement-principle>

Bendruomeniškumas. Mokymo/si turinys ir procesas yra reikšmingas mokiniams, yra susijęs su jų kasdieniu gyvenimu ir artima aplinka (šeimomis, bendraamžiais ir bendruomenėmis).

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Balansas. Kad mokiniai, turintys ypatingų mokymosi ir elgesio poreikių, galėtų sėkmingai mokytis, reikia aiškios ir patikimos struktūros kasdieniame VSC gyvenime ir kiekvienoje konkrečioje pamokoje, kad mokiniams jie būtų aktualūs, tinkami ir gerai apibrėžti. Ypač svarbi rami, džiaugsminga mokymosi atmosfera su subalansuota įtampos ir atsipalaidavimo, susikaupimo ir poilsio fazių kaita.

4.1.2. VIDINĘ MOTYVACIJĄ SKATINANTI APLINKA

Mokytojai ir kiti švietimo pagalbos specialistai ne tik turi stengtis didinti motyvaciją, ypač vidinę, bet ir vengti motyvaciją mažinančių ar neigiamą motyvaciją sukeliančias sąlygas. Tikslinga naudoti strategijas, kurios nukreiptos ne į išorinį atlygį, o leidžia mokiniui atlikti reikšmingą vaidmenį priimant sprendimus, susijusius su jų galimybių „įdarbinimu“.

VSC mokiniai, kuriems būdingos mokymosi, elgesio ir (arba) emocinės problemos, mokydamiesi mokykloje dažnai yra susikūrę itin neigiamą suvokimą apie mokytojus, mokymąsi. Jų patirtis riboja jų atvirumą ir tikėjimą kitais žmonėmis, ypač mokytojais ir mokymusi. Siekiama iš esmės pakeisti požiūrį į mokymą/si, net ir tuo atveju, jei vaikai suvokia, kad situacija pasikeitė.

Pastangos požiūrio kaitai pirmiausia turėtų būti nukreiptos į:

- mokytoją ir kitus su mokymusi ir buvimu VSC susijusius asmenis, kad į juos žvelgtų kaip palaikančius, o ne nusiteikusius priešišškai ir besistengiančius suspenduoti jų laisvę.
- svarbu, kad turinį, rezultatus ir veiklos galimybes suvoktu kaip asmeniškai vertingus ir pasiekiamus.

Visa VSC bendruomenė turi susitelkti ir veikti kartu, kad pakeistų sąlygas, kurios lėmė tokį suvokimą.

4.1.3. ĮTRAUKIANTI DALYVAUTI APLINKA

Išskiriami trys pagrindiniai įsitraukimo dalyvauti būdai (Fredricks, Blumenfeld, Paris, 2004):

- Elgesio įsitraukimas remiasi dalyvavimo idėja; tai apima dalyvavimą akademinėje ir socialinėje ar popamokinėje veikloje ir yra laikoma itin svarbia siekiant teigiamų akademininių rezultatų ir užkirsti kelią mokyklos nebaigimui.
- Emocinis įsitraukimas apima teigiamas ir neigiamas reakcijas į kitus mokinius, mokytojus ir kitus VSC darbuotojus, apskritai mokyklą ir kas joje vyksta. Manoma, kad emocinis

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

įsitraukimas sukuria ryšius su institucija ir daro įtaką norui mokytis, būti ir įsitraukti į aktyvų socialios savikūros procesus.

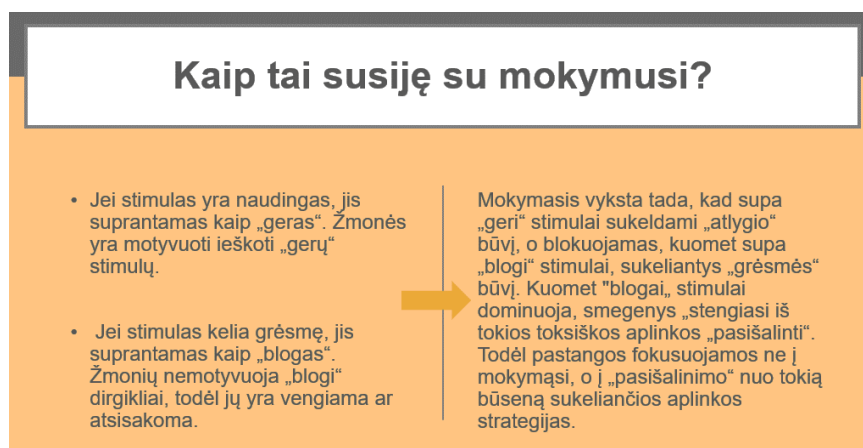
- Kognityvinis įsitraukimas remiasi investicijų idėja; tai apima mąstymą ir norą dėti pastangas, būtinas idėjoms suprasti ir sudėtingesniems įgūdžiams įgyti.

Psichologiniu požiūriu atsiribojimas nuo iniciatyvaus mokymosi klasėje yra susijęs su situacine grėsme savojo AŠ statusui, apsisprendimo AŠ PATS galimybėms, susietumo su kitais vertinamaisiais, išgyvenamam socialinio teisingumo ir kompetentingumo jausmui. Todėl mokymo/si kultūrą VSC siūloma kurti pasitelkiant 5 komponentų (pav. 7) (SCRAF: *statusas, aiškumas, autonomija, susietumas, teisingumas*) modelį (pagal David Rock, 2009).

7 pav. SCRAF 5 komponentų modelis (pagal David Rock, 2009)

Šį modelį ilgus metus trukusiais neurologiniais tyrimais pagrindė David Rock (2009). Mokslininkas pastebėjo, kad žmonės dirgiklius klasifikuoja kaip „gerus“ arba „blogus“, atsižvelgdami į tai, ar tam tikras stimulus sukelia atlygio ar grėsmės būvį.

Įvardintos individualaus plano sudarymo nuostatų laikymasis sąlygoja ir mokymosi proceso kultūros kaitą.

Kaip tai gali pasireikšti mokantis?

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Statusas (*Status*) – kaip aš su kitais ir tarp kitų jaučiuosi?

Žmonės visada neramina klausimas - kaip aš atrodau su kitais ir tarp kitų. Todėl svarbu, kaip yra organizuojamas mokymo(si) procesas – ar taikomos strategijos nepažeidžia ugdytinio statuso kitų akyse, jo paties savojo AŠ suvokimo. Pvz. netinkamos vertinimo, teikiamo grįžtamojo ryšio strategijos gali sukelti „grėsmės“ pojūtį, kas demotyvuos ugdytinį jį priimti ir deaktyvuos jo tolesnį mokymąsi. Ir atvirkščiai – „atlygio“ pojūtį sukeliančios strategijos sukuria sėkmės potyrių, kuris motyvuoja toliau mokytis. Tad svarbu taikyti tokias strategijas, kurios sustiprina, o ne kelia grėsmę jo statusui.

Aiškumas (*Certainty*) – ko, kokio rezultato iš manęs tikisi?

Žmogaus smegenims reikia kelių žingsnių žinojimo į priekį, tam tikro tikrumo, žinojimo kas vyks toliau. Kai mes žinome tai, mūsų smegenys veikia užtikrinčiau, nereikia eikvoti energijos visą laiką save įtemptiant „O kas bus toliau?“. Neretai mokiniams nepavyksta pasiekti mokymosi tikslų todėl, kuomet jie nežino, kokio rezultato iš jų laukiama. Todėl mokymosi procese labai svarbu pirmiausia suaugusiam aiškiai žinoti kokio rezultato tikimasi iš ugdytinio, kaip jis bus matuojamas ir leisti tai suprasti pačiam ugdytiniui (pvz. uždaviniai orientuoti į galutinį rezultatą, aiškūs sėkmės ir vertinimo kriterijai, būdai ir pan.).

Pastaba: Čia svarbu dar atkreipti dėmesį į lengvą neapibrėžtumą nuo pernelyg didelio netikrumo. Pirmuoju atveju sukeliama lengvas atsakas į grėsmę, generuoja tik tiek adrenalino ir dopamino, kad sužadintų smalsumą ir paskatintų vaikus spręsti problemas. Tačiau kai tas suvokiamas netikrumas išeina iš vaikų kontrolės ribų, tada sustiprėja grėsmė ir apima panika, kuri provokuoja priimti netinkamus sprendimus.

Susietumas (*Relatedness*)– ar aš kam nors rūpiu, esu svarbus(i)?

Susietumas yra siejamas su jausmu, kad esame susiję su kitais žmonėmis, ypač su tais, kuriuos laikome panašiais į save. Ryšio jausmas yra naudingas, nes tikimės, kad kiti į mus panašūs žmonės mąstys, elgsis ir turės panašių troškimų kaip ir mes, todėl jie gali būti naudingi mūsų buvimui ar net išlikimui. Todėl svarbu, kad ugdytiniai užmegztų ryšius su kitais ugdymo proceso dalyviais, turėtų nors vieną draugą, jautęsi esą institucijos dalis ir pan.

Autonomiškumas (*Autonomy*)– kokius sprendimus aš galiu priimti PATS?

Mūsų gebėjimo valdyti aplinką suvokimas daro didelę įtaką mūsų reakcijai į mūsų gyvenimo streso veiksnius. Kai jaučiamės autonomiškesni, esame daug atsparesni stresui - o kai jaučiamės mažiau autonomiški, tas pačias aplinkybes galime suvokti kaip daugiau stresines. Ką reiškia ta autonomija? Tai mokymosi proceso ir rezultato sureikšminimas pirmiausia pačiam ugdytiniui. Šis reikšmingumas aktualizuojamas, kuomet ugdytinis turi teisę ir laisvę priimti sprendimus. Mokantis ji neretai reiškiasi galimybėmis pasirinkti kada, kokiais būdais, kokia tvarka sieks numatyto rezultato, turės teisę ir galimybės klysti be baimės būti nubaustam, pasirinkti laisvalaikio leidimo būdus ir pan., o pats

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

mokymasis vyksta ugdytinio pomėgių, gabumų raiškos galimybių kontekste. Atkreiptinas dėmesys, kad vaikų pasirinkimai gali būti klaidingi, tačiau siekiant jų nenuasmeninti svarbu kas vyksta iki ir po klaidingo sprendimo.

Teisingumas (*Fairness*) – ar su manimi elgiasi sąžiningai?

Žmonėms teisingumo troškimas yra įaugęs, nepriklausomai nuo to, teisingas ar neteisingas yra gyvenimas, kai kalbama apie kasdienį bendravimą, norint motyvuoti žmones, svarbu išlaikyti teisingumo suvokimą. Vaikai dar labiau reikalauja, kad su jais būtų elgiamasi teisingai, ypač lyginant su kitais. Bet koks nesąžiningumo jausmas patiriamas mokantis, visiškai demotyvuoja, priverčia juos atsiriboti, užsisklęsti. Vaikai į mokymąsi ateina kaip į tam tikro lygio mainus su savo lūkesčiais pamokai, ir jei neatitinka, tarp to, ką mokytojas sakė ir kaip veikia, patiria stresą, prasideda atmetimas. Tokiu atveju jie neretai „įjungia“ savo mainus (ima maištauti, priešintis, užsisklendžia ir t.t.).

4.2. FIZINĖ APLINKA

VSC aplinka turi būti edukuojanti, patraukli, saugi, estetiška, jauki, funkcionali. Fizinę aplinką sudaro: administracinės patalpos, ugdymui skirtos patalpos, gyvenamosios patalpos, bendrai veiklai skirtos patalpos, universalus aikštynas.

Ugdymui organizuoti skirta aplinka turi skatinti vaikų aktyvumą, smalsumą, tenkinti jų pažinimo poreikius išbandyti įvairius veiklos būdus, eksperimentuoti, kritiškai mąstyti, siekiama diegti šiuolaikines informacines technologijas, naudoti modernią įrangą ir kitas mokymui(si) ir ugdymui(si) skirtas priemones. Užtikrinti saugų interneto naudojimą, turi būti įdiegta šiam tikslui skirta programinė įranga, ugdomas vaikų atsakingumas ir raštingumas naudojantis internetu ir jo suteikiamomis galimybėmis.

Vaikų gyvenimui ir ugdymui skirtoje aplinkoje turi būti naudojamos vaikų poreikius ir patrauklias užimtumo formas atitinkančios priemonės (lauko ir vidaus sporto inventorių, ugdomieji žaidimai ir kt.). Ugdymui skirtoms patalpoms priskiriama: patalpos ugdytis individualiai ar grupėje, patalpos technologiniam ir profesiniam mokymui.

Administracinėms patalpoms priskiriama: kabinetai VSC vadovui ir pavaduotojams, švietimo pagalbos specialistams, mokytojams, asmens sveikatos priežiūros specialistui, patalpa konsultacijoms, relaksacinė patalpa vaikui pabūti atskirai ar nusiraminti, personalo kambarys.

Rekomenduojama, kad grupių gyvenamosioms patalpoms būtų skirtos šios patalpos: vaikų kambariai, auklėtojo/ atvejo vadybininko kambarys, svetainė ir virtuvė, dušai, tualetai, buities kambarys. Rekomenduojama, kad bendrai veiklai būtų skirtos šios patalpos: universali salė sportui ir

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

renginiams, treniruoklių patalpa, virtuvė su nedideliu valgomuoju, susitikimų su vaiko atstovais pagal įstatymą kambariai.

Rekomenduojama, kad VSC vaikui būtų skirta erdvė, kurioje kuriam laikui galėtų atsiriboti nuo kitų vaikų ir pabūti vienas, taip sudaryti galimybes pertraukai, laisvo laiko metu ar esant emocinio nestabilumo būklei.

VSC teritorija aptverta, tamsiu paros metu apšviesta, siekiant užtikrinti saugumą, teritorija visą parą stebima vaizdo kameromis. Rekomenduojama stebėjimą vaizdo kameromis vykdyti ir bendro naudojimo vidinėse patalpose – koridoriuose.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

5. ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

Švietimo pagalbos gavėjai – VSC mokiniai, įstatyminiai atstovai, VSC bendruomenė.

Švietimo pagalbos teikėjai – socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, psichologas, sveikatos priežiūros specialistas. Švietimo pagalbos specialistai turi gebėti parinkti ir taikyti įvairias švietimo pagalbos teikimo strategijas, išmanyti svarbiausius vaiko raidos ir asocialaus elgesio psichologinius aspektus, gebėti dirbti komandoje, tinkamai reaguoti į krizines ar konfliktines situacijas, operatyviai priimti sprendimus, taikyti atvejo vadybos metodą. Rekomenduojama, kad švietimo pagalbos specialistai siektų asmeninio ir profesinio tobulėjimo, nuolat atnaujintų žinias ir įgūdžius, atliktų savo veiklos įsivertinimą, remdamiesi geriausia praktika, reflektuodami apie savo ir kito žmogaus jausmus.

Švietimo pagalbos teikimo principai:

- lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- visuotinumumas – pagalba teikiama visiems VSC mokiniams, kuriems jos reikia, pagalba yra savalaikė, teikiama „čia ir dabar“;
- kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- decentralizacija – į pagalbos procesą siekiama įtraukti šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimą;
- individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
- veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

Švietimo pagalbos formos:

- individualus darbas su mokiniu (konsultavimas);
- grupinės konsultacijos, užsiėmimai;
- darbas su įstatyminiu atstovu;
- darbas su VSC bendruomene;
- tyriminė, metodinė veikla;
- specialiojo pedagogo pratybos;
- tarpinstitucinis bendradarbiavimas, darbas su socialiniais partneriais siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą;
- prevencinė veikla.

Tikslinga švietimo pagalbą teikti derinant tiek individualias, tiek grupines pagalbos teikimo strategijas, t.y. individualias konsultacijas/individualius pokalbius, grupinius užsiėmimus.

Švietimo specialistų pagrindinės funkcijos:

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- Psichologas teikia psichologinę pagalbą, orientuojasi į psichologinio atsparumo stiprinimą, emocijų atpažinimą, emocijų valdymą ir kt. Teikia individualias konsultacijas, veda grupinius užsiėmimus. Pildo pagal funkcijas nustatytus dokumentus (konsultacijų registrą).
- Socialinis pedagogas teikia pagalbą planuojant socialinę integraciją, aiškinantis priežasties – pasekmės ryšį, identifikuoja ir sprendžia kitas mokinių netinkamo elgesio, adaptyvaus elgesio sunkumus, koordinuoja tarpinstitucinę pagalbą. Veda individualius pokalbius, veda grupinius užsiėmimus. Pildo pagal funkcijas nustatytus dokumentus (individualių pokalbių registrą).
- Specialusis pedagogas teikia pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, veda specialiąsias pratybas, teikia rekomendacijas pedagogams sudarant ugdymo(si) turinį, stebi mokinių ugdymo(si) pažangą. Pildo pagal funkcijas nustatytus dokumentus.

Švietimo pagalbos specialistai savo veikloje vadovaujasi švietimo pagalbą reglamentuojančiais teisės aktais, rekomenduojama, kad jie pildytų teikiamos pagalbos registrus. Švietimo pagalbos specialistai savo veiklą planuoja rengdami metų veiklos planus ir veiklą detalizuoja rengdami mėnesio darbo planus.

Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

- konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, įstatyminių atstovų siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save);
- ugdymo diferencijavimas mokiniui ir mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;
- socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;
- elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
- nusikalstamumo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;
- pagalbos komandos telkimas VSC (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

Švietimo pagalbos specialistai dalyvauja resocializacijos procese pagal kompetencijas, teikia kompleksinę pagalbą kilus sunkumams VPP vykdymo kontekste. Vadovaujantis Modelyje esančiu pagalbos teikimo algoritmu, detalizuojama, kad įvykus krizinei situacijai (pvz., pamokoje, neformalaus ugdymo užsiėmime ir kt.), jei darbuotojas, su kuriuo yra krizę keliantis vaikas, nesuvaldo pastarojo elgesio ir emocijų raiškos, skubiai kreipiasi į švietimo pagalbos specialistą/švietimo pagalbos specialistus (psichologas, socialinis pedagogas), kurie nedelsiant vaiką atitraukia iš krizinių aplinkybių ir teikia pagalbą pagal kompetenciją. Suvaldžius situaciją, vaikas yra grąžinamas į įprastas veikimo sąlygas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Tuo atveju, jei krizinė situacija nesuvaldoma, informacija perduodama pavaduotojui ugdymui/direktoriui/skyriaus vedėjui ir yra kviečiamas skubus Vaiko gerovės komisijos posėdis, pagal kurio sprendimą yra vystoma tolimesnė situacija. Esant poreikiui – komunikuojama su vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, įstatyminiu atstovu, kitais fiziniais ar juridiniais asmenimis pagal poreikį.

Suvaldžius krizinę situaciją, stebimas susitarimų vykdymas, tolimesnė situacijos eiga. Esant poreikiui, algoritmas kartojamas.

Krizinės situacijos reagavimo algoritmas (privalomas visiems VSC darbuotojams). Aktualu, kad vieno individo elgesys veikia kito individo elgesį, tai tarsi integruojanti patirtis. Krizę sukelia vidinis/išorinis aktyvuojantis įvykis, kurio metu yra išgyvenamas nerimas, pyktis, priešiškus. Taip, kaip krizė turi eskalacijos stadijas, lygiai taip pat pedagogas (darbuotojas) turi gebėti atpažinti kylančią krizę ir pasirinkti tinkamą priegią prie mokinio. Laiku rasta ir tinkama priega gali sustabdyti krizę jos pradžioje.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Pastaba. Tuo atveju, jei konfliktas įvyko tarp mokinio ir darbuotojo, teikiant psichologo ar socialinio pedagogo pagalbą (mediaciją), būtina atkurti tarpusavio ryšį tarp minėtų konflikto subjektų pokalbio, situacijos analizės metu.

5.1. MOKYMO SI PAGALBA

VSC besimokantiems mokiniams yra užtikrinama sisteminė mokymosi pagalba. Tai apima žemų mokymosi pasiekimų, destruktivaus ir mokymuisi nepalankaus elgesio prevenciją, intervenciją sprendžiant iškilusias problemas ir kompensacines priemones (suteikiama tai, ko mokiniai negali gauti namuose, ir pan.).

Kuo anksčiau mokytojas pastebi vaiko mokymosi sunkumus, juos identifikuoja, tuo anksčiau gali imtis veiksmų, padėsiančių juos išspręsti. Mokymosi sunkumų identifikavimas leidžia detaliau išanalizuoti esamą situaciją, atpažinti priežastis, tariantis su pagalbos ugdymui specialistais numatyti reikiamus apsaugos veiksmus ir prevenciškai išvengti naujų galimų mokymosi rizikų.

Siekiant įveikti mokymosi iššūkius svarbu sukurti mokymosi pagalbos sistemą, kuri būtų visapusiška, daugialypė ir darni. Mokymosi pagalbos sistema turi pašalinti mokymo(si) kliūtis ir užtikrinti, kad mokiniai įsitrauktų į mokymąsi klasėje. Tokioje sistemoje ypatingas dėmesys turi būti skiriamas vidinės motyvacijos mokyti skatinimui ir palaikymui.

Be dalyko mokytojų, mokykla paskiria konkretų asmenį, kuris koordinuotų mokymosi pagalbos teikimą. Tai gali būti kuruojantis klasės mokytojas, kuris atsakingas už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą ir mokymosi pagalbos teikimo organizavimą.

Mokymosi ir mokymo kliūčių šalinimas. *Mokymosi kliūtys* apima išorinius (aplinkos) ir vidinius (asmeninius) veiksmus, kurie lemia vaikų gebėjimui siekti rezultatų ir savo asmeninės pažangos. Siektina, kad mokiniai patektų į VSC nebeatirtų nuolatinės mokymosi nesėkmės, sulauktų kvalifikuotos mokymosi pagalbos.

Pirmieji žingsniai kuriant Mokymo/si planą ir jį įgyvendinant turi būti nukreipti į mokymosi riziką keliančių sąlygų, kurios gali būti kliūtis socialinei integracijai ir mokymuisi išsiaiškinimą.

Mokymosi parama – tai išteklių, strategijos ir praktika, teikianti fizinę, socialinę, emocinę ir intelektualinę pagalbą, skirtą sudaryti galimybes mokiniui sėkmingai mokyti mokykloje. Mokymas

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

ir visos pastangos, skatinančios teigiamą vaikų socializaciją, turi būti papildytos tiesioginiais veiksmais mokymosi kliūtims pašalinti arba bent jau sumažinti jų poveikį.

Siūloma laikytis susidaryto individualios mokymosi pagalbos mokiniui teikimo algoritmą (žr. 8 pav.). Pagal turimus resursus ir galimybes jį sudaro konkreti ugdymo institucija. Pateiktas algoritmas yra tipinis ir rekomendacinio pobūdžio.

8 pav. Mokymosi pagalbos teikimo algoritmas

Atkreiptinas dėmesys, kad teikiant mokymosi pagalbą svarbu įveikinti patį besimokantįjį kaip galintį padėti pačiam sau.

Taip pat rekomenduojama numatyti labai konkrečius pagalbos teikimo algoritmus esant konkrečiai elgesio, trukdančio siekti užsibrėžtų mokymosi tikslų raiškai pamokų metu ar po jų, nesant mokymosi pažangai ir pan.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Pagalbos algoritmų pavyzdžiai:

Pagalba mokiniui, neatlikus 1-2 kartus suplanuotų užduočių

individualus dalyko mokytojo/ atvejo vadybininko, švietimo pagalbos specialistų (pagal poreikį) pokalbis su mokiniu (išsiaiškinami sunkumai ir juos lėmusios priežastys, teikia rekomendacijas jiems įveikti);

mokinys pildo refleksyvų dienoraštį (past. jis turi būti iš anksto parengtas ir suderintas);

dalyko mokytojas konsultuoja dėl užduočių atlikimo;

Pagalba mokiniui, sistemiškai neatliekančiam suplanuotų užduočių

dalyko mokytojų/ atvejo vadybininko, švietimo pagalbos specialistų tarpusavio pokalbis dėl galimos intervencijos;

sisteminiai atvejo vadybininko pokalbiai su mokiniu (jei reikia – kasdieniai) išsiaiškinant sunkumus, analizuojant priežastis, daromus mokinio veiksmus sunkumams įveikti, siūlant galimus pagalbos būdus ir pan.);

nuolatinės dalyko mokytojo (ar kito darbuotojo) konsultacijos ir kontrolė rengiant konkrečias užduotis;

administracijos pokalbis su mokiniu ir mokytoju (kokios pagalbos reikia abejoms pusėms, kaip keisti veikimo strategijas ir pan.)

Tokiu pat principu numatoma pagalba mokiniui nesant pasiekimų progreso (konkretaus dalyko arba bendras pasiekimų kontekstas) ar esant kitokioms elgesio ir pasiekimų pažangos problemoms, į pagalbą teikimą įtraukiami papildomų modulių ar programų lankymas. Svarbu, kad būtų išgirstas ir kiekvienas vaikas, ir ugdymo specialistas, nes pagalbos neretai reikia ne tik besimokančiajam.

Taip pat tikslinga numatyti pagal pareigybes pagalbą mokiniui teikiančių dalyvių veiksmus: pirmiausia ką daro pats mokinys, o po to kiti - mokytojas, atvejo vadybininkas, švietimo pagalbos specialistai, administracija ir pan. Tikslinga susidaryti pasitarimų dėl pagalbos teikimo sistemą, laikytis susitaro periodiškumo, pagal poreikius įtraukti papildomus susitikimus.

Mokinių įtraukimas į mokymą/si. *Elgesio kontrolės mažinimas palaipsniui didinant vidinę motyvaciją.* Mokinių mokymasis priklauso nuo mokinio, mokytojo ir mokymosi aplinkos dermės ir sąveikos. Mokytojo pasirengimo susitikti su VSC mokiniams viena svarbiausių dalių yra strategijų, skirtų akademiniam, socialiniam, kognityviniam ir afektiniam įsitraukimui planavimas (Finn, Zimmer, 2012). Daugeliu atvejų mokytojai, kai susiduria su atsiribojusiu ir netinkamai besielgiančiu mokiniu didžiausią dėmesį skiria socialinės kontrolės metodų įgyvendinimui, dažniausiai strategijos taikomos kaip socialinės kontrolės forma, kuria tiesiogiai siekiama sustabdyti ardomąjį elgesį, tačiau

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

pastaroji strategija skatina išorinę motyvaciją. Paveiksnės tos strategijos, kurios palaiko vidinę motyvaciją ir apsisprendimą veikti taip, kaip iš jo tikimasi. Siekiant kuo mažiau pasikliauti bausme, svarbu propaguoti socialinių įgūdžių, asmenybės charakterio savybių ugdymą, laikytis pozityvaus elgesio palaikymo iniciatyvų. Įvertinus situaciją mokytojas priima sprendimus dėl mokymosi pagalbos tinkamiausios formos: konsultavimas, palydėjimas, palaikymas, paskatinimas ir t.t.

Mokymosi pagalbos teikimo veiksmingumas turi būti analizuojamas ir kompleksiskai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

Galima susidaryti savaitės pokalbių planą, kurį vykdo atvejo vadybininkas (auklėtojas), numatant kiekvienai savaitės dienai atskirą temą. Svarbu, kad pokalbio pagrindinis veikėjas būtų pats mokinys, jis būtų paremtas konkrečiai mokinio veiksmai, nukreiptas į pozityvą.

Pavyzdžiui, pateikiamas pokalbio apie mokymosi sunkumus ir jų įveiką modelis.

Pirmadienis			
Diskusijos tema: kodėl svarbu išsikelti sau tikslus			
Užduotis mokiniui: užsirašykite, ką ateinančią savaitę ketinate pasiekti. Dėmesį skirkite toms temoms, kur daugiausiai patyrėte sunkumų.			
			
			
			
Antradienis			
Diskusijos tema: kas yra sėkmė ir kaip laikui bėgant tapti sėkmingesniu			
Užduotis mokiniui: kiekvienoje eilutėje parašyk po tris žodžius, kad apibūdintumėte kiekvieną pateiktą sritį. Apibūdinimui parinkti žodžiai negali kartotis.			
Apibūdinama sritis	1 žodis	2 žodis	3 žodis
Mano požiūris į mokymąsi pastaruoju metu			
Aš pamokoje jaučiuosi...			
Mano elgesys pamokoje paskutinėmis dienomis yra...			
Žodžiai, apibūdinantys mano stipriąsias puses			
Žodžiai apibūdinantys mano silpnybes			
Mano būseną dabar (šiuo metu)			

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

<p>Trečiadienis Diskusijos tema: kaip pasirinktas gyvenimo būdas (elgesys) gali daryti įtaką mano mokymuisi Užduotis mokiniui: nupieškite paveikslėlį, eskizą, simbolį ar piktogramą, kad atspindėtumėte kiekvieną mintį, klausimą... (galima pasiūlyti kurti komiksą)</p>	
<p><i>Kaip man (ir mokytojui) sekasi šią savaitę?</i></p>	
<p><i>Kol kas didžiausia šios savaitės mano sėkmė</i></p>	
<p><i>Viena kliūtis, su kuria susidūriau</i></p>	
<p><i>Vieną dalyką darysiu kitaip</i></p>	
<p>Ketvirtadienis Diskusijos tema: kliūtis yra katastrofa ar galimybė? Užduotis mokiniui: parašykite pastraipą apie kliūtis, su kuriomis pastaruoju metu susiduriate mokykloje, ir apie tai, kaip jas bandėte įveikti, ko pasimokėte, kur sustiprėjote</p>	
<div style="border: 1px solid black; height: 60px;"></div>	
<p>Penktadienis Diskusijos tema: kaip neigiami įsitikinimai apie save gali sumažinti mokymosi galia? Užduotis mokiniui: nustatykite tris mokymosi kliūtis, kurias patyrėte šią savaitę ir sukurkite planą, kaip jas įveikti.</p>	
1 kliūtis.	Mano planas jai įveikti:
2 kliūtis.	Mano planas jai įveikti:
3 kliūtis.	Mano planas jai įveikti:

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

5.2. SPECIALIZUOTA PAGALBA

VSC, siekiant vaiko elgesio, vertybių pokyčių, turi būti vykdomos specializuotos programos. Laikomasi prielaidos, kad VSC specialistai turėtų kuo daugiau instrumentų dėl galimybės atliepti kiekvieno vaiko poreikius pagal individualią jo situaciją.

Rekomenduojama, kad VSC specialistai būtų parengti taikyti įvairias programas bei intervencijas, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad VSC specialistų ruošimas priklauso nuo kitų specializuotų institucijų, orientuotų į kvalifikacijos kėlimą, veiklos. Šiuo atveju, esant poreikiui, atsirandant naujiems ar keičiantis dirbusiems kadrams, ir tokiu būdu netenkant specialiai paruoštų dirbti su tam tikromis programomis darbuotojų, VSC administracijai rekomenduojama kreiptis su aiškiais suformuluotais prašymais į mokymų centrus dėl naujų mokymų organizavimo ir darbuotojų rengimo dirbti su akredituotais instrumentais.

Rekomenduojamos VSC specializuotos programos

PROGRAMA

TRUMPAS APIBŪDINIMAS

EQUIP

Nepilnamečių mokymas mąstyti ir elgtis atsakingai taikant savitarpio pagalbos metodą (G.B.Potter, J.C.Gibbs, A.P.Goldstein)

Tai kognityvinė – elgesio korekcijos daugiakomponentė programa. Tai terapijos programa asocialaus elgesio problemų turintiems paaugliams, kurios metu jie tampa labiau motyvuoti ir pasirengę padėti vienas kitam. Programos tikslas – mokyti paauglius mąstyti ir elgtis atsakingai taikant savitarpio pagalbos metodą, motyvuoti ir įgalinti juos teikti pagalbą vienas kitam. „EQUIP“ programa suteikia galimybę atpažinti mąstymo ir elgesio problemas bei jas spręsti taikant savitarpio pagalbos metodą.

ANKSTYVOJI INTERVENCIJA

Programa apibrėžiama kaip socialinių pedagoginių bei psichologinių pagalbos priemonių taikymas vaikams, po to, kai yra nustatoma ar sužinoma, jog jie vartoja psichoaktyvias medžiagas, siekiant paskatinti jų nevartoti. Programa yra pagalbos priemonė, skirta eksperimentuojantiems ar nereguliariai vartojantiems psichoaktyvias medžiagas (išskyrus tabaką) jaunuoliams. Programos tikslas – motyvuoti jauną žmogų keisti savo elgesį, paskatinti suabejoti jau turimomis žiniomis, susijusiomis su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu, žala bei pasekmėmis.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Jaunuoliams yra suteikiama galimybė būti išklausytiems, suprastiems, diskutuoti bendraamžių rate, suaugusiajam moderuojant šią veiklą

ELGESYS-POKALBIS-PASIKEITIMAS

Trumpalaikė intervencinė programa, kurią sudaro 5 daliniai struktūruoti individualūs motyvuojantys pokalbiai bei paruošiamasis susitikimas. EPP yra vedama motyvuojančio interviu metodu. Motyvuojančio interviu tikslas – padidinti asmens vidinę motyvaciją keisti savo elgesį. Labai svarbu, kad pasikeitimai kiltų iš vidaus, t.y. pats asmuo suprastų būtinybę keisti savo elgesį, o ne sutiktų keistis priverstas aplinkinių. Be to, labai svarbu, kad argumentus, kodėl reikia keisti savo elgesį, atrastų pats asmuo.

VEIK

Vaiko emocijų raiškos kontrolės ugdymo programa. Tai prevencinė programa ugdanti ugdymo įstaigos bendruomenės bendravimo kultūrą ir vaikų emocišes, socialines kompetencijas. Vaikai ir jaunuoliai mokosi atpažinti jausmus, juos valdyti, tinkamai reikšti pyktį bei priimti brandesnius sprendimus. Pagrindinis šios programos tikslas yra siekti, kad ugdomi vaikų įgūdžiai ir elgesys taptų visos mokyklos palaikoma norma.

STEP

Tai yra tėvų švietimo bei bendradarbiavimo su jais dalis. Programos įgyvendinimas užtikrintų specialistų kompetencijas, kad jie galėtų šviesti įstatyminius atstovus. STEP – tai įvairaus amžiaus vaikų tėvams skirta programa, kuria siekiama ugdyti ir tobulinti vaiko auklėjimo įgūdžius. STEP programa siūlo efektyvią, nesunkiai įgyvendinamą vaiko auklėjimo filosofiją. Įgyvendinama tėvų grupių formatu, STEP programa draugėn suburia panašių rūpesčių turinčius tėvus: suteikia galimybę pasidalinti su vaiko auklėjimu susijusiais sunkumais, drauge ieškoti sprendimo alternatyvų ir mokytis pozityvių bendravimo su vaiku būdų, stiprinančių vaiko atsakomybę ir bendradarbiavimą.

Terapijos bendradarbiaujant su išorės partneriais
kaniterapija ir pan.

Dailės terapija, muzikos terapija, hipoterapija,

Gyvūnų asistuojamoji terapija (angl. Animal assisted therapy) pasaulyje gana paplitusi, tai alternatyvus arba pagalbinis sveikatinimo, rehabilitacijos būdas, kai, norint pasiekti geresnės fizinės,

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

emocinės sveikatos, pagerinti pažintinius bei socialinius įgūdžius. Esant poreikiui, rekomenduojama VSC ieškoti socialinių partnerių šiai terapijai įgyvendinti, sudarant bendradarbiavimo sutartis.

Meno terapijai įgyvendinti rekomenduojama ieškoti socialinių partnerių, sudarant bendradarbiavimo sutartis.

START:AV

Tai instrumentas, konkretus metodas, kurį naudojant nustato paauglio individualūs poreikiai, stiprybės ir silpnybės, pakartotino rizikingo elgesio tikimybė, atsakas į intervencijas.

Multidimensinė šeimos terapija

Visapusiška, į šeimą orientuota elgesio keitimo programa vaikams ir jauniems žmonėms, kurių elgesys ryškiai besiskiria nuo įprastų amžiaus, kultūros ir etinių normų, nepasiduoda poveikiui taikomam bendrojo ugdymo aplinkoje, yra socialiai nepriimtinas, delinkventinis, agresyvus, provokuojantis, susijęs su staigiais emocijų pokyčiais, menku savęs vertinimu. MDFT programa svarbi ir tuo, kad yra dirbama ne tik su pačiu vaiku ar jaunuoliu, bet ir su jo artimąja aplinka, kuri turi reikšmingą poveikį vaiko elgesiui. MDFT terapija siekiama padėti vaikams ir jaunuoliams visiškai pakeisti ar bent sumažinti probleminį elgesį, spręsti susijusias šeimos ir kitas delinkventinį elgesį skatinančias problemas, pagerinti jauno žmogaus gyvenimą šeimoje, mokykloje ar darbe bei kaimynystėje ir skatinti vaiko ar jaunuolio amžiui tinkančius laisvalaikio leidimo užsiėmimus bei sveikus santykius su bendraamžiais.

Programa „Vesk vaiką sėkmės link“

13 susitikimų ciklas, kurio metu tėvams teikiama individuali arba grupinė pagalba, padedanti pažinti savo emocijas ir jausmus, įgyti naujų įžvalgų dėl sunkumų, su kuriais susiduriama kasdien. Susitikimų metu siekiama padėti tėvams suprasti savo vaikus, ypač tuos, kuriems yra nustatyti mokymosi, aktyvumo, dėmesio ir kiti sutrikimai. Juose tėvai yra įgalinami išsiugdyti gebėjimus ir pasitikėjimą savimi, leidžiančius pradėti naudotis naujomis strategijomis, padedančiomis plėtoti savo vaiko kasdienio mokymosi galimybes. Metodo tikslas – suteikti tėvams individualią pagalbą, atsižvelgiant į konkrečius jų poreikius, siekiant paskatinti pokytį jų gyvenime. Dirbant su tėvais tobulinami jų įgūdžiai ir gebėjimai, performuojami jų elgesio modeliai bei pagerinami santykiai įvairiose gyvenimo srityse.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Kūrybinės partnerystės

Orientuojamasi į ugdymo turinio praplėtimą kūrybinėmis praktikomis – metodikomis, taip pat apima neformalųjį ugdymą, laisvalaikį, kur būtų generuojama kūrybinė veikla ir kūrybiško mąstymo įpročių ugdymas.

MAPA Galimos ir potencialios agresijos valdymo programa, kurios paskirtis – atpažinti verbalinius ir neverbalinius konflikto eskalacijos požymius, gebėti valdyti kritines situacijas, išsaugoti saugią aplinką kitiems asmenims, gebėti atkurti ryšį pokriziniu laikotarpiu.

Kitos programos Akredituotos ar akreditacijos procese esančios programos, ugdančios emocines, kognityvines ir socialines kompetencijas.

5.3. KASDIENINĖS MOKINIŲ RESOCIALIZACIJOS PRIELAIIDOS

Įgyvendinant mokinio VPP/APP, VSC arčiausiai vaiko esantis ir kasdieninėse veiklose lydintis – grupės auklėtojas. Pagrindinės grupės auklėtojo veiklos: planuoja ir dirba auklėjamąjį darbą su grupe, ugdo kasdienes socialinius bei gyvenimiškuosius įgūdžius, veda auklėjamuosius užsiėmimus, organizuoja mokiniams aktualius renginius, lydi kitose situacijose. Rekomenduojama, kad grupės auklėtojas turėtų aukštąjį pedagoginį išsilavinimą arba aukštąjį išsilavinimą (nepedagoginį), papildomai išklauses pedagoginių - psichologinių žinių kursą.

Esminė grupės auklėtojo veiklos funkcija – tai darbas su grupe, komandinių procesų reguliavimas. Planuojant veiklą, auklėtojas rengia metinį veiklos planą (rekomenduojama forma Nr. 19). Tikslinga, kad auklėtojas planuodamas veiklą aptartų ją su grupės mokiniais siekiant išlaikyti veiklos nuoseklumą, susitarimų laikymąsi, deleguojant mokiniams užduotis, skatinant ir ugdant planavimo, įgyvendinimo, refleksijos įgūdžius juos fiksuojant pateiktuoje formoje (rekomenduojama forma Nr. 20). Grupės auklėtojas, kaip nuosekliai dirbantis su paskirta grupe ir pažįstantis grupės mokinius, jų tarpusavio ryšius, yra viena svarbiausių VPP/APP vykdymo figūra, nes jo veikla vyksta ne tik su grupe, bet ir kuriant individualų kontaktą su kiekvienu mokiniu, įstatyminiiais atstovais, analizuojant pirminius kylančius sunkumus ir informaciją perduodant kitiems VSC specialistams.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 19

GRUPĖS AUKLĖTOJO VEIKLOS METINIS PLANAS

Tikslai

1. Ugdyti atsakingą, pozityvaus elgesio asmenybę.
2. Ugdyti vaikų pozityvias vertybes.
3. Mokyti mokinius siekti užsibrėžtų tikslų.
4. Ugdyti mokinių socialinius ir gyvenimo įgūdžius
5. Ugdyti mokinių gebėjimą integruotis į visuomenę, rasti savo vietą joje.
6. Ugdyti mokinių pilietiškumą.
7. Užtikrinti mokinių saugų ugdymąsi Centre.

Darbo metodai:

1. Auklėjamieji užsiėmimai (teminiai pokalbiai, situacijų analizė).
2. Individualūs pokalbiai su vaikais.
3. Išvykos, ekskursijos.
4. Renginiai (vakaronės ir pan.)
5. Pokalbiai aktualiomis temomis.
6. Individualaus VPP/APP plano pildymas, tikslų kėlimas.
7. Anketavimas, gautų duomenų analizė.
8. Diskusijos.

1. Auklėjamoji ir pažintinė veikla

Planuojama veikla	Tikslai ir uždaviniai	Laikas	Siektinas rezultatas

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

2. Individualus darbas su vaiku pagal vidutinės priežiūros priemonių planą.

Planuojama veikla	Tikslai ir uždaviniai	Laikas	Siektinas rezultatas
<i>PVZ.: Tikslų išsikėlimas</i>	<i>Motyvuoti vaiką suprasti pagrindines elgesio problemas, paaiškinti galimo elgesio modelį ir įgyvendinti tai praktikoje</i>	<i>Kartą per savaitę</i>	<i>Padėti keisti problemines sritis</i>
<i>Individualūs pokalbiai</i>	<i>Pravesti tikslinius pokalbius vaiko rūpinamais klausimais, ir juos spręsti.</i>	<i>Pagal poreikį</i>	<i>Atsakyti į svarbius klausimus vaikui, kurie padės vaikui keisti požiūrį bei elgesį.</i>
<i>Elgesio įvertinimas</i>	<i>Įvertinti kuruojamo vaiko elgesio pokyčius</i>	<i>Kartą per savaitę</i>	<i>Stebėti vaiko elgesio pokyčius ir pristatyti per VGK posėdį.</i>
<i>Pusmečio charakteristikos rašymas</i>	<i>Informuoti savivaldybės administracijos direktorių, vaikų teises bei įstatyminius atstovus apie vaiko VPP vykdymą įpusėjus terminui.</i>		<i>Parašytos ir išsiųstos charakteristikos.</i>
<i>Rekomendacijų socialinei integracijai teikimas</i>	<i>Vaiko pasiruošimas gyvenimui išėjus iš Centro</i>	<i>1 kartą</i>	<i>Suformuluotos rekomendacijos</i>

3. Socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymas

Planuojama veikla	Tikslai ir uždaviniai	Laikas	Siektinas rezultatas
<i>PVZ.: Socialinių įgūdžių programos vedimas</i>	<i>Parinkti socialinius įgūdžius individualiai kiekvienam vaikui pagal poreikį ir pristatyti tinkamo elgesio žingsnius.</i>	<i>5 kartai per savaitę</i>	<i>Suteikti žinių kaip socialiai bei priimtinau elgtis. Pravesti socialinių įgūdžių užsiėmimai.</i>

4. Kita:

Planuojama veikla	Tikslai ir uždaviniai	Laikas	Siektinas rezultatas

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 20

AUKLĖTOJO DARBO MĖNESIO VEIKLOS PLANAS

.....

(DATA)

VEIKLOS KOMPONENTAI	VEIKLOS (UGDYMO) TURINYS (ką planuojate atlikti, kokius metodus, priemones naudosite)	LAIKAS
INDIVIDUALUS UGDOMASIS DARBAS	
UGDOMASIS DARBAS SU GRUPE	
DARBAS SU KITAIS UGDYTOJAIŠ, SOC. APLINKA, ŠEIMA	

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

	<p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>UGDYTINIŲ LAISVALAIKIO ORGANIZAVI- MAS</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>KITOS MĖNESIO AKTUALIJOS (buities darbai,.....)</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

AUKLĖTOJAS:.....

(vardas, pavardė, parašas)

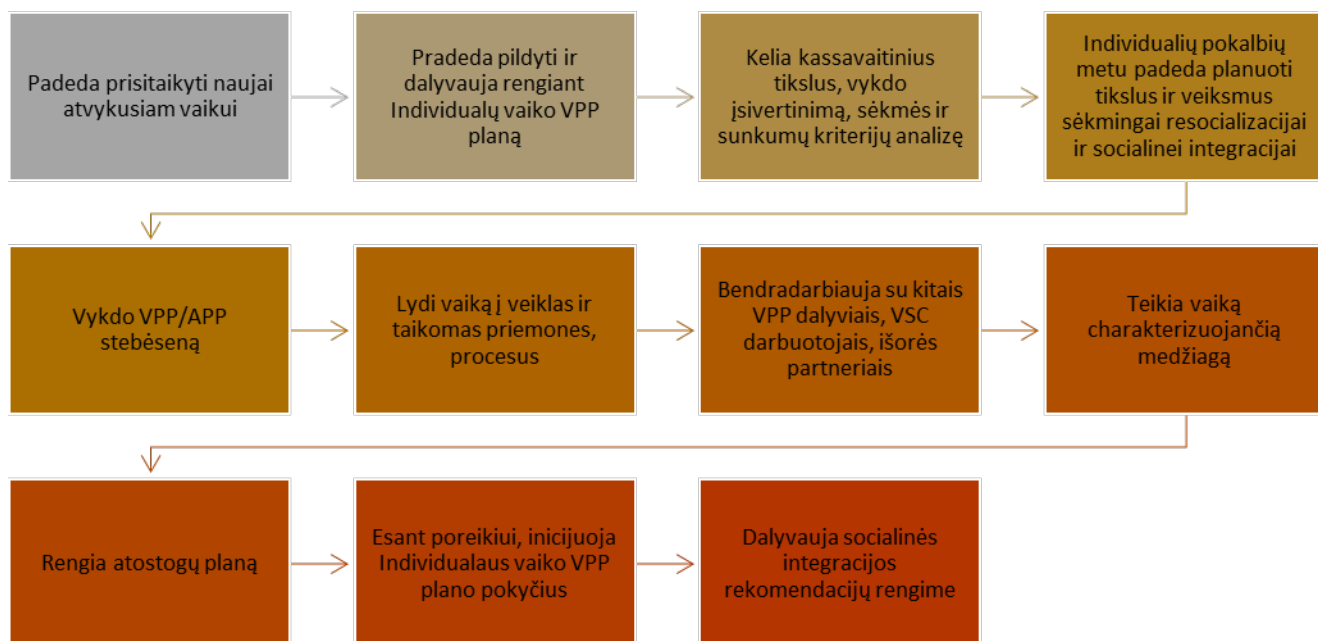

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Dėka betarpiškos prieigos prie mokinių, auklėtojas įgyja papildomą reikšmingą funkciją – tampa kuruojančiu auklėtoju/atvejo vadybininku. Auklėtoju/atvejo vadybininkui yra skiriami 1-3 mokiniai, su kuriais auklėtojas/ atvejo vadybininkas dirba individualiai ir gilina si į jų asmenines situacijas, vykstančius procesus (žr. 9 pav.).

Pastaba. Rekomenduojama, kad kuruojančiu auklėtoju/atvejo vadybininku būtų paskirtas tas pedagogas, su kuriuo mokinys turi išimtinai artimiausią emocinį ryšį, ko pasekoje poveikis vaiko asmenybiniams pokyčiams būtų reikšmingiausias. Kuruojančio auklėtojo/atvejo vadybininko funkcija yra atskirta nuo darbo su grupe. Išimtiniais atvejais vaiko atvejo vadybininku gali būti ne tik auklėtojas, bet ir kitas VSC pedagogas, su kuriuo konkretus mokinys turi gerą emocinį kontaktą.

Rekomenduojama, kad auklėtojai/ atvejo vadybininkai būtų išklausę pirminius atvejo vadybos mokymus.

9 pav. Prielaidos kasdienei mokinių resocializacijai

Kuruojantis auklėtojas/atvejo vadybininkas individualiai ir nuosekliai dirba su priskirtu mokiniu, pildo Individualų planą, atstovauja vaiką, padeda jam planuoti socialinės integracijos siekius ir atlieka kitas 9 pav. nurodytas funkcijas, teikia reikšmingą vaiko elgesio ir emocijų pokyčio informaciją VSC Vaiko gerovės komisijai kartą per mėnesį (rekomenduojama forma Nr. 21).

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 21

VAIKO POKYČIŲ VERTINIMO LENTELĖ

Vaiko vardas, pavardė _____

Data	Vertinimo kriterijai	Aprašymas
	Bendravimas su VSC bendruomenės nariais	
	Bendravimas su bendraamžiais, gebėjimas veikti komandoje	
	Emocijų valdymas, adaptyvus elgesys, agresyvus elgesys, susitarimų laikymasis, atsakomybės suvokimas	
	Bendravimas su įstatymineis atstovais	
	Paskirtų darbų vykdymas, higiena, kambario priežiūra	

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

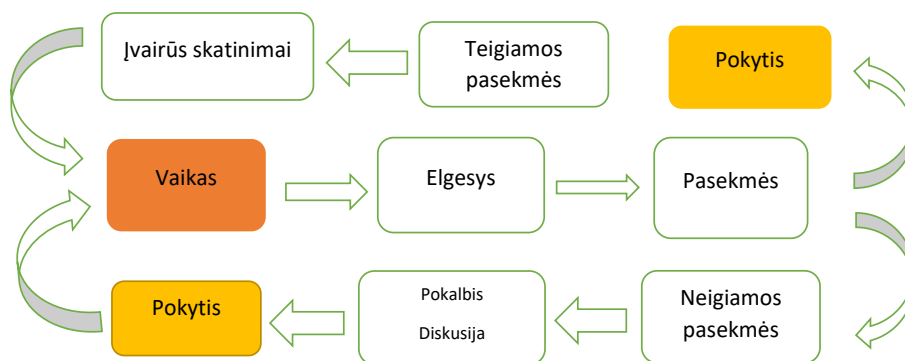
	Vaiko ateities lūkesčiai (gebėjimas kelti tikslus, jų siekti, bendra orientacija į ateitį)	
	Papildoma informacija (teismo įpareigojimai, skatinimas, laimėjimai, nuobaudos, medikamentų vartojimas, kita)	
<p>Vaiko elgesio ir emocijų pokytį vertina kuruojantis auklėtojas/atvejo vadybininkas. Šioje lentelėje auklėtojas aprašomuoju būdu apibendrina vaiko mėnesio elgesį pagal pateiktus kriterijus. Vertinama kiekvieną mėnesį, forma segama į bylą.</p>		

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

6. POZITYVAUS ELGESIO PUOSELĖJIMAS IR SKATINIMAS

Pozityvaus elgesio skatinimo teorija remiasi principu – išryškinti teigiamą, gerą elgesį, vaiko sėkmę, nestiprinant netinkamo elgesio, nesėkmės. Emocijų ir elgesio sunkumų turinčių vaikų ugdymo procesas grindžiamas pozityvaus elgesio puoselėjimu skatinant ir stiprinant pozityvų elgesį, emocijas, akcentuojant teigiamus pokyčius, sudarant kryptingas situacijas bei veiklas, siekiant teigiamų vaiko elgesio pokyčių ir stiprinant vaiko motyvaciją elgtis pozityviai.

VSC nusistato individualią vaiko pozityvaus elgesio, skatinimo ir vertinimo tvarką (toliau – Tvarka), aiškiai apibrėžia vaiko pozityvaus elgesio skatinimo bei nepriimtino elgesio stebėjimo sistemą. Nustato tvarkos tikslą, nusimato užduotis, nusimato pagrindinius elgesio vertinimo principus, numato centro darbuotojų veiksmus, aiškiai apibrėžia skatinimo ir neigiamo įrašo pasekmes. Vaiko elgesį vertina įrašais. VSC sudaro sąlygas visiems Centro darbuotojams nuolatos vieningai ir nuosekliai vertinti vaiko elgesį, siekiant teigiamų vaiko elgesio pokyčių ir stiprinti vaiko motyvaciją elgtis pozityviai (10 pav.).

10 pav. Pozityvaus elgesio veikimas.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 22

POZITYVAUS ELGESIO PALAIKYMO IR SKATINIMO SISTEMA

Emocijų ir elgesio sunkumų turinčių vaikų ugdymo procesas grindžiamas pozityvaus elgesio puoselėjimu skatinant ir stiprinant pozityvų elgesį, emocijas, akcentuojant teigiamus pokyčius, sudarant kryptingas situacijas bei veiklas, mokant ir skatinant vaiką savistabos, savivaldos ir savianalizės.

Pozityvaus elgesio skatinimo teorija remiasi principu – išryškinti teigiamą, gerą elgesį, sėkmę, nepastiprinant netinkamo elgesio, nesėkmės. Suaugęs pats turi demonstruoti tokį elgesį, kokio tikisi iš vaiko.

Kognityvinis biheavioristinis požiūris į elgesio modeliavimą pagrįstas sąveikų konstravimu, elgesio reguliavimu, valdymu, siejamas su savęs suvokimu, pažinimu, mąstymu, savo jausmų ir emocijų reguliavimu, savęs valdymu, savikontrolės strategijomis.

Vaikų elgesys VSC yra apibrėžiamas vaikų pozityvaus elgesio sąvade (taisyklėse). Įsisenėjusiems vaiko elgesio sunkumams spręsti kaip paskatinimus, motyvuojant pozityvų elgesį, siūloma naudoti individualią pozityvaus elgesio, skatinimo ir vertinimo tvarką, kuri aiškiai apibrėžia vaiko pozityvaus elgesio skatinimo ir nepriimtino elgesio stebėseną (rekomenduojama forma Nr. 2). Stebėjimo sistemoje vaiko elgesys vertinamas teigiamais/neigiamais įrašais. Sistemos tikslas - sudaryti sąlygas visiems Centro darbuotojams nuolatos vieningai ir nuosekliai vertinti vaiko elgesį, siekiant pozityvaus vaiko elgesio pokyčių ir stiprinti vaiko motyvaciją elgtis pozityviai. Remiantis vieninga vertinimo sistema centre gyvenančio vaiko elgesys yra nuolat stebimas ir fiksuojamas, vaiko elgesį stebi, vertina visi centre dirbantys darbuotojai. Centro darbuotojai vertindami vaiko elgesį vadovaujasi šiais principais:

- resocializacijos procesas pagrįstas individualizavimu, orientuotu į vaiką, atsižvelgiant į jo poreikius;
- tarpusavio santykiai grindžiami tolerancija, bendradarbiavimu;
- suaugusiojo elgesio tinkamas pavyzdys tikintis veiksmingo vaiko pasikeitimo (Ališauskas, 2007);
- vaiko individualumo priėmimas;
- galiojančios taisyklės ir sutarimai yra vienodai bendri visiems.

Centre dirbantys personalas privalo laikytis bendravimo su vaiku taisyklių:

- paprašyti, o ne įsakinėti;
- drausminama pozityviais žodžiais („bėk lėčiau, elkis tyliai, prašau paduoti man ir t.t.“);

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- nepamokslauti;
- aiškinti ir aptarti situacijas, pasekmes;
- vartoti bendradarbiauti kviečiančias veiksmažodžio daugiskaitos pirmojo asmens liepiamosios nuosakos formas „Eikime...“, „Pradėkime...“ ir pan.;
- nustatyti aiškias taisykles bei ribas visai grupei ir tvirtai jų laikytis;
- perspėti, kai vaikas ima nederamai elgtis, nes tai geriausias būdas išmokyti savikontrolės;
- visada pastebėti mokinio pastangas, pozityvų elgesį ir jį skatinti.

Taikomos vaiko įsivertinimo schemas/dienoraščiai. Esant netinkamo elgesio apraiškoms, informacija yra perduodama pagalbos mokiniui specialistams, aktyvinama pagalba vaikui, orientuojamasi į netinkamo elgesio priežasčių išsiaiškinimą, elgesio modeliavimą.

Centro darbuotojo veiksmai dirbant su vaiku netinkamo elgesio priežasčių atveju:

Kuruojantis auklėtojas/ atvejo vadybininkas:

- išskirdamas pagrindines elgesio problemas fiksuotas vaiko vertinimo lentelėje, kuruojantis auklėtojas/atvejo vadybininkas, su ugdytiniu aptaria elgesio priežastis, išsiaiškina tinkamo elgesio modelį, bei siekia elgesio pokyčių išsikeldami savaitės tikslus.
- kartą per mėnesį kartu su ugdytiniu analizuoja ir apibendrina vaiko netinkamą elgesį.

Auklėtojas:

- išskirdamas pagrindines elgesio problemas užfiksuotas vaiko vertinimo lentelėje, auklėtojas su ugdytiniu aptaria elgesio priežastis, išsiaiškina tinkamo elgesio modelį, bei siekia elgesio pokyčių kasdieninėje veikloje, taikydamas pozityvų elgesį dienos struktūroje. Rekomenduojama, kad auklėtojas su savo grupe aptartų dienos ir savaitės elgesio rezultatus.

Socialinis pedagogas:

- aptaria su ugdytiniu individualiai elgesio pokyčius, siekiant teigiamo individualaus elgesio pokyčio. Atpažįsta ir siekia keisti socialinių įgūdžių proceso įgyvendinimą, taikymą bendruomenėje. Stebi vaiko pozityvaus elgesio pokyčius, poreikiui esant inicijuoja vaiko gerovės komisijos posėdį.

Psichologas:

- išskirdamas pagrindines destruktivaus elgesio problemas užfiksuotas vaiko vertinimo lentelėje, atpažįsta ir siekia keisti delinkventines nuostatas. Stebi vaiko pozityvaus elgesio pokyčius ir juos fiksuoja aprašydamas, poreikiui esant inicijuoja vaiko gerovės komisijos posėdį.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Vaiko gerovės komisija:

- kartą per savaitę Vaiko Gerovės komisija posėdžio metu išanalizuoja vaiko elgesio įrašus ir aptaria su ugdytiniu;
- priimami sprendimai šiurkščiai pažeidusiems Centro taisykles, vaiko gerovės komisijos sprendimu, ir direktoriaus įsakymu ugdytiniams gali būti skiriamas įspėjimas, papeikimas ar griežtas papeikimas. VGK posėdžio metu išnagrinėjamas iš atsakingo asmens gautas tarnybinis pranešimas, vaiko paaiškinimas, ugdytinis išklausomas ir balsų dauguma priimamas sprendimas. Vaikui skyrus įspėjimą, papeikimą ar griežtą papeikimą centras nustato/numato/apibrėžia tvarkoje galimas pasekmes (pvz. laisvalaikio veiklos apribojimas, vidutinės priežiūros priemonės termino trukmės pokyčiai, projektinės veiklos ir t.t.). Esminė sąlyga – paties vaiko dalyvavimas procese. Esant netoleruotino vaiko elgesio situacijai yra skiriamas apribojimas – natūraliai kylanti pasekmė.

Siekiant keisti vaiko ydingą elgesį Centro bendruomenė padeda formuoti pozityvaus elgesio modelį. Gavus neigiamą įrašą ugdytinis atlieka paskirtas užduotis, susitarimus ar įsipareigojimus, pas tą patį Centro darbuotoją, kuris tai pastebėjo ir įrašė. Centras susitaria po kiek laiko gali pradėti taisyti vaikas neigiamą įrašą.

Centro bendruomenė priima sprendimą kas gali skirti papildomus darbus gavus neigiamą įrašą pvz. Centro direktorius; direktoriaus pavaduotoja ugdymui; skyriaus vedėjas; vaiko gerovės komisija ir kt.;

Centro bendruomenė priima sprendimą kas atlieka paskirtų darbų vykdymo priežiūrą (pvz. direktoriaus pavaduotoja ugdymui; skyriaus vedėjas; direktoriaus paskirtas asmuo ir kt.);

Pozityvaus elgesio skatinimo atveju centras aiškiai numato skatinimus. Skatinimai gali būti trumpalaikiai („čia ir dabar“) arba ilgalaikiai (pvz. papildomos patrauklios laisvalaikio veiklos; pramogos; padėka įstaigos raštu; kiti apdovanojimo būdai, kurių idėjas generuoja patys mokiniai, skatinimo atveju siūlymus teikia visa centro bendruomenė ir t.t).

Su parengta tvarka visi darbuotojai ir vaikai yra supažindinami pasirašytinai. Vaikai, gyvenantys VSC, priėmę sprendimą ir jį pateikę Mokinių tarybai, gali viešu siūlymu taisykles keisti, papildyti, koreguoti tvarką. Pakeista tvarka tvirtinama Centro direktoriaus įsakymu suderinus su Centro taryba. Individuali vaiko pozityvaus elgesio, skatinimo ir vertinimo tvarka yra bendra visiems centre gyvenantiems vaikams.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Rekomenduojama forma Nr. 23

Vaiko vardas, pavardė _____ Data: _____

VAIKO ELGESIO VERTINIMO LENTELĖ

Teigiamas įrašas					Neigiamas įrašas				
DATA	Vertinamas elgesys	Vertinimas	Vardas, pavardė	Parašas	Data	Vertinamas elgesys	Vardas, pavardė	Parašas	Pastabos

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

7. BENDRADARBIAVIMAS SU ĮSTATYMINIAIS ATSTOVAIS IR KITOMIS INSTITUCIJOMIS

7.1. ĮSTATYMINIAI ATSTOVAI

Siekiant užtikrinti veiksmingus vaiko resocializacijos ir socialinės integracijos procesus, įstatyminiams atstovams koordinuotai teikiamos paslaugos LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka vaiko VPP ar APP vykdymo metu ir jo terminui pasibaigus. Svarbu užtikrinti paslaugų teikimą ir glaudų santykį su įstatyminiais atstovais esant vaikui VSC.

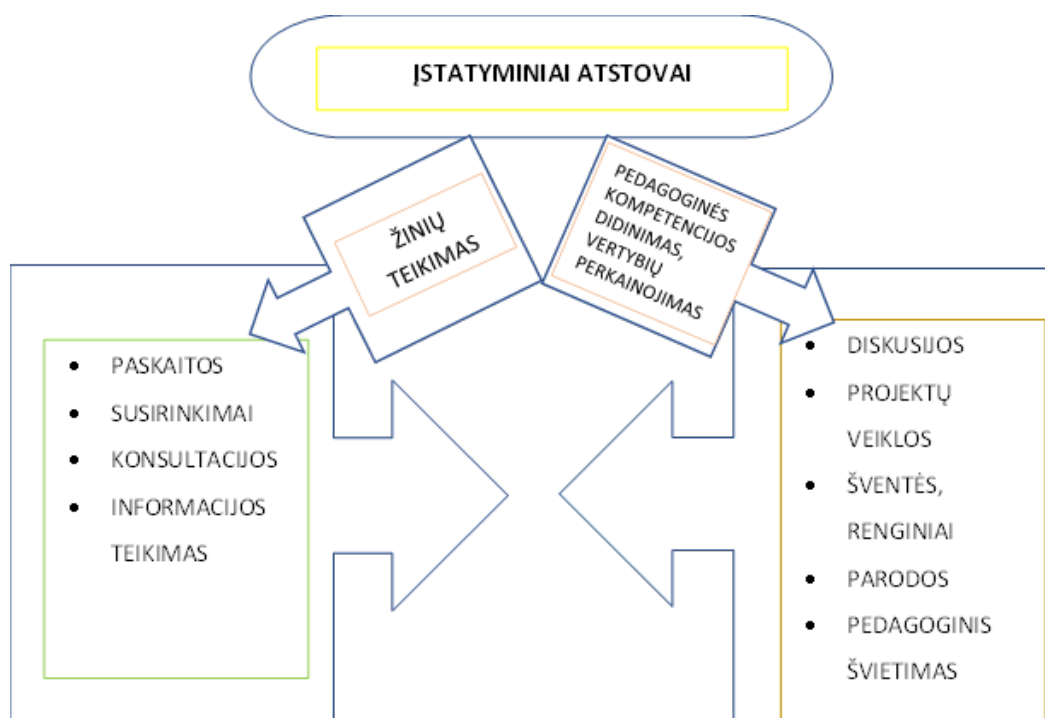
Tarp įstatyminių atstovų ir VSC tarpininkais tampa švietimo pagalbos specialistai (socialinis pedagogas, psichologas ir kt.). Švietimo pagalbos specialistų pagrindinės vykdomos funkcijos yra konsultavimas ir pedagoginis švietimas (11 pav.).

11 pav. Kompleksinė pagalba įstatyminiams atstovams.

Sisteminio bendradarbiavimo siekiamybė – aktyvus ir sąmoningas įstatyminių atstovų įsitraukimas į vaikų gyvenimą ir resocializacijos, socialinės integracijos procesus (12 pav.).

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001 „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

12 pav. Įstatyminių atstovų įtraukimas

7.2. VAIKO GYVENAMOJI SAVIVALDYBĖ

Siektinas savivaldybės bei jai pavaldžių institucijų atstovų dalyvavimas VPP/APP eigoje:

- Vaiko gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu yra skiriama VPP/APP, gavus teismo sprendimo nutarimą.
- VPP/APP eiga, vykstančiais resocializacijos procesais domisi TBK, koordinuotas paslaugas teikiančios įstaigos paskirtas atvejo vadybininkas (toliau – AV). Šis domėjimas apibrėžiamas minėtų specialistų reguliariu atvykimu į VSC (kartą per 2 mėn.), situacijos sekimu telefoninių skambučių forma. Susipažįsta su parengtu Individualiu planu.
- TBK, AV organizuoja pasitarimus dėl teikiamos pagalbos vaiko įstatyminiams atstovams, vaiko gyvenamojoje savivaldybėje, į dalyvavimą įtraukiant vaiką ir VSC specialistus.
- Baigiantis VPP/APP terminui, AV sudaro vaiko socialinės integracijos planą, atsižvelgdamas į vaiko bei jo įstatyminių atstovų poreikius, VSC specialistų išvargas, rekomendacijas.
- Siekiant glaudesnio bendradarbiavimo, sprendžiant kylančias problemas, papildomai siūloma VSC organizuoti metodines dienas vaiko gyvenamosios savivaldybės atstovams, vaiko gyvenamosios savivaldybės Vaiko gerovės komisijos nariams.
- Komunikacija turi vykti tarp visų grandžių: vaiko, VSC, savivaldybės ir įstatyminių atstovų.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

LITERATŪRA

Bakutytė R, Geležinienė R, Gumuliauskienė A, Juodraitis A, Jurevičienė M, Šapelytė M, (2013) Socializacijos centro veiklos modeliavimas: ugdytinių resocializacijos procesų valdymas ir metodika mokslo studija
http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2013_Socializacijos_centro_veiklos_modeliavimas.pdf;

Barkauskienė R, Zacharevičienė A, (2019) Darbas su vaikais, turinčiais elgesio ir emocijų sunkumų bei sutrikimų; <https://sctelsiai.lt/ppt/darbassuvaikais.pdf>;

Bendrujų programų atnaujinimo gairės. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/01/bendruju-programu-atnaujinimo-gaires_internetine-versija.pdf;

Bendrujų programų atnaujinimo vadovas, 2021. Prieiga per internetą: https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/12/BP-rengimo-vadovas-2021-12-09_red.pdf

Brėdikytė M, Petruškevičiūtė A, Pienaitytė S, Stasiūlienė E, (2015) Produktyvus mokymasis: edukacinė naujovė Lietuvos švietimo sistemoje;

Bruzgelevičienė R. (2014). Ugdymo paradigms iššūkiai didaktikai. Kolektyvinė monografija. Vilnius: Lietuvos edukologijos universiteto leidykla;

Cavanagh, S. (2014). 'Personalized learning' eludes easy definitions. Education Week. 34(9), S2-S4. Retrieved from <http://www.edweek.org/go/personalized>;

Dikčienė V (2009) Linkusių nusikalsti vaikų konsultavimas: praktiniai patarimai. https://iamnotscared.pixel-online.org/data/database/publications/400_Linkusiu%20nusikalsti%20vaiku%20konsultavimas_Praktiniai%20patarimai_Vidus.pdf;

Dudley-Marling C. (2012) Social Construction of Learning. In: Seel N.M. (eds) Encyclopedia of the Sciences of Learning. Springer, Boston, MA. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1428-6_96;

Education, 24(6), 660-674. <https://doi.org/10.1080/13603116.2018.1474955>;

Finn, J., & Zimmer, K. (2012). Student engagement: What is it? Why does it matter? In S.Christenson, A. Reschly, & C.Wylie, Handbook of research on student engagement. (pages 97-126). doi: 10.1007/978-1-4614-2018-7_2

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

- Finnegan, L. A., ir Dieker, L. A. (2019). Universal design for learning-representation and science content: a pathway to expanding knowledge, understanding, and written explanations. *Science Activities*, 56(1), pages 11-18. DOI: 10.1080/00368121.2019.1638745;
- Fredricks, J.A., Blumenfeld, P.C., & Paris, A.H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74, pages 59–109;
- Galkienė A. ir kt. (2018). Universalus dizainas mokymuisi mūsų klasėje: Austrija, Lietuva, Lenkija, Suomija <https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/16201>
- García-Campos, M. D., Canabal, C., ir Alba-Pastor, C. (2020). Executive functions in universal design for learning: moving towards inclusive education. *International Journal of Inclusive*;
- Gerulaitis Š., Vaivadienė E. (2019). Patirtinis mokymas/is. Metodinė medžiaga apie patirtinį mokymąsi su praktiniais pavyzdžiais Prieiga per internetą: [file:///C:/Users/ramut/Downloads/PATIRTINIS%20MOKYMAS\(IS\).pdf](file:///C:/Users/ramut/Downloads/PATIRTINIS%20MOKYMAS(IS).pdf)
- Gillies, Robyn M., Khan, Asaduzzaman (2008). The effects of teacher discourse on students' discourse, problem-solving and reasoning during cooperative learning. *International Journal of Educational Research*. Volume 47, Issue 6, 2008, Pages 323-340. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2008.06.001>;
- Hirschi, T. (2017). A Control Theory of delinquency Travis Hirschi. In *The Craft of Criminology*. Routledge;
- Howe Ch., Tolmie A., Thurston A., Topping K., Christie D., Livingston K., Jessiman E., Donaldson C. (2007). Group work in elementary science: Towards organisational principles for supporting pupil learning. *Learning and Instruction*, Vol 17, Issue 5, October 2007, Pages 549-563. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2007.09.004>;
- Journal of Critical Reviews*, Vol 7, Issue 7, pages 249-256. DOI: <http://dx.doi.org/10.31838/jcr.07.07.41>;
- Indrašienė V, Merfeldaitė O, Pivorienė J, Raudeliūnienė R, (2011) Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimas socializacijos centruose: socioedukacinis aspektas;
- Kazlauskienė A., Gaučaitė R. (2018). Formuojamasis vertinimas – individualiai pažangai skatinti. Metodinė priemonė. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras
- Kazlauskienė, A.; Gaucaite, R.; Cañabate, D.; Colomer, J.; Bubnys, R. Sustainable Development of Students' Assumed Responsibility for Their Own Learning during Participatory Action Research. *Sustainability* 2021, 13, 10183. <https://doi.org/10.3390/su131810183>;

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas. (1991). Internetinė prieiga: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.1480/asr>;

Lietuvos Respublikos Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas. (2007). Internetinė prieiga: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.301806/asr>;

Lietuvos Respublikos Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašas (2017) <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b3ec4c2289d011e78939acf99f6e54eb>;

Mohammed, S.H., Kinyo, L. (2020). The role of constructivism in the enhancement of social studies education;

Model Programs Guide Literature Review: Juvenile Residential Programs / OJJDP Model Programs Guide Literature Reviews. (2019). Nr. 249720

Ontology, Not Just Epistemology', Educational Psychologist, 35: 4, pages 227 — 241. DOI: 10.1207/S15326985EP3504_02;

Packer, Martin J. and Goicoechea, Jessie (2000) Sociocultural and Constructivist Theories of Learning;

Patarimai mokyklų bendruomenėms: kaip atlikti funkcinį elgesio vertinimą (2022). Parengė L.Greimaitė. Nacionalinė švietimo agentūra, 2022. Prieiga per internetą: <https://sodas.ugdome.lt/metodine-medziaga> Parengta įgyvendinant Europos socialinio fondo finansuojamą projektą „Įtraukiojo ugdymo galimybių plėtra, I etapas“ Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-03-0001

Patricia A. Popp, Leslie W. Grant, James H. Stronge. Effective Teachers for At-Risk or Highly Mobile Students: What are the Dispositions and Behaviors of Award-Winning Teachers? Journal of Education for Students Placed at Risk, 16: pages 275–291, 2011 DOI:10.1080/10824669.2011.610236;

Reusser, K., Pauli, Ch. (2015). Co-constructivism in Educational Theory and Practice. International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences (Second Edition) . Pages 913-917. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.92026-9>;

Stephens, R. D. (2004). Creating safe learning environments. In F. P. Schargel & J. Smink (Eds), Helping students graduate: A strategic approach to dropout prevention. Larchmont, NY: Eye on Education;

The Perils and Promises of Praise. By C.S. Dweck (2007). Educational Leadership, 65, pages 34–39;

Vygotsky, L. S. (1962). Thought and Language. Cambridge, MA, MIT Press;

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001
„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“

Wiggins, G., & McTighe, J. (2005). *Understanding by design*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

Wiggins G, McTighe J., (2011). *The Understanding by Design Guide to Creating High-Quality Units*. Published by ASCD

William D. (2017). *Embedded Formative Assessment/ Second Edition*. Bloomington, IN: Solution Tree;

William D., (2020). *Mokytis padedantis vertinimas*. Vilnius: Eugrimas

Žukauskienė R, (2006) *Individualus darbas su nusikalsti linkusiu vaiku: metodinės rekomendacijos*
<https://www.lituanistika.lt/content/6812>.